

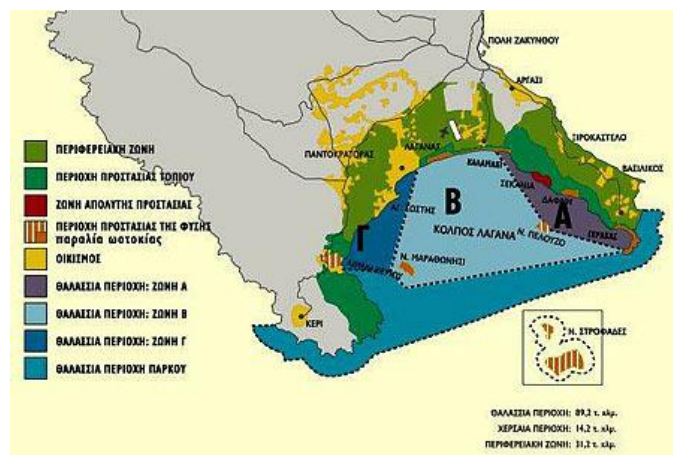
ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ Α!

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Τ.Ε

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ : Αντιδράσεις, αντιλήψεις και συμπεριφορές της τοπικής κοινωνίας και των επισκεπτών για την διαχείριση των Προστατευόμενων Περιοχών : η περίπτωση του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου.

ΣΕΒΑΣΤΗ ΚΑΠΟΤΑ Α.Μ 09012

Επιβλέποντες Καθηγητές : Αριστοτέλης Μαρτίνης, Χαράλαμπος Δημητριάδης

**ΖΑΚΥΝΘΟΣ
ΜΑΙΟΣ 2014**

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Αρχικά θα ήθελα να ευχαριστήσω τους καθηγητές μου, κυρίουςΜαρτίνη Αριστοτέλη και Δημητριάδη Χαράλαμπο, για την πολύτιμη βοήθεια και καθοδήγηση τους καθ' όλη τη διάρκεια της συγγραφής της παρούσας πτυχιακής εργασίας. Έπειτα, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον συντονιστή του Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού θαλάσσιου πάρκου Ζακύνθου Laurent Sourbes αλλά και τα υπόλοιπα στελέχη του Φορέα Διαχείρισης για την συνεργασία αυτή.

Επιπλέον, ευχαριστώ θερμά την συμφοιτήτρια μου, Δήμτσα Αθηνά, με την οποία συνεργάστηκα άψογα όλο αυτό το διάστημα.

Τέλος, ευχαριστώ όλους όσους μου στάθηκαν και με ενέπνευσαν θετικά για την εκπλήρωση της πτυχιακής μου εργασίας, τους γονείς μου και την αδερφή μου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα έρευνα διεξήχθη στα όρια του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου την περίοδο από 19 Ιουλίου έως 30 Αυγούστου με στόχο την εκτίμηση των αντιδράσεων, των συμπεριφορών και των στάσεων του τοπικού πληθυσμού απέναντι στις προωθούμενες δράσεις για τη διαχείριση της περιοχής αυτής. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε δείγμα 250 ατόμων βάση ερωτηματολογίου που περιελάμβανε συγκεκριμένες δημογραφικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές και οικονομικές μεταβλητές που σχετίζονταν έμμεσα ή άμεσα με την παρουσία της προστατευόμενης περιοχής και τους διαχειριστικούς της στόχους. Το δείγμα της έρευνας διαχωρίστηκε στους επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται εντός του Ε.Θ.Π.Ζ, στους κατοίκους που διαβιούν εντός του Ε.Θ.Π.Ζ., στους κατοίκους που βρίσκονται εκτός της προστατευόμενης περιοχής αλλά όχι σε μεγάλη απόσταση από αυτήν και στους κατοίκους των ορεινών περιοχών του νησιού (μεγάλη απόσταση από το Ε.Θ.Π.Ζ.. Μεταξύ των αποτελεσμάτων προέκυψε: i) η διαπίστωση της έλλειψης βασικών γνώσεων για περιβαλλοντικά ζητήματα κυρίως από τα άτομα που ζουν μέσα αλλά και έξω από τα όρια του πάρκου, ii) η έλλειψη κοινωνικής αποδοχής για τα μέτρα προστασίας, κυρίως από τους κατοίκους στα ορεινά, iii) η αίσθηση της ενόχλησης ή ζημίωσης των επιχειρηματιών από τις δράσεις του Φορέα , iv) η αρνητική συμπεριφορά και στάση των επιχειρηματιών απέναντι στις δράσεις του Φορέα σε αντίθεση με τους κατοίκους εκτός της προστατευόμενης περιοχής που είχαν ακριβώς αντίθετη στάση, v) οι επιχειρηματίες θεωρούν εμπόδιο τον Φορέα Διαχείρισης στις δραστηριότητες τους, ενώ οι κάτοικοι εντός της ΠΠ καθώς και οι κάτοικοι στα ορεινά διαφωνούν, vi) όλες οι ομάδες κρίνουν την προστασία της χελώνας πολύ σημαντική εκτός από κάποιους επιχειρηματίες που την κρίνουν μετρίως σημαντική, vii) εμφανής από όλες τις κοινωνικές ομάδες η διάθεσή για ενεργό συμμετοχή και δραστηριοποίηση σε θέματα περιβάλλοντος. Όσο αφορά τους επισκέπτες η γνώση τους για την περιβαλλοντική σημασία της περιοχής ήταν περιορισμένη ενώ το περιβαλλοντικό τους προφίλ σκιαγραφείται από θετική στάση σε θέματα προστασίας καθώς επίσης και από θέληση για συνεισφορά στα θέματα αυτά. Από τα κυριότερα συμπεράσματα που προέκυψαν από την σύγκριση των απαντήσεων ανά κατηγορία κοινωνικής ομάδας που εξετάστηκε σε σχέση με τους στόχους του ΠΔ ίδρυσης του Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου (906Δ, 22/12/1999), προέκυψε ότι υπάρχει γενικά μια θετική στάση προς τα περιβαλλοντικά ζητήματα κυρίως από τις ομάδες εντός και εκτός των ορίων του πάρκου, ενώ η ομάδα των κατοίκων στα ορεινά πιθανώς λόγω απόστασης από την περιοχή προστασίας του πάρκου, παρουσίασε πιο ουδέτερη στάση. Επίσης βρέθηκε ότι οι κάτοικοι εντός και εκτός της προστατευόμενης περιοχής θεωρούν πάρα πολύ ωφέλιμη τη δράση του Φ.Δ, όπως και οι κάτοικοι στα ορεινά, ενώ οι επιχειρηματίες όχι και τόσο. Αυτή η στάση των επιχειρηματιών ενδεχομένως οφείλεται στο ότι οι περισσότεροι δεν μπορούν να αξιοποιήσουν τουριστικά την περιοχή προστασίας με τον τρόπο που επιθυμούν, αλλά γενικά θεωρούν σημαντική την προστασία του περιβάλλοντος για τη συνέχεια της ζωής. Τέλος, οι κάτοικοι εκτός της προστατευόμενης περιοχής και οι κάτοικοι στα ορεινά βρίσκουν εξαιρετικά

σημαντική την προστασία της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta*, ομοίως και οι κάτοικοι εντός της προστατευόμενης περιοχής που την κρίνουν πολύ σημαντική, ενώ οι περισσότεροι επιχειρηματίες μετρίως σημαντική. Ακόμη, βρέθηκε ότι όλες οι κοινωνικές ομάδες συμφωνούν στο ότι ο τουρισμός τους ωφελεί και ότι η ΠΠ έχει συμβάλει στην αύξηση του, ενώ υποστηρίζουν ότι οι περιβαλλοντικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή δεν έχουν συμβάλει και τόσο στην αύξηση τουρισμού. Τέλος, οι κάτοικοι εκτός της προστατευόμενης περιοχής, οι επιχειρηματίες και οι περισσότεροι κάτοικοι στα ορεινά πιστεύουν ότι η ύπαρξη του Ε.Θ.Π.Ζ. λειτουργεί θετικά στον τουρισμό, ενώ οι υπόλοιποι κάτοικοι στα ορεινά θεωρούν ότι ο τρόπος διαχείρισης του δρα αρνητικά στον τουρισμό, ενώ η ομάδα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής πιστεύει ότι οι δράσεις του δεν αγγίζουν καθόλου τον τουρισμό. Ωστόσο, οι τουρίστες που επισκέφτηκαν φέτος την περιοχή, έμειναν πολύ ικανοποιημένοι και ήταν πολύ ευαισθητοποιημένοι σε θέματα περιβάλλοντος, ένα μεγάλο ποσοστό γνώριζε ότι η περιοχή είναι προστατευόμενη και υποστήριξε πως τα μέτρα προστασίας πρέπει να εφαρμόζονται ακόμη και όταν μειώνεται το εισόδημα των ντόπιων και όχι μόνο όταν οι ντόπιοι τα αποδέχονται. Επιπλέον, οι ίδιοι θα δέχονταν περιορισμούς κατά την διάρκεια της παραμονής τους στο νησί για την προστασία της ΠΠ και θα συμμετείχαν οικονομικά πληρώνοντας αντίτιμο εισιτηρίου σε μεγάλο ποσοστό. Μακροπρόθεσμα προτείνεται η πληρέστερη ενημέρωση των επιχειρηματιών για την κατανόηση των μακροπρόθεσμων οικονομικών ωφελειών που προκύπτουν από την βιώσιμη διαχείριση της τουριστικής δραστηριότητας, ως εναλλακτική του ανεξέλεγκτου μαζικού τουρισμού, όπως έχει αποδειχθεί σε πολλές προστατευόμενες περιοχές.

ABSTRACT

The present research was carried out in the limits of the National Marine Park of Zakynthos during the period from 19 July until 30 August aiming to estimate the reactions, behaviors and attitudes of the local population towards the promoted actions for the management of this region. The research was based on a questionnaire survey answered by 250 individuals which included concrete demographic, social, environmental and economic variables that were related indirectly or direct with the presence of protected region and its administrative objectives. The sample of research included the businessmen that are activated inside the N.M.P.Z, the residents that live inside the N.M.P.Z., the residents that are found out of the protected region but not in big distance and the residents

of mountainous regions of the island (big distance from the N.M.P.Z.). Among the results the following were found , i) the ascertainment lack of basic knowledge for environmental issues mainly from the individuals that live inside but also outside the parks limit, ii) lack of social acceptance for the rules of protection, mainly from the mountainous residents, iii) the feeling of nuisance or loss for businessmen from the action of Institution, while the remainder teams, apart from a few residents outside of the protected region believe they have not been bothered, iv) negative behavior and attitude occurred from businessmen toward the action of Institution, while the residents outside the protected region had precisely the opposite attitude, v) businessmen consider the Institution of Management as an obstacle , while the residents inside the protected region as well as mountainous residents object, vi) all members of research judge the protection of turtle *Caretta caretta* very important apart from certain businessmen who found it moderately important, vii) all social teams are open to attendance and activation on environmental issues. As for as it concerns the visitors and their knowledge on the environmental importance of region was limited while their environmental profile is sketched out by positive attitude on protection issues, as well as by will for contribution to this subjects. Conclusions: From the main results through the comparison of answers per category of social teams that were examined in combination to the objectives of presidential decree of N.M.P.Z. (906D, 22/12/1999), it resulted that generally a positive attitude exists for the environment concerns mainly from the teams inside and outside the limits of the park, on the contrary the mountainous residents team presented a neutral attitude, probably because of distance from the protected park area. It was also found that the residents inside and outside the protected region consider the function of P.D very beneficial, the same opinion had the mountainous residents, while businessmen object. This attitude of businessmen is potentially owed to most of them not being able to develop tourist privately-owned soil in the region of protection, but generally speaking they still consider important the protection of environment for the continuity of life. Finally, the residents outside the protected region and the residents in the mountainous find exceptionally important the protection of marine turtle *Caretta caretta*, as well residents inside the protected region who find the marine turtle very important, while most businessmen mediocly important. It was also found that the all social teams agree to their tourism profits and that the protected area has contributed in its increase, while they support that activated in the region environmental organizations haven't contribute so much in the increase of tourism. Finally, the residents outside the protected region, the businessmen and most residents in the mountainous believe that the existence of N.M.P.Z. functions positively in tourism, while the remainder residents in the mountainous consider that his way of management acts negatively in the tourism, while the team of residents inside the protected region believes that its action does not touch upon by no means the tourism. However, the tourists that visited the region this year, remained very satisfied and they were very sensitized on environmental issues, a large percentage knew that the region is protected and it supported that the rules of protection should be applied even so if it decreased the

income of locals and not only when the locals accept it. Moreover, a big percentage would accept any restrictions during their stay in the island for the protection of Protected Region and by contributing in paying an entrance fee. In the longer-term it is proposed to the more complete briefing of businessmen on the comprehension of long-term economic utilities that results from the viable management of tourist activity, as alternative the unverifiable mass tourism, as it has been proved in a lot of protected regions.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η θέσπιση Προστατευόμενων Περιοχών, αποτελεί μια σύγχρονη και αποτελεσματική προσέγγιση στην διαχείριση και προστασία των θαλάσσιων και παράκτιων οικοσυστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των οικοτόπων και των ειδών χλωρίδας και πανίδας που περιλαμβάνουν, ενώ παράλληλα λειτουργεί και ως ένα εργαλείο βιώσιμης ανάπτυξης και διαχείρισης των ανθρώπινων δραστηριοτήτων. Έτσι, στα πλαίσια της αειφορικής διαχείρισης των περιοχών αυτών εκτός από την προστασία και διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και των βιολογικών πόρων που αυτά περιλαμβάνουν δίνεται ιδιαίτερη σημασία και στην αρμονική συνύπαρξη τους με την τοπική κοινωνία.

Παρ' όλα αυτά οι διαχειριστικές προσεγγίσεις των προστατευόμενων περιοχών υιοθετούν ένα περιοριστικό καθεστώς διαχείρισης, το οποίο ορίζει τα μέτρα διατήρησης ως απαγορεύσεις των ανθρώπινων δραστηριοτήτων (κυρίως της γεωργίας, της κτηνοτροφίας, της αλιείας και του κυνηγιού). Έτσι, οι κάτοικοι της εκάστοτε περιοχής, αντιλαμβάνονται την έννοια της προστασίας και διαχείρισης περισσότερο ως απαγόρευση, παρά ως ρύθμιση των δραστηριοτήτων τους (Durrant & Shumway., 2004; Machairas & Hovardas., 2005).

Σήμερα, παρόλο που η διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών αποτελεί ένα σημαντικό κομμάτι της συνολικότερης προσπάθειας για την προστασία του περιβάλλοντος, συχνά δεν στέφεται με επιτυχία. Ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες είναι η μη συμμετοχή του τοπικού πληθυσμού στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων. Η συνεκτίμηση των αντιλήψεων και των στάσεων του τοπικού πληθυσμού μιας περιοχής παίζει πολύ σημαντικό ρόλο σε όλα τα στάδια της διαδικασίας διαχείρισης (Pavlikakis & Tsihrintzis, 2003) μιας και η επιτυχία ή η αποτελεσματικότητα της διαχείρισης εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την αποδοχή, την συμμετοχή και την προσαρμογή του τοπικού πληθυσμού στο εκάστοτε διαχειριστικό σχέδιο (Trakolis., 2001; Xu et al., 2005; Claudet & Guidetti., 2010; Pita et al., 2011). Γενικά, οι αντιλήψεις του τοπικού πληθυσμού για τις προστατευόμενες περιοχές εξαρτώνται από το αντιλαμβανόμενο κόστος και όφελος που απορρέει από αυτές, την εξάρτηση από τις τοπικές πηγές και τις γνώσεις τους σχετικά με τη διαχείριση, ενώ οι διαχειριστές και σχεδιαστές των συγκεκριμένων περιοχών πρέπει να διαθέτουν την ικανότητα της αναγνώρισης και της κατανόησης των

διαφορετικών συμφερόντων κάθε εμπλεκόμενου φορέα, της εκτίμησης των δυνατοτήτων τους και της ενσωμάτωσης των κατάλληλων πληροφοριών στα σχέδια διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών.

Στο πλαίσιο αυτό, η παρούσα εργασία πραγματοποιήθηκε στην προστατευόμενη περιοχή του Ε.Θ.Π.Ζ. με στόχο την διερεύνηση των στάσεων, των απόψεων και των αντιλήψεων της τοπικής κοινωνίας αλλά και των τουριστών σε σχέση με τα διαχειριστικά μέτρα που εφαρμόζονται στην περιοχή αυτή.

Η άποψη των τουριστών στην έρευνα αυτή καθίσταται πολύ σημαντική καθώς η πιο κρίσιμη περίοδος για την διαχείριση τη περιοχής (Μάιος- Οκτώβριος) συμπίπτει με έντονη τουριστική δραστηριότητα καθώς ο κόλπος του Λαγανά αποτελεί πόλο έλξης για τον τουρισμό του Νησιού ο οποίος αποφέρει σημαντικά οικονομικά οφέλη στην τοπική κοινωνία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

2.1 ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Σύμφωνα με τη Σύμβαση για τη Βιοποικιλότητα, ο όρος προστατευόμενες περιοχές αναφέρεται σε: **«καθορισμένες γεωγραφικές περιοχές οι οποίες ιδρύονται και η διαχείρισή τους γίνεται με σκοπό την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων προστασίας και διατήρησής τους»**, ενώ σύμφωνα με τη Διεθνή Ένωση για τη Διατήρηση της Φύσης (IUCN) ορίζονται ως: **«χερσαίες ή θαλάσσιες περιοχές οι οποίες ιδρύονται με σκοπό την προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας και των φυσικών και πολιτισμικών αξιών τους, των οποίων η διαχείριση επιτυγχάνεται με νομικά μέσα ή άλλους αποτελεσματικούς τρόπους»** (Κουρούτος κ.α ., 2008).

Οι γενικές κατευθύνσεις που προσδιορίζονται στους παραπάνω ορισμούς συναντώνται σε όλες σχεδόν τις κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών σε εθνικό, κοινοτικό και διεθνές επίπεδο. Πιο αναλυτικά, στους κύριους στόχους ίδρυσης των προστατευόμενων περιοχών περιλαμβάνονται:

- η διατήρηση και προστασία σημαντικών ειδών πανίδας και χλωρίδας και των ενδιαιτημάτων τους,
- η διατήρηση της γενετικής βιοποικιλότητας (γενετικά αποθέματα),
- η προώθηση της επιστημονικής έρευνας,
- η διατήρηση των φυσικών, παραδοσιακών και πολιτισμικών χαρακτηριστικών,
- η εκπαίδευση, η αναψυχή και η ανάπτυξη του βιώσιμου τουρισμού,
- η αειφορική διαχείριση των φυσικών πόρων,
- η διατήρηση μια σειράς λειτουργιών που επιτελούνται στο φυσικό περιβάλλον και είναι απαραίτητες για τη διατήρηση της ζωής πάνω στη γη.

Ήδη από το 1969, η IUCN στη Γενική Συνέλευσή της προσδιόρισε τον όρο «Εθνικό Πάρκο» από τον οποίο και προέκυψε ένα πρώτο σύστημα κατηγοριοποίησης, ενώ

λίγο αργότερα, το 1978, δημοσίευσε την πρώτη επίσημη έκθεση στην οποία προτάθηκαν δέκα κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών, συγκεκριμένα:

- **Καταφύγια επιστημονικής έρευνας, Περιοχές αυστηρής προστασίας** (*Scientific Reserve, Strict Nature Reserve*)
- **Εθνικά πάρκα** (*National Park*)
- **Μνημεία της φύσης ή χαρακτηριστικά σημεία της φύσης** (*Natural Monument, Natural Land mark*)
- **Περιοχές προστασίας της φύσης, Περιοχές Διαχείρισης της φύσης, Καταφύγια άγριας ζωής** (*Nature Conservation Reserve, Managed Nature Reserve, Wild life Sanctuary*)
- **Προστατευόμενα τοπία** (*Protected Landscape*)
- **Περιοχές αποθεμάτων φυσικών πόρων** (*Resource Reserve*)
- **Περιοχές φυσικών βιοτόπων, Περιοχές ανθρωπολογικού ενδιαφέροντος** (*Natural Biotic Area, Anthropological Reserve*)
- **Περιοχές διαχείρισης πολλαπλών σκοπών, Περιοχές διαχειριζόμενων φυσικών πόρων** (*Multiple Use Management Area, Managed Resource Area*)
- **Αποθέματαβιόσφαιρας** (*Biosphere Reserve*)
- **Περιοχές παγκόσμιας φυσικής κληρονομιάς** (*World Natural Heritage Site*)

Το παραπάνω σύστημα κατηγοριοποίησης έχει χρησιμοποιηθεί ευρύτατα, έχει ενσωματωθεί σε αρκετές εθνικές νομοθεσίες και αποτέλεσε τη βάση για τον Κατάλογο του ΟΗΕ για τα Εθνικά Πάρκα και τις Προστατευόμενες Περιοχές. Παρ' όλα αυτά, μερικά χρόνια αργότερα, η εμπειρία έδειξε ότι το σύστημα του 1978 χρειαζόταν αναθεώρηση και επικαιροποίηση. Έτσι, το 1984 ξεκίνησε η διαδικασία αναθεώρησης η οποία ολοκληρώθηκε δέκα χρόνια αργότερα, το 1994. Η επιτροπή για την αναθεώρηση πρότεινε τη διατήρηση των πρώτων πέντε κατηγοριών του 1978 και την κατάργηση των υπολοίπων. Η όλη αναθεώρηση βασίστηκε στην ιδέα ότι η ίδρυση των προστατευόμενων περιοχών πρέπει πρωτίστως να γίνεται σύμφωνα με τις εθνικές και τοπικές ανάγκες και κατόπιν να υπάγεται σε κάποια από τις προτεινόμενες από την IUCN κατηγορίες, με βάση τους κύριους στόχους διαχείρισης.

Η κεντρική ιδέα του νέου αυτού συστήματος αντικατοπτρίζεται πλήρως στον ορισμό της όπως δίνεται, πλέον, από την IUCN: **«Προστατευόμενη περιοχή είναι μία χερσαία ή θαλάσσια περιοχή αφιερωμένη στην προστασία και διατήρηση της βιολογικής ποικιλότητας και των σχετικών φυσικών και πολιτιστικών πόρων, που θα διέπεται από ένα αποτελεσματικό νομοθετικό πλαίσιο»** (Κουρούτος κ.α ., 2008).

Εφόσον μια περιοχή πληροί αυτές τις προϋποθέσεις θα μπορεί να ενταχθεί σε μία από τις παρακάτω αναθεωρημένες κατηγορίες με βάση τις προτεραιότητες διαχείρισης (IUCN, 1994):

- **Περιοχές απολύτου προστασίας** για την προώθηση της επιστημονικής έρευνας
- **Περιοχές άγριας ζωής**, όπου η προστασία της άγριας ζωής είναι ο κύριος διαχειριστικός στόχος
- **Εθνικά πάρκα**, για την προστασία και διατήρηση των φυσικών οικοσυστημάτων
- **Φυσικά μνημεία**, για την προστασία και διατήρηση συγκεκριμένων φυσικών χαρακτηριστικών
- **Περιοχές προστασίας συγκεκριμένων ειδών, ή οικοσυστημάτων**
- **Χερσαίες και θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές**
- **Προστατευόμενες περιοχές για τη διαχείριση φυσικών πόρων.**

Απώτερος στόχος της κατηγοριοποίησης αυτής είναι να περιγραφούν και να γίνουν διεθνώς αποδεκτοί οι διάφοροι τύποι διαχείρισης και να υπάρξει παγκόσμια συμφωνία στον ορισμό των προστατευόμενων περιοχών.

Οι πρώτες αντιλήψεις γύρω από τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών προέβλεπαν την απόλυτη προστασία των περιοχών αυτών με σκοπό τη διαφύλαξη της άγριας ζωής και της αισθητικής τους αξίας (π.χ. φυσικό τοπίο, πολιτιστικά μνημεία) και τον αποκλεισμό των ανθρώπινων δραστηριοτήτων. Σύμφωνα όμως με τις σύγχρονες αντιλήψεις διαχείρισης, οι προστατευόμενες περιοχές δεν αποτελούν πλέον απομονωμένες μονάδες, αλλά συνδέονται με τις γειτονικές περιοχές σε πολλά και διαφορετικά επίπεδα, οικολογικό, οικονομικό, πολιτικό και πολιτιστικό, και δίνεται πλέον έμφαση στην αειφορική διαχείριση της περιοχής και των φυσικών της πόρων, στις πολιτισμικές αξίες της και στην ενεργό συμμετοχή και δραστηριοποίηση της τοπικής κοινωνίας, ώστε να είναι εφικτή η αποτελεσματική τους προστασία. Σήμερα, οι προστατευόμενες περιοχές ανά τον κόσμο δεν περιλαμβάνουν αποκλειστικά περιοχές απολύτου προστασίας, ανοιχτές μόνο για τους επιστήμονες αλλά εκτείνονται σε περιοχές όπου ζουν χιλιάδες άνθρωποι και η προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας συνδυάζεται με πολλές άλλες δραστηριότητες.

Στην Ελλάδα, για τον χαρακτηρισμό των περιοχών ως προστατευόμενων σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία (ν. 1650/86, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του από το ν. 3937/2011), προαπαιτείται:

- ο χαρακτηρισμός, η οριοθέτηση και ο καθορισμός χρήσεων γης και δραστηριοτήτων μιας περιοχής ως Απολύτου Προστασίας της Φύσης, Προστασίας της Φύσης και Εθνικού Πάρκου η έκδοση Προεδρικού Διατάγματος, κατόπιν πρότασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ύστερα από γνώμη της «Επιτροπής Φύση 2000» και του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σε εφαρμογή ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης (Ε.Π.Μ.). Η ανάθεση της

σύνταξης Ε.Π.Μ. και η τελική έγκρισή της πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Τις προστατευόμενες περιοχές μπορούν να διαχειρίζονται Φορείς Διαχείρισης ή υφιστάμενες δημόσιες υπηρεσίες, ειδικές υπηρεσίες και ΝΠΔΔ ή φορείς που ορίζονται για το σκοπό αυτό με συμβάσεις διαχείρισης (ν 2742/99). Επίσης καταρτίζονται πενταετή σχέδια διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών. Με τα σχέδια αυτά προσδιορίζονται, στο πλαίσιο των γενικότερων όρων και προϋποθέσεων, που τίθενται στα νομοθετήματα κήρυξης, οι κατευθύνσεις και οι προτεραιότητες για την εφαρμογή των έργων, δράσεων και μέτρων που απαιτούνται για την αποτελεσματική προστασία και διαχείριση των κατά περίπτωση προστατευόμενων αντικειμένων. Τα Σχέδια Διαχείρισης συνοδεύονται από προγράμματα δράσης. Σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία (ν. 4014/11), στις περιοχές του Δικτύου Natura 2000 η περιβαλλοντική αδειοδότηση πραγματοποιείται με την εφαρμογή της διαδικασίας Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης. (ΥΠΕΚΑ)

2.2 Περιοχή μελέτης

Η περιοχή μελέτης είναι το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου το οποίο θεσμοθετήθηκε με Προεδρικό Διάταγμα (Π.Δ. 906Δ, 22/12/1999), με σκοπό την προστασία και διατήρηση των σημαντικότερων παραλιών ωτοκίας των θαλασσιών χελωνών *Caretta caretta* στη Μεσόγειο, του κρισίμως απειλούμενου πληθυσμού της φώκιας *Monachus monachus*, της μεταναστευτικής και ενδημικής ορνιθοπανίδας και των σπάνιων ενδημικών φυτών (σύμφωνα με τα παραρτήματα Ι και ΙΙ της Οδηγίας 92/43 και το παράρτημα Ι της Οδηγίας 79/409 της Ευρωπαϊκής). Ο κύριος στόχος του Φορέα Διαχείρισης του Ε.Θ.Π.Ζ. είναι η παρακολούθηση των διαφόρων παραμέτρων του φυσικού περιβάλλοντος, η διευκόλυνση της ανάπτυξης αειφορικών περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων, όπως είναι ο τουρισμός και η αναψυχή, ενώ συγχρόνως προωθούνται η προστασία του φυσικού και κοινωνικού περιβάλλοντος μέσω δράσεων όπως η περιβαλλοντική εκπαίδευση, παροχή πληροφοριών και δραστηριότητες ευαισθητοποίησης του ευρύτερου κοινού.

Η περιοχή του Ε.Θ.Π.Ζ. βρίσκεται στον κόλπο του Λαγανά (ακτογραμμής μήκους 27,8 km) και είναι χωρισμένη σε τρεις χερσαίες ζώνες : την Κύρια Ζώνη (Περιοχή προστασίας της φύσης) (14,2 km²), την Ουδέτερη ζώνη (προστατευμένα φυσικά τοπία) και την Περιφερειακή ζώνη (ζώνη οικοανάπτυξης και τουριστικής ανάπτυξης) (Ουδέτερη και Περιφερειακή 31,2 km²). Η θαλάσσια προστατευόμενη έκταση του Κόλπου του Λαγανά και των παρακείμενων νήσων Στροφάδων είναι 89,2 km². Ο πληθυσμός του νησιού της Ζακύνθου υπολογίζεται στους 40.759 κατοίκους ενώ στο κόλπο του Λαγανά διαμένουν περίπου 6.980 από αυτούς. Όσο αφορά την τουριστική κίνηση της Ζακύνθου την θερινή περίοδο του 2013 με βάση της αφίξεις στον αερολυμένα Ζακύνθου, ο αριθμός των επισκεπτών ήταν 488.534 (ΕΛΣΤΑΤ).

Το Ε.Θ.Π.Ζ. εμπεριέχει δύο περιοχές Natura 2000, που περιλαμβάνουν :

- Μία τοποθεσία κοινοτικού ενδιαφέροντος (ΤΚΣ) στον κόλπο του Λαγανά και τις νησίδες Μαραθονήσι και Πελούζο (GR2210004)
- Μία τοποθεσία κοινοτικού ενδιαφέροντος και μία ειδική ζώνη προστασίας (GR2210003 και GR2210004) στις νήσους Στροφάδες, 40 ναυτικά μίλια νότια της Ζακύνθου.

Ο κόλπος περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο έξι μικρές, αμμώδεις παραλίες ωτοκίας της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta*.

Το Ε.Θ.Π.Ζ ανήκει γεωγραφικά στη νήσο Ζάκυνθο με (20° 37' με 21° 00 Α; 37 38' με 37 56 Β;) η οποία βρίσκεται στα δυτικά της Πελοποννήσου, στην Ελλάδα και αποτελεί ένα από τα νησιά του συμπλέγματος του Ιόνιου πελάγους. Το νησί χαρακτηρίζεται από ένα τυπικό νησιώτικο και Μεσογειακό κλίμα. Το κλίμα είναι ήπιο με υγρούς χειμώνες και ξηρά καλοκαίρια. Η μέση τιμή της θερμοκρασίας κυμαίνεται στους 18,9°C (μέσο μηνιαίο εύρος από 7°C έως 27,5°C) και με επικρατέστερους τους ΒΑ ανέμους. Το νησί της Ζακύνθου έχει έκταση 406 km² , εκ των οποίων τα 45,5 km² συμπεριλαμβάνονται μέσα στα όρια του Ε.Θ.Π.Ζ.. (Κολοκοτσά, 2009)

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Σκοπός χαρακτηρισμού του Ε.Θ.Π.Ζ. είναι η διαφύλαξη της σημαντικότητας φυσικής κληρονομιάς και η διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας της θαλάσσιας παράκτιας έκτασης και των νησίδων του κόλπου Λαγανά και των νήσων Στροφάδων, νομού Ζακύνθου, με παράλληλη ανάπτυξη δραστηριοτήτων που εναρμονίζονται με την προστασία της φύσης και του τοπίου στην ευρύτερη περιοχή αυτών. Ειδικότεροι στόχοι που επιβάλλουν το χαρακτηρισμό του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου και της Περιφερειακής του Ζώνης είναι η στο διηνεκές προστασία και διατήρηση:

- των σημαντικότερων παραλίων ωτοκίας της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta*, εκ των σημαντικότερων στη Μεσόγειο και του χώρου (θαλάσσιου και χερσαίου) που τις περιβάλλει.
- των βιοτόπων και του πληθυσμού της μεσογειακής φώκιας *Monachus monachus*.
- των βιοτόπων των προστατευόμενων ειδών ορνιθοπανίδας και ιδίως της μεταναστευτικής.
- των βιοτόπων ενδημικής χλωρίδας
- των παράκτιων και θαλάσσιων τύπων οικοτόπων ευρωπαϊκού και μεσογειακού ενδιαφέροντος και ιδιαίτερα των συστημάτων αμμοθινών και αλόφιλης βλάστησης και των υποθαλάσσιων λιβαδιών του φυτού *Posidonia oceanica*.
- των αλιευτικών πόρων και εν γένει του θαλάσσιου οικοσυστήματος, τόσο από δραστηριότητες στη θάλασσα όσο και από τη ρύπανση.

Η ανάπτυξη συμβατών με τα παραπάνω δραστηριοτήτων και η συστηματική παρακολούθηση της κατάστασης και εξέλιξης όλων των στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος που αφορούν:

- την περιβαλλοντική εκπαίδευση-πληροφόρηση, ευαισθητοποίηση και φυσιολατρικές δραστηριότητες του κοινού.
- τον τουρισμό και αναψυχή σύμφωνα με τις αρχές της αειφορίας.
- τη διαφύλαξη των παραδοσιακών χρήσεων (αλιείας, βόσκησης, γεωργίας κ.λ.π.).
- τη διαφύλαξη του φυσικού και πολιτιστικού τοπίου.

Ως Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου ορίζονται οι παρακάτω περιοχές:

- Περιοχή απολύτου προστασίας της φύσης (στοιχείο Ια): η θαλάσσια περιοχή του κόλπου Λαγανά.
- Περιοχή προστασίας της φύσης (στοιχείο Ιβ): η θαλάσσια ζώνη των νήσων Στροφάδων.
- Περιοχή απολύτου προστασίας της φύσης (στοιχείο Α1): παραλία Σεκανίων
- Περιοχή φυσικού καταφυγίου (στοιχείο Α2): νησίδων Μαραθωνησίου και Πελούζου.
- Περιοχή φυσικού καταφυγίου (στοιχείο Α2): νήσων Στροφάδων.
- Περιοχή προστασίας της φύσης (στοιχείο Π1): παραλία Δάφνης και την γύρω από αυτή έκταση.
- Περιοχή προστασίας της φύσης (στοιχείο Π2): παραλία του Γέρακα.
- Περιοχή προστασίας της φύσης (στοιχείο Π3): παραλία Καλαμακίου και την γύρω από αυτή έκταση.
- Περιοχή προστασίας της φύσης (στοιχεία Υ και Υ'): όρμοςΚερίου.
- Περιοχές φυσικού τοπίου (στοιχεία Φ1 και ΦΓ): όρους Σκοπού Βασιλικού.
- Περιοχή φυσικού τοπίου (στοιχείο Φ2): Καλαμακίου.
- Περιοχή φυσικού τοπίου (στοιχείο Φ3): Κερίου.

Μέτρα προστασίας εντός των ορίων του ΕΘΠΖ

Στις θαλάσσιες περιοχές του κόλπου Λαγανά (Ια) και των νήσων Στροφάδων (Ιβ) επιτρέπονται μόνο η ναυσιπλοΐα, η επαγγελματική αλιεία, εκτός από το υποβρύχιο ψάρεμα και χρήση συρόμενων εργαλείων και κυκλικών δικτύων (μηχανότρατα, πεζότρατα, γρι-γρι, κλπ), η ήπια θαλάσσια αναψυχή κατά τη διάρκεια της ημέρας, ενώ την περίοδο ωστοκίας (1η Μαΐου έως 31 Οκτωβρίου) απαγορεύονται όλες οι παραπάνω δραστηριότητες. Στις θαλάσσιες περιοχές Α, Β, Γ της ζώνης Ια την περίοδο ωστοκίας (1η Μαΐου έως 31 Οκτωβρίου) ισχύουν οι ίδιοι κανονισμοί με ελάχιστες εξαιρέσεις υπό περιορισμούς που ισχύουν μόνο για τις περιοχές Β και Γ. Στις χερσαίες περιοχές απολύτου προστασίας (Α1), επιτρέπεται μόνο η επιστημονική έρευνα, η συστηματική παρακολούθηση οικολογικών παραμέτρων και η εκτέλεση ειδικών διαχειριστικών έργων και μέτρων που αποσκοπούν στη διατήρηση των ειδών και των διαιτημάτων της περιοχής. Για την εξυπηρέτηση των επιτρεπομένων δραστηριοτήτων, καθώς και για τη φύλαξη και επίβλεψη του

χώρου επιτρέπεται η εγκατάσταση μη μόνιμης ελαφριάς υποδομής (φυλάκια, πινακίδες, σκηνή, επιστημονικός εξοπλισμός) σε κατάλληλα σημεία και η πρόσβαση ατόμων επιτρέπεται μόνο για την εκτέλεση επιτρεπόμενων δραστηριοτήτων». Στις περιοχές Α2, Α3, Π1 επιτρέπονται ήπιες μορφές ανθρώπινης παρέμβασης και υποδομής και πάντα με στόχο την προώθηση οικολογικού προφίλ και περιβαλλοντικής ενημέρωσης. Επιτρέπεται επίσης η καλλιέργεια υφιστάμενων γεωργικών εκτάσεων. Στις περιοχές Π2, Π3, επιτρέπονται τα ανωτέρω καθώς και η χρήση ομπρελών, με ανώτατα όρια που θέτει το ΠΔ καθώς και η χρήση ελαφριών μηχανημάτων καθαρισμού εκτός περιόδου ωοτοκίας. Στις περιοχές Υ επιτρέπονται οι παραπάνω δραστηριότητες αλλά απαιτείται μόνο χειρονακτικός καθαρισμός της περιοχής (ΦΕΚ-906/Δ/99).

Τα διαχειριστικά μέτρα χωρίζονται σε κανονισμούς θαλάσσιας προστασίας και σε ευρύτερους κανονισμούς.

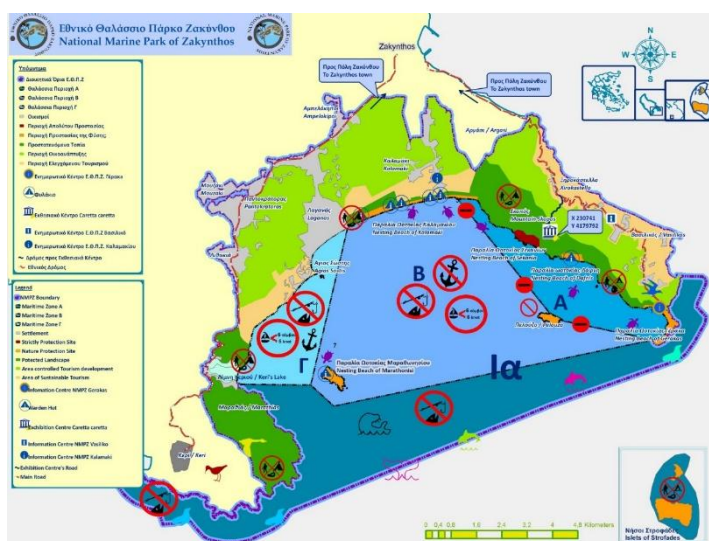
1. Οι κανονισμοί θαλάσσιας προστασίας ισχύουν όλο το χρόνο και ενισχύονται από Μάιο μέχρι Οκτώβριο όπου:
 - **στη Ζώνη Α** απαγορεύεται η είσοδος σε οποιοδήποτε πλωτό όχημα και κάθε τύπου ανθρώπινη δραστηριότητα (με εξαίρεση τις ήπιες μορφές αναψυχής όπως η κολύμβηση),
 - **στη Ζώνη Β** επιτρέπονται τα πλωτά με μέγιστο όριο ταχύτητας 6 μίλια την ώρα αλλά όχι η αγκυροβόληση
 - **και στη Ζώνη Γ** επιτρέπονται τα πλωτά με μέγιστο όριο ταχύτητας 6 μίλια την ώρα και η αγκυροβόληση.

2. Οι ευρύτεροι κανονισμοί που ισχύουν στις περιοχές Προστασίας της φύσης είναι απαγορεύσεις που αφορούν τα ακόλουθα και ενισχύονται από Μάιο μέχρι Οκτώβριο:
 - Η πρόσβαση του κοινού στις παραλίες ωοτοκίας από 19:00 μέχρι 07:00
 - Η χρήση προσωπικών ομπρελών πέρα του ορίου των 3-5 μέτρων από τη θάλασσα (για κάθε παραλία αυτό το μέτρο διαμορφώνεται κατάλληλα και επεξηγείται στα ετήσια διαχειριστικά μέτρα).
 - Το σκάψιμο των παραλιών ωοτοκίας, ιδίως σε σημεία με φωλιές
 - Η μετακίνηση των κλοβών που προστατεύουν τις φωλιές
 - Η χρήση οποιουδήποτε οχήματος (ποδήλατο, μηχανή, αυτοκίνητο)
 - Η πρόσβαση σε άλογα
 - Η πρόσβαση σε σκύλους
 - Η χρήση οπουδήποτε βραδινού φωτός

3. Στην περιοχή Απολύτου προστασίας (Σεκάνια), η πρόσβαση στην παραλία επιτρέπεται μόνο για επιστημονικούς σκοπούς και με γραπτή έγκριση από τον ΦΔ του Ε.Θ.Π.Ζ..(Κολοκοτσά, 2009)

Επιπλέον, ο Φορέας Διαχείρισης έχει την ευθύνη για την παρακολούθηση των όρων και περιορισμών που θέτει το Π.Δ καθώς και για:

1. Την σήμανση των οριοθετημένων περιοχών όπως αυτές ορίζονται στο Π.Δ.
2. Την οργάνωση και την εφαρμογή μέτρων φύλαξης της περιοχής.
3. Την πληροφόρηση και ενημέρωση της κοινής γνώμης και των αρμόδιων φορέων και την οργάνωση και συντονισμό των προγραμμάτων ευαισθητοποίησης του κοινού.
4. Την κατασκευή εντός των ορίων του Θαλασσιού Πάρκου των έργων υποδομής που απαιτούνται για τη φύλαξη και τις επιτρεπόμενες δραστηριότητες.
5. Την συνεργασία των αρμόδιων φορέων της χώρας με ανάλογους διεθνείς φορείς και οργανισμούς στον τομέα της ενημέρωσης, της ανταλλαγής γνώσεων και πληροφοριών ή εκπόνησης κοινών παράλληλων προγραμμάτων.
6. Την αναφορά προς τις αρμόδιες αρχές των πράξεων ή παραλείψεων που συνιστούν παραβάσεις των διατάξεων του Π.Δ με σκοπό την επιβολή των νόμιμων κυρώσεων.
7. Την κατάρτιση προγραμμάτων για την αξιοποίηση των ιστορικών πολιτιστικών λαογραφικών και φυσικών μνημείων της περιοχής.
8. Την κατάρτιση της μελέτης αξιολόγησης των προστατευτέων αντικειμένων και εισήγηση για την τυχόν τροποποίηση των ορίων προστασίας τους.
9. Τη χορήγηση αδειών δραστηριοτήτων (βαρκάρηδες, σχολές, καταδύσεις).

Εικόνα 1. Χάρτης προστατευόμενης περιοχής (Κόλλπος του Λαγανά)

Πηγή : http://www.nmp-zak.org/index.php?l=GR&pn=park_area

2.3 Σκοπός της εργασίας

Η παρούσα μελέτη λαμβάνει υπόψη δυο διαφορετικές κοινωνικές ομάδες στην προσέγγιση της, τους μόνιμους τοπικούς κατοίκους και τους επισκέπτες. Ιδιαίτερα για την πρώτη κοινωνική ομάδα επιλέχθηκαν οι επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται εντός του Ε.Θ.Π.Ζ, οι κάτοικοι που διαβιούν εντός του Ε.Θ.Π.Ζ., οι κάτοικοι που βρίσκονται εκτός της προστατευόμενης περιοχής αλλά όχι σε μεγάλη απόσταση από αυτήν και οι κάτοικοι των ορεινών περιοχών του νησιού (μεγάλη απόσταση από το Ε.Θ.Π.Ζ.). Ουσιαστικά λοιπόν, εισάγεται το χωρικό κριτήριο της απόστασης των κατοίκων και επιχειρηματιών από την προστατευόμενη περιοχή ως ένα διαβαθμισμένο μέτρο εκτίμησης του πόσο επηρεάζονται από τα διαχειριστικά μέτρα που εφαρμόζονται στο Ε.Θ.Π.Ζ. αλλά και του πως διαμορφώνονται οι στάσεις και αντιλήψεις τους κατά μήκος της χωρικής διαβάθμισης. Τέλος, εξετάστηκαν και οι στάσεις και αντιλήψεις των επισκεπτών (τουριστών) σχετικά με την παρουσία της προστατευόμενης περιοχής αλλά και την επάρκεια και αποτελεσματικότητα των διαχειριστικών μέτρων στον χώρο του Ε.Θ.Π.Ζ..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η έρευνα διεξήχθη κατά το χρονικό διάστημα από 19 Ιουλίου έως 30 Αυγούστου, σε περιοχές που περιλαμβάνονται στα όρια του Εθνικού Πάρκου, αλλά και εκτός αυτού. Για την διεξαγωγή της έρευνας δημιουργήθηκαν δύο κατηγορίες ερωτηματολογίων, η πρώτη αφορούσε τους κατοίκους και τους επιχειρηματίες του νησιού και η δεύτερη τους τουρίστες, για τους τουρίστες υπήρχε ερωτηματολόγιο στα ελληνικά και στα αγγλικά. Το ερωτηματολόγιο ήταν τύπου δομημένης συνέντευξης, όπου με τον όρο δομημένη εννοείται η συνέντευξη στην οποία οι ερωτήσεις έχουν μια προκαθορισμένη σειρά και φρασεολογία και ένα συγκεκριμένο αριθμό και περιεχόμενο. Οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν στην παραλία του Καλαμακίου για τους τουρίστες, στις επιχειρήσεις για τους επιχειρηματίες όσο αφορά τους κατοίκους τόσο εντός όσο και εκτός των ορίων του πάρκου οι συνεντεύξεις έγιναν τυχαία στο δρόμο. Οι περιοχές εντός του πάρκου που μελετήθηκαν ήταν Άγιος Σώστης, Λαγανάς, Καλαμάκι και Κερί, οι περιοχές που μελετήθηκαν εκτός του πάρκου ήταν Τσιλιβί-Πλάνος, Τραγάκι, Ζάκυνθος, Αργάσι και Βασιλικός, τέλος οι ορεινές περιοχές ήταν Αγαλάς, Ορθονιές, Βολίμες, Έξω-χώρα, Λούχα και Άγιος Λέων.

Η έρευνα ήταν δειγματοληπτική και τα ερωτηματολόγια (παράρτημα II) περιελάμβαναν ερωτήσεις κλειστού και ανοιχτού τύπου, που έδιναν τη δυνατότητα στον ερωτώμενο να αναπτύξει τις προσωπικές του απόψεις για τα θιγόμενα ζητήματα αλλά και να καταθέσει τις προσωπικές του γνώσεις. Οι κλειστού τύπου ερωτήσεις ήταν τύπου διαζευκτικών απαντήσεων (ερωτήσεις τύπου ναι-όχι), κλίμακας στάσεων (πενταβάθμια κλίμακα διαφωνώ απόλυτα, μάλλον διαφωνώ, ουδέτερος, μάλλον συμφωνώ, συμφωνώ απόλυτα) και διάταξης ή ιεράρχησης (καθορισμός σειράς προτεραιότητας).

Το δείγμα της έρευνας ήταν οι επιχειρηματίες εντός του Ε.Θ.Π.Ζ., οι κάτοικοι εντός και εκτός της θαλάσσιας προστατευόμενης περιοχής, οι κάτοικοι των ορεινών περιοχών του νησιού και οι επισκέπτες του Ε.Θ.Π.Ζ.. Το σύνολο των ερωτηματολογίων ήταν 250 και ο καταμερισμός τους ήταν ισάριθμος σε όλες τις κατηγορίες (50 ερωτηματολόγια ανά κατηγορία).

Το κάθε ερωτηματολόγιο αποτελείται από 2 κύρια μέρη. Το πρώτο εξετάζει τα προσωπικά στοιχεία του ερωτώμενου (φύλο, ηλικία, τόπος διαμονής, επίπεδο εκπαίδευσης, σημερινό επάγγελμα και μηνιαίο εισόδημα) ενώ το δεύτερο την περιβαλλοντική του συνειδητοποίηση και τη στάση απέναντι στο Φ.Δ. του Ε.Θ.Π.Ζ..

3.1. Επεξεργασία των δεδομένων

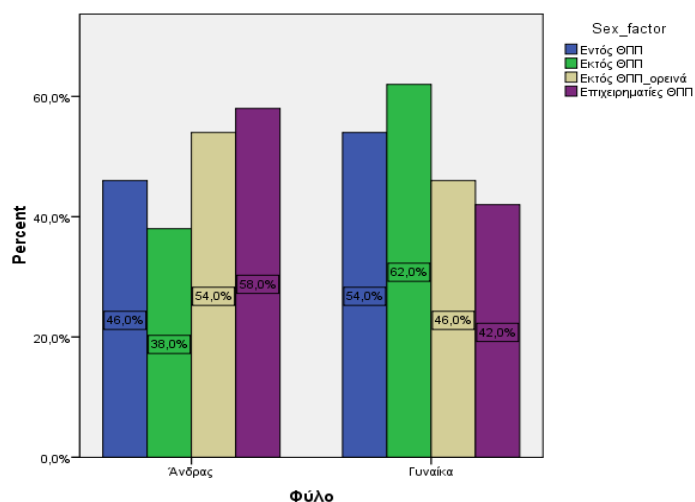
Η επεξεργασία των δεδομένων ακολούθησε τα εξής στάδια:

- Έλεγχος ερωτηματολογίων, όπου επανελέγχθηκε η ορθή συμπλήρωση του ερωτηματολογίων
- Δημιουργία βάσης δεδομένων και κωδικοποίηση απαντήσεων, όπου αποδόθηκαν κωδικοί, αριθμοί και σύμβολα, στις απαντήσεις που αφορούσαν τις κλειστού τύπου ερωτήσεις
- Στατιστική επεξεργασία δεδομένων, όπου με τη χρήση του στατιστικού πακέτου SPSS standard version Release v 17.0.0, καταγράφηκαν οι συχνότητες των ποιοτικών και των ποσοτικών μεταβλητών και εν συνεχεία οργανώθηκαν σε μορφή πινάκων και γραφικών παραστάσεων, τύπου ραβδογραμμάτων (*bar-charts*). Οι ανοιχτού τύπου ερωτήσεις οργανώθηκαν σε πίνακες συχνότητας και αποδόθηκαν με τη μορφή *ραβδογραμμάτων*. Επίσης, υπολογίσθηκε για τις ερωτήσεις που οι απαντήσεις βασίζονταν στην πενταβάθμια κλίμακα, η μέση τιμή και το τυπικό σφάλμα της μέσης τιμής για κάθε απάντηση στις διαφορετικές ομάδες στόχους της έρευνας. Η σύγκριση της μέσης τιμής της πενταβάθμιας κλίμακας των απαντήσεων μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη για κάθε ερώτηση, πραγματοποιήθηκε με την δοκιμασία της Ανάλυσης Διακυμάνσης (*ANOVA*) και οι σημαντικές διαφορές μεταξύ των ζευγαριών των ομάδων εντοπίστηκαν με την εφαρμογή της δοκιμασίας του Tukey (*post hoc comparisons*).
- Τέλος, τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων συγκρίθηκαν με τους διαχειριστικούς στόχους που περιγράφονται στο ΠΔ (906Δ, 22/12/1999) της ίδρυσης της προστατευόμενης περιοχής του ΕΘΠΖγια κάθε κοινωνική ομάδα και εντοπίστηκε ο βαθμός αποδοχής, συνένεσης και αντίληψης της κάθε ομάδας προς τους στόχους αυτούς.

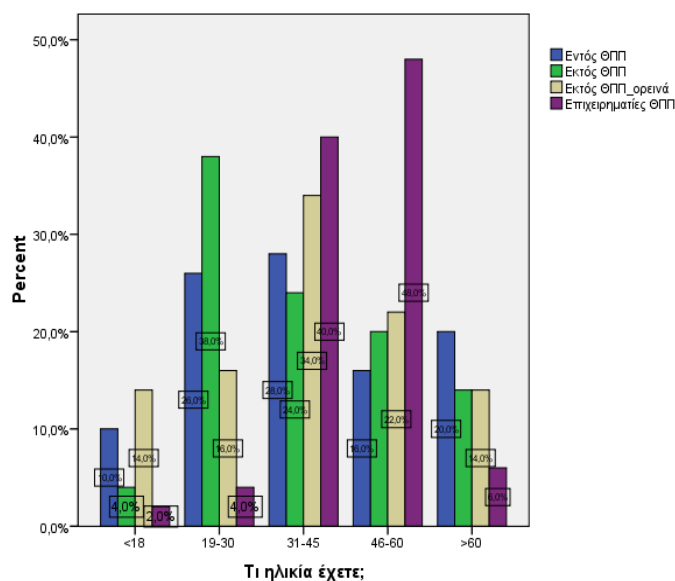
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

4.1 Πίνακες και γραφικές παραστάσεις των τιμών των μεταβλητών

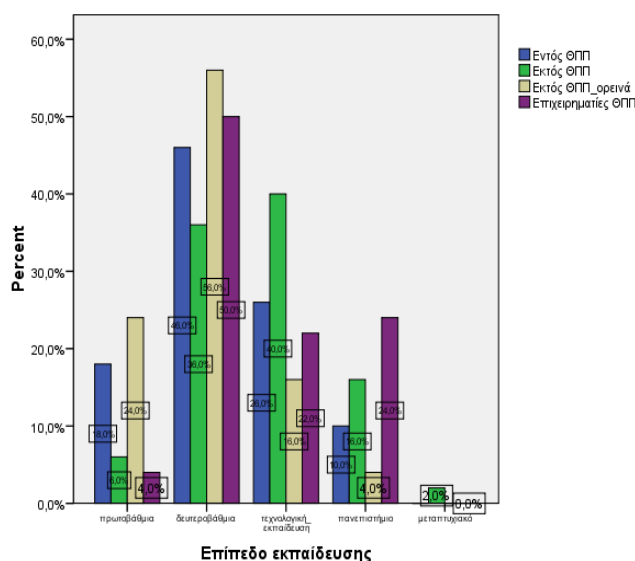
4..1.1 Δημογραφικά στοιχεία του δείγματος

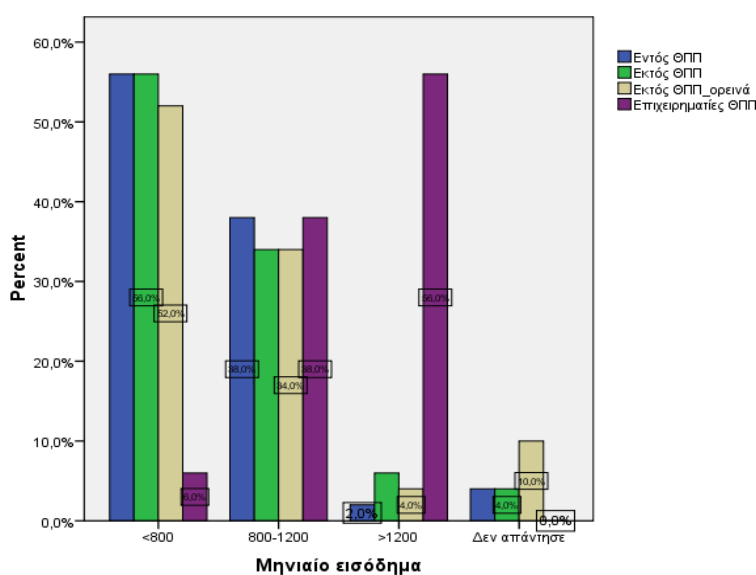
Γράφημα 1 Ποσοστά του φύλου των ερωτώμενων που συμμετείχαν στην έρευνα σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Γράφημα 2. Ποσοστά εμφάνισης των ηλικιακών κλάσεων του δείγματος σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξήτων ερωτηθέντων (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Γράφημα 3. Ποσοστά εμφάνισης των κατηγοριών του μορφωτικού επιπέδου στο οποίο ανήκουν οι συμμετέχοντες στην έρευνα σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξης των ερωτηθέντων (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Γράφημα 4. Ποσοστά εμφάνισης των κλάσεων ταξινόμησης του εισοδήματος των ερωτηθέντων σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Το σύνολο του δείγματος αποτελούνταν από 200 άτομα εκ των οποίων το 48,8% ήταν άνδρες, ενώ το 50,7% ήταν γυναίκες(παράρτημα Ι). Επίσης, το 20,9% των ερωτηθέντων αντιστοιχούσε στο ηλικιακό εύρος 19-30 ετών, το 31,3% άνηκε ανάμεσα στα 31-45 έτη, το 26,4% στα 46-60 έτη, το 7,5% κάτω από τα 18 έτη και το 13,4% άνω απο τα 60 έτη (Παράρτημα Ι, Γράφημα 2).

Αναλυτικότερα, σχετικά με το δείγμα των επιχειρηματιών εντός της προστατευόμενης περιοχής, φάνηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (58%) ήταν άνδρες και το μικρότερο ποσοστό (42%) γυναίκες. Αντίστοιχα για το δείγμα των κατοίκων

στα ορεινά, βρέθηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (54%) ήταν άνδρες και το μικρότερο (46%) γυναίκες. Αντίθετα με το δείγμα των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής, φάνηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (62%) ήταν γυναίκες ενώ το μικρότερο (38%) άνδρες και σχετικά με το δείγμα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής, φάνηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (54%) ήταν γυναίκες και το μικρότερο (46%) άνδρες. Σχετικά με την υποομάδα των επιχειρηματιών, φάνηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (48%) ανήκει στην ηλικιακή κλάση 46-60, ενώ το αμέσως επόμενο (40%) στην ηλικιακή κλάση 31-45, αντίθετα με μικρότερα ποσοστά ακολούθησαν οι ηλικιακές κλάσεις άνω των 60 έτων, 19-30 και κάτω των 18 με ποσοστά 6%, 4% και 2% αντίστοιχα. Αντίστοιχα με την υποομάδα των κατοίκων στα ορεινά βρέθηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (34%) ανήκει στην ηλικιακή κλάση 31-45, το αμέσως επόμενο (22%) στην ηλικιακή κλάση 46-60, ενώ με μικρότερο ποσοστό (16%) η ηλικιακή κλάση 19-30 και τέλος με ίσα ποσοστά ακολούθησαν οι ηλικιακές κλάσεις κάτω των 18 ετών και άνω των 60 με ποσοστό 14%. Ομοίως για την υποομάδα των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής φάνηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (38%) ανήκει στην ηλικιακή κλάση 19-30, το αμέσως επόμενο (24%) στην ηλικιακή κλάση 31-45, ακολούθησε με 20% η ηλικιακή κλάση 46-60, ενώ με μικρότερα ποσοστά οι ηλικιακές κλάσεις άνω των 60 και κάτω των 18 με ποσοστά 14% και 4% αντίστοιχα και σχετικά για την υποομάδα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής, δήλωσε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (28%) ανήκει στην ηλικιακή κλάση 31-45, το 26% στην ηλικιακή κλάση 19-30 και το 20% στην ηλικιακή κλάση άνω των 60, με μικρότερα ποσοστά ακολούθησαν οι ηλικιακές κλάσεις 46-60 και κάτω των 18, με ποσοστά 16% και 10% αντίστοιχα (Γραφήμα 2).

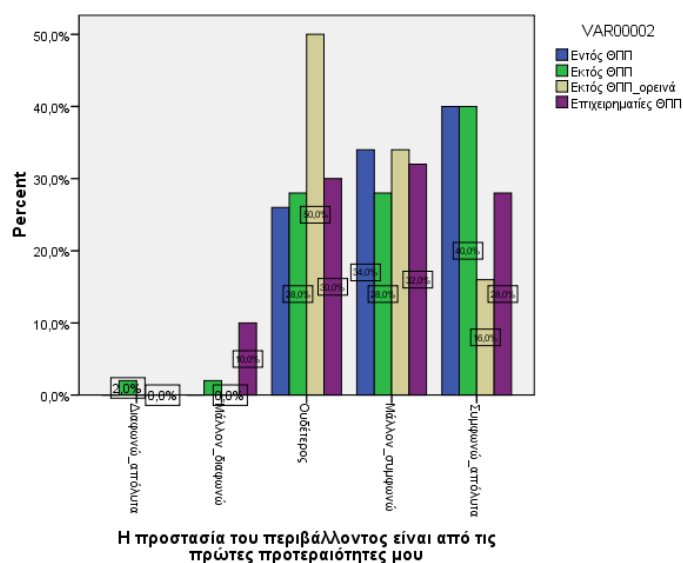
Διερευνώντας το επίπεδο εκπαίδευσης στο σύνολο των ερωτηθέντων φαίνεται ότι το 12,9% έχει ολοκληρώσει την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, το 46,8% την δευτεροβάθμια, το 25,9% την τεχνολογική εκπαίδευση, το 13,4% την πανεπιστημιακή και το 0,5% έχει αποκτήσει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών (Παράρτημα Ι, γράφημα 3).

Η ανάλυση του δείγματος των επιχειρηματιών, έδειξε ότι ένα μεγάλο ποσοστό (50%) έχει ολοκληρώσει την Δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ενώ το 24% έχει πανεπιστημιακή εκπαίδευση, ακολουθεί με 22% η Τεχνολογική Εκπαίδευση και τέλος υπάρχει ένα μικρό ποσοστό (4%) που έχει ολοκληρώσει μόνο την πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Αντίθετα με την ανάλυση του δείγματος των κατοίκων στα ορεινά, βρέθηκε ότι το 56% έχει ολοκληρώσει την Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και το 24% την Πρωτοβάθμια. Αμέσως μετά με μικρότερα ποσοστά ακολούθησαν οι κατηγορίες Τεχνολογική Εκπαίδευση και Πανεπιστήμιο με ποσοστά 16% και 4% αντίστοιχα. Επιπλέον, με βάση την ανάλυση του δείγματος των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής, βρέθηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (40%) έχει ολοκληρώσει την Τεχνολογική Εκπαίδευση και το 36% την Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Αντίθετα με μικρότερα ποσοστά ακολούθησαν οι κατηγορίες πανεπιστήμιο, πρωτοβάθμια εκπαίδευση και Μεταπτυχιακό, με ποσοστά 16%, 6% και 2% αντίστοιχα (Γράφημα 3).

Το μηνιαίο εισόδημα του συνόλου των συμμετεχόντων κυμαίνεται σε τρεις κυρίως κλίμακες, αυτή των <800ευρώ, των 800-1200ευρώ και των >1200ευρώ, με την συμμετοχή του 42,3% στη πρώτη κλίμακα, του 35,8% στη δεύτερη κλίμακα και του 16,9% στην τρίτη κλίμακα, με την παράλληλη συμμετοχή ενός ποσοστού που αγγίζει το 4,5% των ερωτηθέντων που αρνήθηκαν να απαντήσουν στη συγκεκριμένη ερώτηση (Παράρτημα Ι, Γράφημα 4).

Η ανάλυση των ποσοστών των σχετικών κλιμάκων για την κάθε υποομάδα ξεχωριστά, φαίνεται στο γράφημα 4. Σχετικά με την υποομάδα των επιχειρηματιών φάνηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (56%) παρουσίασε η κλίμακα >1200ευρώ, αμέσως μετά ακολούθησε με 38% η κλίμακα 800-1200 ευρώ και τέλος με 6% η κλίμακα <800ευρώ. Αντίθετα, σε σχέση με την υποομάδα των κατοίκων στα ορεινά, βρέθηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (52%) το παρουσίασε η κλίμακα <800 ευρώ, έπειτα με 34% η κλίμακα 800-1200ευρώ και με μικρότερα ποσοστά ακολούθησαν η κλίμακα >1200 και όσοι δεν απάντησαν με ποσοστά 4% και 10% αντίστοιχα. Αντίστοιχα με βάση την υποομάδα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής, φάνηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (66%) παρουσίασε η κλίμακα <800 ευρώ, ακολούθησε με 34% η κλίμακα 800-1200ευρώ και με μικρότερα ποσοστά η κλίμακα >1200ευρώ και όσοι δεν απάντησαν με ποσοστά 6% και 4% αντίστοιχα. Ομοίως, σχετικά με την υποομάδα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής, δήλωσε με ίσα αποτελέσματα ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (66%) το παρουσίασε η κλίμακα <800ευρώ και με 38% η κλίμακα 800-1200ευρώ και ακολούθησαν με μικρότερα ποσοστά η κλίμακα >1200ευρώ και όσοι δεν απάντησαν με ποσοστά 2% και 4% αντίστοιχα.

4.1.2. Περιβαλλοντική συνειδητοποίηση

Γράφημα 5. Ποσοστά εμφάνισης των ερωτηθέντων, σχετικά με την πρόταση της προστασίας του περιβάλλοντος ως πρώτη προτεραιότητα σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Πίνακας 1α. Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ANOVA ($F=3,079$, $df= 3$, $p<0,05$), για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «Η προστασία του περιβάλλοντος είναι από τις πρώτες προτεραιότητές μου»

	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	Μη σημαντική			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	$P<0,05$	Μη σημαντική		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	Μη σημαντική	Μη σημαντική	Μη σημαντική	

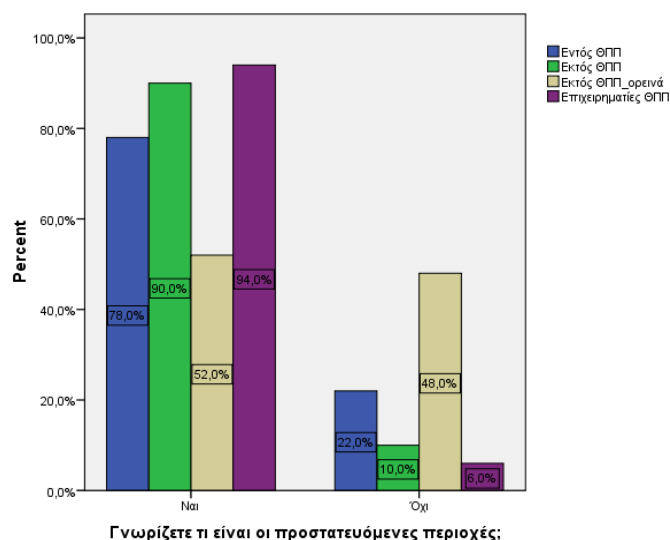
Για την εξέταση των στοιχείων που αφορούν την περιβαλλοντική συνειδητοποίηση των ερωτηθέντων, ερευνήθηκαν οι απόψεις τους για την θεώρηση της προστασίας του περιβάλλοντος ως πρώτη προτεραιότητα.

Η πλειοψηφία στην ερώτηση αυτή για το σύνολο των ερωτηθέντων, έδειξε με ποσοστό 33,3% ότι κρατάει ουδέτερη στάση, το 31,8% μάλλον συμφωνεί και τέλος το 30,8% συμφωνεί απόλυτα (παράρτημα I, Γράφημα 5).

Στη συνέχεια, εξετάστηκε η κάθε ύπο ομάδα ερωτηθέντων ξεχωριστά :

Αναλυτικότερα, σχετικά με το δείγμα των επιχειρηματιών, φάνηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (32%) μάλλον συμφωνεί, το 30% έχει ουδέτερη στάση, το 28% συμφωνεί απόλυτα και τέλος το 10% μάλλον διαφωνεί. Αντίστοιχα, για το δείγμα των κατοίκων στα ορεινά, βρέθηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (50%) κρατάει ουδέτερη στάση, ενώ το 34% μάλλον συμφωνεί και το 16% συμφωνεί απόλυτα. Για το δείγμα των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής, βρέθηκε ότι το 40% των ερωτηθέντων συμφωνεί απόλυτα ενώ, με ίσα ποσοστά (28%) εμφανίζονται οι επιλογές μάλλον συμφωνώ και ουδέτερος και τέλος με μικρότερο ποσοστό 2% εμφανίζονται οι επιλογές μάλλον διαφωνώ και διαφωνώ ριζικά αντίστοιχα. Σχετικά με το δείγμα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περοχής, φάνηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (40%) συμφωνεί απόλυτα, το 34% μάλλον συμφωνεί και το 26% να έχει ουδέτερη στάση.

Η σύγκριση της μέσης τιμής των απαντήσεων στην πενταβάθμια κλίμακα μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, φανέρωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA ($F=3,079$, $df= 3$, $p<0,05$). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 4,14 με τυπικό σφάλμα 0,114, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 4,02 με τυπικό σφάλμα 0,138, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινά είχαν μέση τιμή 3,66 με τυπικό σφάλμα 0,105 και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών μέση τιμή 3,78 με τυπικό σφάλμα 0,138. Ωστόσο, οι δοκιμασίες post hoc (πίνακας 1^α) έδειξαν ότι οι σημαντικές διαφορές στην μέση τιμή των απαντήσεων προέρχονται μεταξύ των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής και των κατοίκων στα ορεινά (πίνακας 1α).

Γράφημα 6. Ποσοστά εμφάνισης των ερωτηθέντων, σχετικά με την ερώτηση αν γνωρίζουν τι είναι ΠΠ, σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

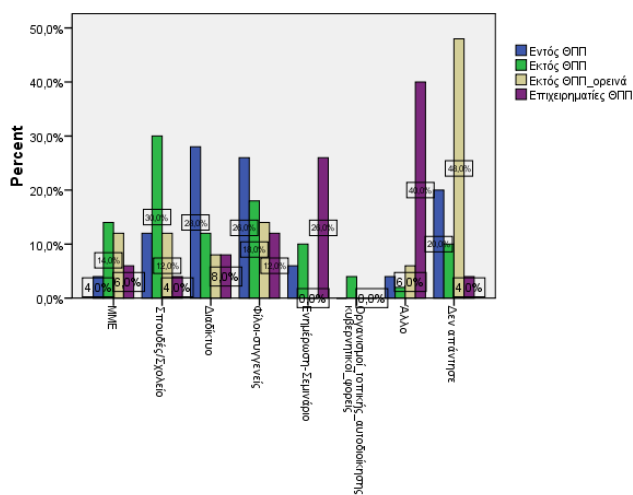
Πίνακας 2α. Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ANOVA ($F=12,374$, $df= 3$, $p<0,01$), για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «Γνωρίζετε τι είναι οι προστατευόμενες περιοχές»

	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	Μη σημαντική			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	$P<0,05$	$P<0,01$		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	Μη σημαντική	Μη σημαντική	$P<0,01$	

Σχετικά με την ερώτηση του αν οι ερωτηθέντες γνωρίζουν τι είναι προστατευόμενη περιοχή ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό (78,1%) απάντησε θετικά, ενώ το (21,4%) απάντησε αρνητικά.

Αναλυτικότερα, εντός των υποδειγμάτων, αρνητική απάντηση έδωσαν το 6% των επιχειρηματιών, το 48% των κατοίκων που ζουν στα ορεινά, το 10% των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής και το 22% των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής. Αντίθετα, θετικά απάντησε το 94% των επιχειρηματιών, το 52% των κατοίκων που ζουν στα ορεινά, το 90% των κατοίκων που ζουν εκτός της προστατευόμενης περιοχής και το 78% των κατοίκων που ζουν εντός της προστατευόμενης περιοχής.

Η σύγκριση της μέσης τιμής στην πενταβάθμια κλίμακα των απαντήσεων μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, φανέρωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA ($F=12,374$, $df= 3$, $p<0,01$)). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 1,22 με τυπικό σφάλμα 0,059, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 1,10 με τυπικό σφάλμα 0,043, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινά είχαν μέση τιμή 1,48 με τυπικό σφάλμα 0,071 και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών μέση τιμή 1,06 με τυπικό σφάλμα 0,034. Ωστόσο, οι δοκιμασίες post hoc (πίνακας 2^α) έδειξαν ότι οι σημαντικές διαφορές στην μέση τιμή των απαντήσεων προέρχονται από την σύγκριση μεταξύ των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής και των κατοίκων στα ορεινά, μεταξύ των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής με τους κατοίκους στα ορεινά και μεταξύ των κατοίκων στα ορεινά με τους επιχειρηματίες.

Αν ναι, από πού αντλήσατε τη γνώση αυτή

Γράφημα 7. Ποσοστά εμφάνισης σχετικά με τους παράγοντες που συνέβαλαν στη δημιουργία του ενδιαφέροντος για την προστασία του περιβάλλοντος σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Πίνακας 3α. Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ANOVA ($F=7,470$, $df=3$, $p<0,01$), για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «Αν ναι, από που αντλήσατε τη γνώση αυτή»

	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	Μη σημαντική			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	$P<0,05$	$P<0,01$		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	Μη σημαντική	$P<0,05$	Μη σημαντική	

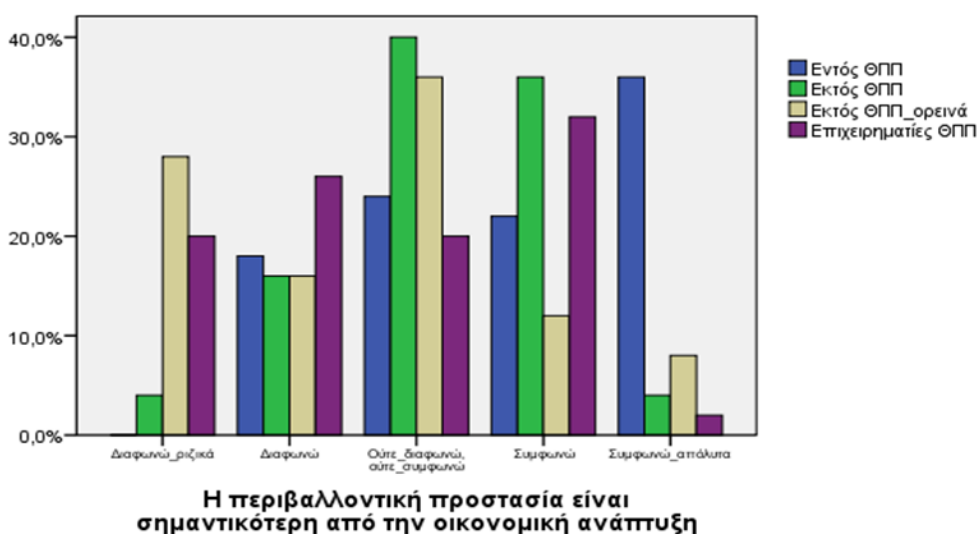
Σχετικά με την 3^η ερώτηση του ερωτηματολογίου : Αν ναι, από που αντλήσατε τη γνώση αυτή, το μεγαλύτερο ποσοστό (17,4%) απάντησε φίλοι-συγγενείς, το 14,4 % σπουδές-σχολείο, το 13,9% διαδίκτυο, το 12,9% άλλες πηγές πληροφόρησης, το 10,4% ενημέρωση-σεμινάριο, το 9% ΜΜΕ και μόνο το 1,0% απάντησε Οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης-κυβερνητικοί φορείς, ενώ ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό του συνόλου (20,4%) δεν απάντησε.

Στη συνέχεια, εξετάστηκε η κάθε ύπο ομάδα ερωτηθέντων ξεχωριστά :

Σχετικά με το δείγμα των επιχειρηματιών, βρέθηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (40%) άντλησε την πληροφορία από άλλη πηγή πληροφόρησης, το 4% από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης-κυβερνητικοί φορείς, το 26% από ενημέρωση-σεμινάριο, το 12% από φίλους-συγγενείς, το 18% από το διαδίκτυο, το 4% από σπουδές-σχολείο, το 6% από τα ΜΜΕ και ένα μικρό ποσοστό (4%) δεν απάντησε. Ομοίως για το δείγμα των κατοίκων που ζεί στα ορεινά, ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό (48%) δεν απάντησε, όμως το 14% απάντησε ότι άντλησε την πληροφορία από φίλους-συγγενείς, ενώ με ίσα ποσοστά (12%) εμφανίζονται οι κατηγορίες σπουδές-σχολείο και ΜΜΕ, ακολουθεί με 8% το διαδίκτυο και τέλος με 6% η

κατηγορία άλλη πηγή πληροφόρησης. Αντίστοιχα για το δείγμα των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής, φάνηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (30%) άντλησε την πληροφορία από σπουδές-σχολείο, το 18% από φίλους-συγγενείς, το 14% από τα ΜΜΕ, το 12% από το διαδίκτυο, το 10% από ενημέρωση-σεμινάριο και ένα μικρό ποσοστό (2%) από άλλη πηγή πληροφόρησης, ενώ το 12,0% δεν απάντησε. Τέλος το δείγμα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής, δήλωσε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (28%) άντλησε την πληροφορία από το διαδίκτυο, το 26% από φίλους-συγγενείς, το 12% από σπουδές-σχολείο, το 6% από ενημέρωση-σεμινάριο και με ίσα ποσοστά (4%) εμφανίζονται οι επιλογές από άλλη πηγή πληροφόρησης και ΜΜΕ ενώ το 20,0% δεν απάντησε.

Η σύγκριση της μέσης τιμής των απαντήσεων στην πενταβάθμια κλίμακα μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, φανέρωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA ($F=7,470$, $df= 3$, $p<0,01$)). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 4,54 με τυπικό σφάλμα 0,357, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 3,60 με τυπικό σφάλμα 0,331, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινά είχαν μέση τιμή 5,90 με τυπικό σφάλμα 0,464 και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών μέση τιμή 5,32 με τυπικό σφάλμα 0,282. Ωστόσο, οι δοκιμασίες post hoc (πίνακας 3^α) έδειξαν ότι οι σημαντικές διαφορές στην μέση τιμή των απαντήσεων προέρχονται από την σύγκριση μεταξύ των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής και των κατοίκων που ζουν στα ορεινά, μεταξύ των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής και των κατοίκων που ζουν στα ορεινά και μεταξύ των επιχειρηματιών και των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής.

Γράφημα 8. Ποσοστά εμφάνισης των ερωτηθέντων, σχετικά με την ερώτηση αν η περιβαλλοντική προστασία είναι σημαντικότερη από την οικονομική ανάπτυξη, σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Πίνακας 4α . Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ANOVA ($F=11,714, df=3, p<0,01$), για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «Η περιβαλλοντική προστασία είναι σημαντικότερη από την οικονομική ανάπτυξη»

	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	P<0,05			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	p<0,01	P<0,05		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	P<0,01	Μη σημαντική	Μη σημαντική	

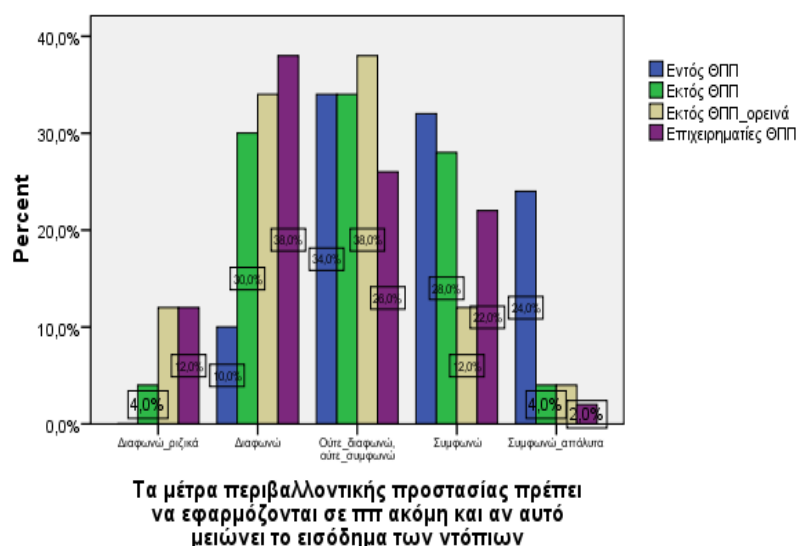
Σχετικά με την ερώτηση : η περιβαλλοντική προστασία είναι σημαντικότερη από την οικονομική ανάπτυξη, προέκυψε ότι το 29,9% ούτε διαφωνεί, ούτε συμφωνεί, το 25,4% συμφωνεί, ενώ το 18,9% διαφωνεί.

Αναλυτικότερα, εξετάστηκε η κάθε υπό ομάδα ερωτηθέντων ξεχωριστά :

Η πλειοψηφία των επιχειρηματιών φάνηκε να συμφωνεί με ποσοστό 32%, ενώ το 26% φάνηκε να διαφωνεί, μόνο το 2% συμφώνησε απόλυτα, ενώ το 20% κράτησε ουδέτερη στάση και το άλλο 20% φάνηκε να διαφωνεί ριζικά. Σχετικά με την υποομάδα των κατοίκων στα ορεινά βρέθηκε ότι η πλειοψηφία με ποσοστό 35% έχει ουδέτερη στάση, το 28% διαφωνεί ριζικά και το 18% διαφωνεί, ενώ το 10% συμφωνεί και το 8% συμφωνεί απόλυτα. Ομοίως για την υποομάδα των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής η πλειοψηφία έδειξε να έχει ουδέτερη στάση με ποσοστό 40%, ενώ το 35% να συμφωνεί, το 4% να συμφωνεί απόλυτα και το 18% να διαφωνεί, ενώ ένα μικρό ποσοστό (4%) έδειξε να διαφωνεί ριζικά. Τέλος σχετικά με την υποομάδα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής βρέθηκε ότι η πλειοψηφία με ποσοστό (35%) συμφωνεί απόλυτα, το 25% έδειξε να έχει ουδέτερη στάση και το 22% συμφωνεί, ενώ το 19% διαφωνεί.

Η σύγκριση της μέσης τιμής των απαντήσεων στην πενταβάθμια κλίμακα μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, φανέρωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA ($F=11,714, df= 3, p<0,01$)). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 3,76 με τυπικό σφάλμα 0,161, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 3,20 με τυπικό σφάλμα 0,128, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινά είχαν μέση τιμή 2,56 με τυπικό σφάλμα 0,176 και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών είχαν μέση τιμή 2,70 με τυπικό σφάλμα 0,167. Ωστόσο, οι δοκιμασίες post hoc (Πίνακας 4^α) έδειξαν ότι οι σημαντικές διαφορές στην μέση τιμή των απαντήσεων προέρχονται κατά την σύγκριση μεταξύ των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής και των κατοίκων που ζουν στα ορεινά, μεταξύ των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής και των

κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής, μεταξύ των επιχειρηματιών και των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής και μεταξύ των κατοίκων που ζουν στα ορεινά με τους κατοίκους εκτός της προστατευόμενης περιοχής.

Γράφημα 9 . Ποσοστά εμφάνισης των ερωτηθέντων, σχετικά με την ερώτηση αν τα μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να εφαρμόζονται σε ΠΠ ακόμη και αν αυτό μειώνει το εισόδημα των ντόπιων, σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Πίνακας 5α. Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ANOVA ($F=13,212$, $df=3$, $p<0,01$), για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «Τα μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να εφαρμόζονται σε ΠΠ ακόμη και όταν αυτό μειώνει το εισόδημα των ντόπιων»

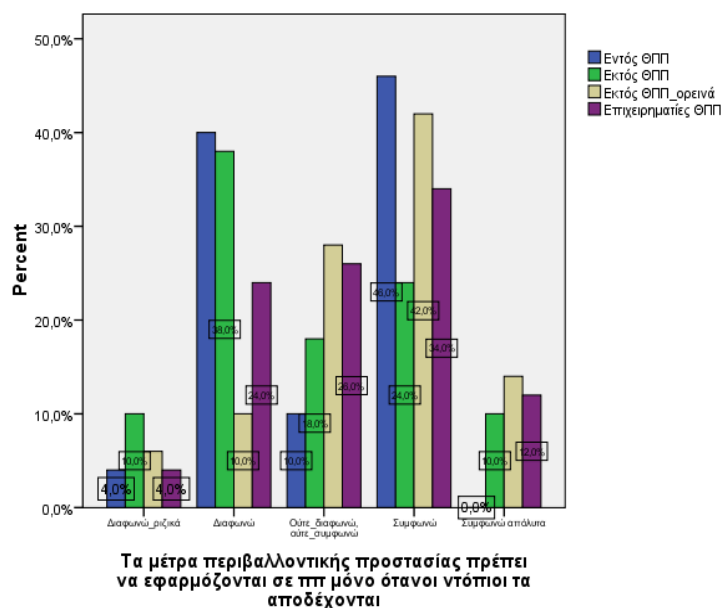
	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	$P<0,05$			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	$p<0,01$	Μη σημαντική		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	$P<0,01$	Μη σημαντική	Μη σημαντική	

Σχετικά με την ερώτηση *αντα μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να εφαρμόζονται σε προστατευόμενες περιοχές ακόμη και όταν αυτό μειώνει το εισόδημα των ντόπιων*, βρέθηκε ότι το 32,8% των ερωτώμενων παρουσίασε ουδέτερη στάση, το 27,9% διαφώνησε και το 23,4% συμφώνησε.

Αναλυτικότερα, εξετάστηκε η κάθε υπό ομάδα ερωτηθέντων ξεχωριστά :

Σχετικά με το δείγμα των επιχειρηματιών προέκυψε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (38%) διαφωνεί, το 12% διαφωνεί ριζικά και το 26% παρουσιάζει ουδέτερη στάση, ενώ προέκυψε ότι το 22% συμφωνεί αλλά μόνο το 2% συμφωνεί απόλυτα. Αντίστοιχα, το δείγμα των κατοίκων στα ορεινά βρέθηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (38%) παρουσιάζει ουδέτερη στάση, το 34% διαφωνεί και το 12% διαφωνεί ριζικά, ενώ το 12% και το 4% συμφωνεί απόλυτα και συμφωνεί αντίστοιχα. Ομοίως για το δείγμα των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης φάνηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (34%) παρουσίασε ουδέτερη στάση, το 30% διαφωνεί και το 4% διαφωνεί ριζικά, ενώ το 28% φάνηκε να συμφωνεί και 4% να συμφωνεί απόλυτα. Τέλος σχετικά με το δείγμα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής προέκυψε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (34%) παρουσίασε ουδέτερη στάση και μόνο το 10% διαφωνεί, ενώ το 32% και το 24% συμφωνεί και συμφωνεί απόλυτα αντίστοιχα.

Η σύγκριση της μέσης τιμής των απαντήσεων στην πενταβάθμια κλίμακα μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, φανέρωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA ($F=13,212$, $df= 3$, $p<0,01$)). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 3,70 με τυπικό σφάλμα 0,135, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 2,98 με τυπικό σφάλμα 0,135, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινά είχαν μέση τιμή 2,62 με τυπικό σφάλμα 0,140 και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών είχαν μέση τιμή 2,64 με τυπικό σφάλμα 0,145. Ωστόσο, οι δοκιμασίες *post hoc* έδειξαν (Πίνακας 5^α) ότι οι σημαντικές διαφορές στην μέση τιμή των απαντήσεων προέρχονται κατά την σύγκριση μεταξύ των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής και των κατοίκων που ζουν στα ορεινά, μεταξύ των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής και των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής και μεταξύ των επιχειρηματιών και των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής.

Γράφημα 10. Ποσοστά εμφάνισης των ερωτηθέντων, σχετικά με την ερώτηση αν τα μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να εφαρμόζονται σε ΠΠ ακόμη μόνο όταν οι ντόπιοι τα αποδέχονται, σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Πίνακας 6α. Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ANOVA ($F=3,278$, $df=3$, $p<0,05$), για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης « Τα μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να εφαρμόζονται σε ΠΠ μόνο όταν οι ντόπιοι τα αποδέχονται »

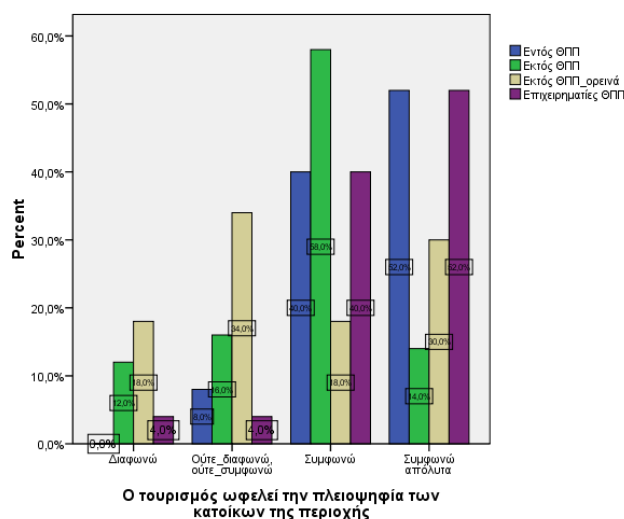
	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	Μη σημαντική			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	Μη σημαντική	$P<0,05$		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	Μη σημαντική	Μη σημαντική	Μη σημαντική	

Σχετικά με την ερώτηση αν τα μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να εφαρμόζονται σε προστατευόμενες περιοχές μόνο όταν οι ντόπιοι τα αποδέχονται, από τις απαντήσεις προέκυψε ότι το 36,3% συμφωνεί, το 27,9% διαφωνεί και το 20,4% κράτησε ουδέτερη στάση.

Αναλυτικότερα, εξετάστηκε η κάθε υπό ομάδα ερωτηθέντων ξεχωριστά σχετικά με την παραπάνω ερώτηση και προέκυψε σχετικά με το δείγμα των επιχειρηματιών ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (34%) συμφωνεί, το 28% έχει ουδέτερη στάση, το 24% διαφωνεί, το 12% συμφωνεί απόλυτα και μόνο το 4% διαφωνεί ριζικά. Αντίστοιχα για το δείγμα των κατοίκων στα ορεινά το μεγαλύτερο ποσοστό (42%) φάνηκε να συμφωνεί, το 28% να έχει ουδέτερη στάση, το 14% να συμφωνεί απόλυτα, ενώ το 10% φάνηκε να διαφωνεί και ένα μικρότερο ποσοστό να διαφωνεί ριζικά. Ομοίως

για το δείγμα των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής βρέθηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (38%) διαφωνεί, ενώ το 24% συμφωνεί. Ακολουθούν με μικρότερα ποσοστά 18%, 10% και 10% οι απαντήσεις ουδέτερος, συμφωνώ απόλυτα και διαφωνώ ριζικά αντίστοιχα. Τέλος σχετικά με το δείγμα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής, έχουμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (46%) συμφωνεί, ενώ το 40% διαφωνεί, αλλά ένα μικρό ποσοστό 10% έχει ουδέτερη στάση (Γράφημα 10).

Η σύγκριση της μέσης τιμής των απαντήσεων στην πενταβάθμια κλίμακα μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, φάνέρωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA ($F=3,278$, $df= 3$, $p<0,05$)). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 2,98 με τυπικό σφάλμα 0,144, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 2,86 με τυπικό σφάλμα 0,169, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινά είχαν μέση τιμή 3,48 με τυπικό σφάλμα 0,149 και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών είχαν μέση τιμή 3,26 με τυπικό σφάλμα 0,153. Ωστόσο, οι δοκιμασίες post hoc έδειξαν ότι οι σημαντικές διαφορές στην μέση τιμή των απαντήσεων (πίνακας 6α) προέρχονται κατά τη σύγκριση μεταξύ των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής και των κατοίκων που ζουν στα ορεινά.

Γράφημα 11. Ποσοστά εμφάνισης των ερωτηθέντων, σχετικά με την ερώτηση αν ο τουρισμός ωφελεί την πλειοψηφία των κατοίκων, σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Πίνακας 7α Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ANOVA ($F=13,006$, $df=3$, $p<0,01$), για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «Ο τουρισμός ωφελεί την πλειοψηφία των κατοίκων της περιοχής»

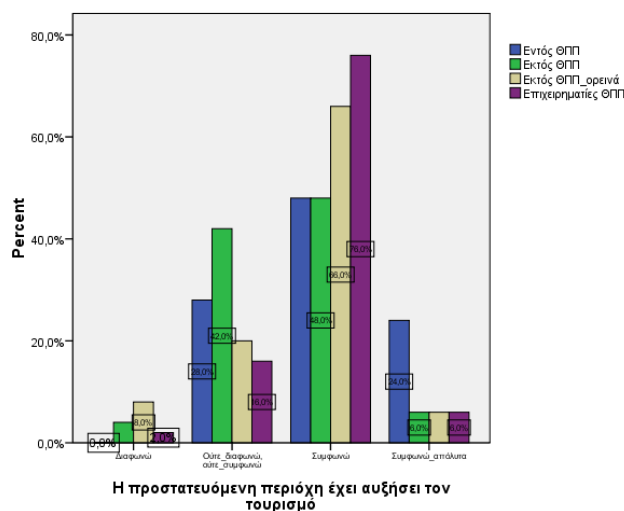
	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	P<0,01			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	P<0,01	Μη σημαντική		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	Μη σημαντική	P<0,01	P<0,01	

Σχετικά με την 7η ερώτηση του ερωτηματολογίου που διατυπώνεται ως εξής: *Ο τουρισμός ωφελεί την πλειοψηφία των κατοίκων της περιοχής*, το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων έδωσαν την απάντηση 'συμφωνώ' (38,8%), το 36,8% 'συμφωνώ απόλυτα' και το 15,4% 'ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ'.

Αναλυτικότερα, εξετάστηκε η κάθε υπό ομάδα ερωτηθέντων ξεχωριστά :

Σχετικά με το δείγμα των επιχειρηματιών προέκυψε ότι οι πλειοψηφία (62%) συμφωνεί απόλυτα, το 40% συμφωνεί, το 4% ούτε διαφωνεί, ούτε συμφωνεί και ένα άλλο 4% διαφωνεί. Αντίστοιχα για το δείγμα των κατοίκων που ζουν στα ορεινά οι πλειοψηφία (34%) απάντησε ότι ούτε διαφωνεί, ούτε συμφωνεί, ενώ το 30% απάντησε ότι συμφωνεί απόλυτα. Με ίσα ποσοστά (18%) εμφανίζονται οι απαντήσεις συμφωνώ και διαφωνώ αντίστοιχα. Ομοίως για το δείγμα των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής οι πλειοψηφία (58%) φάνηκε να συμφωνεί, ενώ ένα μικρότερο ποσοστό (16%) να έχει ουδέτερη στάση και ακολουθούν με 14% να συμφωνούν απόλυτα και μόνο το 12% να διαφωνεί. Τέλος για το δείγμα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής η πλειοψηφία (52%) έδειξε να συμφωνεί απόλυτα, το 40% να συμφωνεί και μόνο ένα 8% να έχει ουδέτερη στάση.

Η σύγκριση της μέσης τιμής των απαντήσεων στην πενταβάθμια κλίμακα μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, φάνέρωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA ($F=13,006$, $df= 3$, $p<0,05$)). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 4,44 με τυπικό σφάλμα 0,091, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 3,74 με τυπικό σφάλμα 0,121, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινά είχαν μέση τιμή 3,60 με τυπικό σφάλμα 0,156 και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών είχαν μέση τιμή 4,40 με τυπικό σφάλμα 0,107. Ωστόσο, οι δοκιμασίες post hoc (πίνακας 7α) έδειξαν ότι οι σημαντικές διαφορές στην μέση τιμή των απαντήσεων προέρχονται κατά τη σύγκριση μεταξύ των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής και των κατοίκων που ζουν στα ορεινά, μεταξύ των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής με τους κατοίκους εκτός της προστατευόμενης περιοχής, μεταξύ επιχειρηματιών με τους κατοίκους εκτός της προστατευόμενης περιοχής και μεταξύ των επιχειρηματιών με τους κατοίκους που ζουν στα ορεινά.

Γράφημα 12. Ποσοστά εμφάνισης των ερωτηθέντων, σχετικά με την ερώτηση αν η ΠΠ έχει αυξήσει τον τουρισμό, σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξήσ τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Πίνακας 8α. Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ANOVA ($F=3,509$, $df =3$, $p<0,01$), για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «αν η ΠΠ έχει αυξήσει τον τουρισμό»

	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	P<0,01			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	Μη σημαντική	Μη σημαντική		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	Μη σημαντική	Μη σημαντική	Μησημαντική	

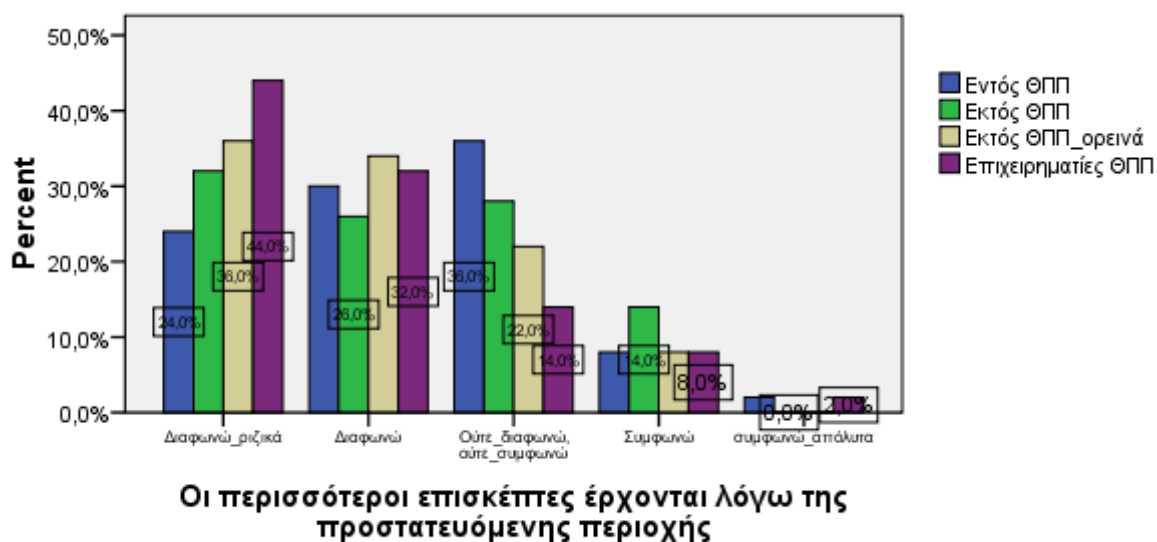
Σχετικά με την 8η ερώτηση του ερωτηματολογίου που διατυπώνεται ως εξής: *Η προστατευόμενη περιοχή έχει αυξήσει τον τουρισμό*, το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων έδωσαν την απάντηση ‘συμφωνώ’ (59,82%), το 26,4% ‘ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ’, ούτε συμφωνώ και το 10% ‘συμφωνώ απόλυτα’.

Αναλυτικότερα, εξετάστηκε η κάθε υπό ομάδα ερωτηθέντων ξεχωριστά:

Σχετικά με την ομάδα των επιχειρηματιών προέκυψε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (76%) συμφωνεί, το 16% ούτε διαφωνεί, ούτε συμφωνεί, το 6% συμφωνεί απόλυτα και μόνο ένα μικρό ποσοστό (2%) διαφωνεί. Αντίστοιχα για την ομάδα των κατοίκων που ζουν στα ορεινά φάνηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (66%) να συμφωνεί, το 20% να έχει ουδέτερη στάση, το 8% να διαφωνεί, ενώ το 6% να συμφωνεί απόλυτα. Ομοίως για την ομάδα των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής το μεγαλύτερο ποσοστό (48%) έδειξε να συμφωνεί, το 42% να έχει ουδέτερη στάση, ενώ με μικρότερα ποσοστά 6% και 4% ακολουθούν οι απαντήσεις συμφωνώ απόλυτα και διαφωνώ αντίστοιχα. Τέλος σχετικά με την ομάδα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής έχουμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (48%)

συμφωνεί, το 28% ούτε διαφωνεί, ούτε συμφωνεί, ενώ το 24% συμφωνεί απόλυτα (Γράφημα 12).

Η σύγκριση της μέσης τιμής των απαντήσεων στην πενταβάθμια κλίμακα μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, φανέρωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA ($F=3,509$, $df= 3$, $p<0,01$)). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 3,96 με τυπικό σφάλμα 0,103, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 3,56 με τυπικό σφάλμα 0,095, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινά είχαν μέση τιμή 3,70 με τυπικό σφάλμα 0,100 και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών είχαν μέση τιμή 3,86 με τυπικό σφάλμα 0,076. Ωστόσο, οι δοκιμασίες post hoc (πίνακας 8α) έδειξαν ότι οι σημαντικές διαφορές στην μέση τιμή των απαντήσεων προέρχονται κατα τη σύγκριση μεταξύ των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής και των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής.

Γράφημα 13. Ποσοστά εμφάνισης των ερωτηθέντων, σχετικά με την ερώτηση αν οι επισκέπτες έρχονται λόγω της ΠΠ, σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Πίνακας 9α. Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ANOVA ($F=1,89$, $df =3$, $P>0.05$), για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «οι επισκέπτες έρχονται λόγω της ΠΠ »

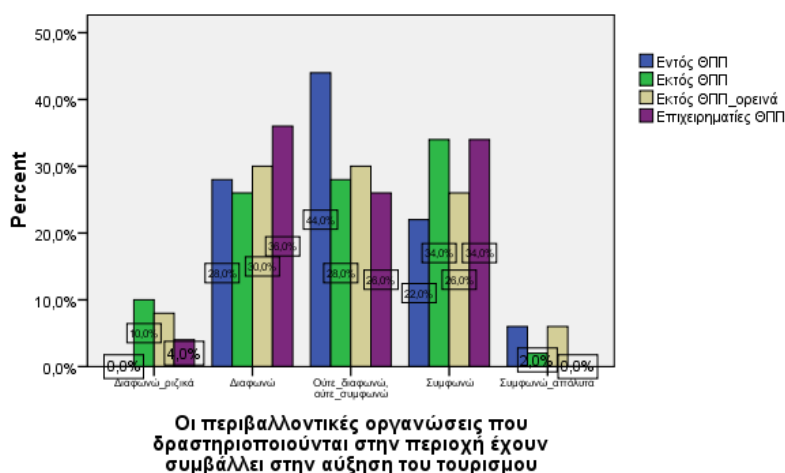
	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	Μη σημαντική			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	Μη σημαντική	Μη σημαντική		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	Μη σημαντική	Μησημαντική	Μησημαντική	

Σχετικά με την 9η ερώτηση του ερωτηματολογίου που διατυπώνεται ως εξής: *Οι περισσότεροι επισκέπτες έρχονται λόγω της προστατευόμενης περιοχής, το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων έδωσαν την απάντηση 'διαφωνώ ριζικά' (33,8%), το 30,3% 'διαφωνώ' και το 24,9% 'ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ'.*

Αναλυτικότερα, εξετάστηκε η κάθε υπό ομάδα ερωτηθέντων ξεχωριστά :

Η πλειοψηφία των επιχειρηματιών φάνηκε να διαφωνεί ριζικά με ποσοστό 44%, το 32% να διαφωνεί, το 14% κράτησε ουδέτερη στάση, ενώ ένα μικρότερο ποσοστό 8% και 6% φάνηκε να συμφωνεί και να συμφωνεί απόλυτα αντίστοιχα. Σχετικά με την υποομάδα των κατοίκων στα ορεινά βρέθηκε ότι η πλειοψηφία με ποσοστό 36% διαφωνεί ριζικά, το 34% διαφωνεί και το 22% ούτε διαφωνεί, ούτε συμφωνεί, αλλά μόνο ένα πολύ μικρό ποσοστό (8%) συμφωνεί. Ομοίως για την υποομάδα των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής η πλειοψηφία έδειξε να διαφωνεί ριζικά με ποσοστό 32%, το 30% ούτε να διαφωνεί, ούτε να συμφωνεί και το 26% να διαφωνεί, ενώ ένα μικρό ποσοστό (14%) έδειξε να συμφωνεί. Τέλος σχετικά με την υποομάδα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής βρέθηκε ότι η πλειοψηφία με ποσοστό (36%) να έχει ουδέτερη στάση, το 30% να διαφωνεί και το 24% να διαφωνεί ριζικά, ενώ με μικρότερα ποσοστά 8% και 2% ακολούθησαν οι απαντήσεις συμφωνώ και συμφωνώ απόλυτα αντίστοιχα (Γράφημα 13).

Η σύγκριση της μέσης τιμής των απαντήσεων στην πενταβάθμια κλίμακα μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, δεν φανέρωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA ($F=1,809$, $df= 3$, $P>0,05$)). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μια μέση τιμή 2,34 με τυπικό σφάλμα 0,142, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 2,24 με τυπικό σφάλμα 0,150, οι απαντήσεις των κατοίκων των ορεινών είχαν μέση τιμή 2,02 με τυπικό σφάλμα 0,135 και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών είχαν μέση τιμή 1,92 με τυπικό σφάλμα 0,148.

Γράφημα 14. Ποσοστά εμφάνισης των ερωτηθέντων, σχετικά με την ερώτηση, αν οι περιβαλλοντικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή έχουν αυξήσει τον τουρισμό, σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Πίνακας 10α. Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ANOVA ($F=0,284$, $df=3, P>0,05$), για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «αν οι περιβαλλοντικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή έχουν αυξήσει τον τουρισμό»

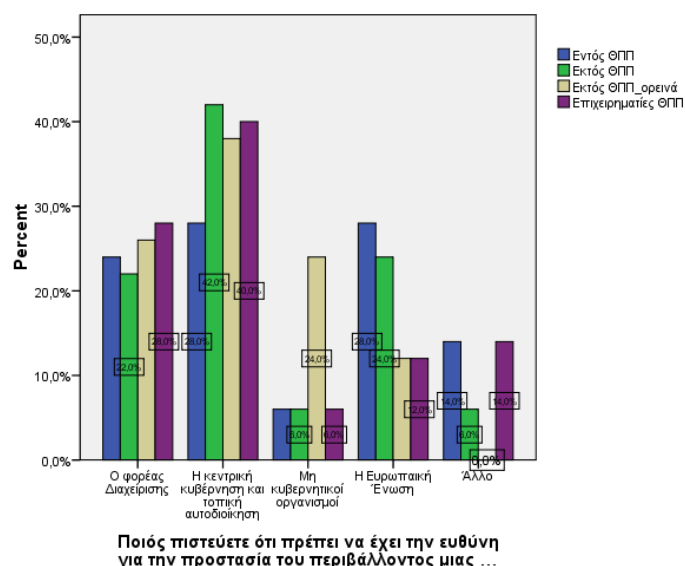
	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	Μησημαντική			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	Μη σημαντική	Μη σημαντική		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	Μη σημαντική	Μησημαντική	Μησημαντική	

Οι απαντήσεις της ερώτησης *Οι περιβαλλοντικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή έχουν συμβάλει στην αύξηση του τουρισμού*, φανέρωσαν ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων (31,8%) επέλεξε ως απάντηση το 'ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ' και ακολουθούν οι απαντήσεις 'διαφωνώ' και 'συμφωνώ' με ποσοστά 29,9% και 28,9% αντίστοιχα.

Αναλυτικότερα, εξετάστηκε η κάθε υπό ομάδα ερωτηθέντων ξεχωριστά: Σχετικά με την ομάδα των επιχειρηματιών προέκυψε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (36%) διαφωνεί, ενώ το 34% συμφωνεί, το 26% ούτε διαφωνεί, ούτε συμφωνεί και μόνο ένα μικρό ποσοστό (4%) διαφωνεί ριζικά. Αντίστοιχα για την ομάδα των κατοίκων που ζουν στα ορεινά φάνηκε ότι έχουμε ίσα αποτελέσματα με ποσοστό 30% στις απαντήσεις ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ και διαφωνώ, το 26% συμφωνεί και το 8% συμφωνεί απόλυτα. Ομοίως για την ομάδα των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής το μεγαλύτερο ποσοστό (34%) έδειξε να συμφωνεί, το 28% να έχει ουδέτερη στάση, ενώ το 26% να διαφωνεί και με μικρότερα ποσοστά 10% και 2% ακολουθούν οι απαντήσεις διαφωνώ ριζικά και συμφωνώ

απόλυτα αντίστοιχα. Τέλος σχετικά με την ομάδα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής έχουμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (44%) έχει ουδέτερη στάση, το 28% διαφωνεί, ενώ το 22% συμφωνεί και το 8% συμφωνεί απόλυτα (Γράφημα 14).

Η σύγκριση της μέσης τιμής των απαντήσεων στην πενταβάθμια κλίμακα μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, φανέρωσε στατιστικώς μη σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA ($F=1,809$, $df=3$, μη σημαντική διαφορά). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 3,06 με τυπικό σφάλμα 0,123, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 2,92 με τυπικό σφάλμα 0,148, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινά είχαν μέση τιμή 2,92 με τυπικό σφάλμα 0,151 και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών είχαν μέση τιμή 2,90 με τυπικό σφάλμα 0,132.

Γραφημα 15. Ποσοστά εμφάνισης των ερωτηθέντων, σχετικά με την ερώτηση ποιος πιστεύετε ότι πρέπει να έχει την ευθύνη για την προστασία του περιβάλλοντος μιας περιοχής, σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

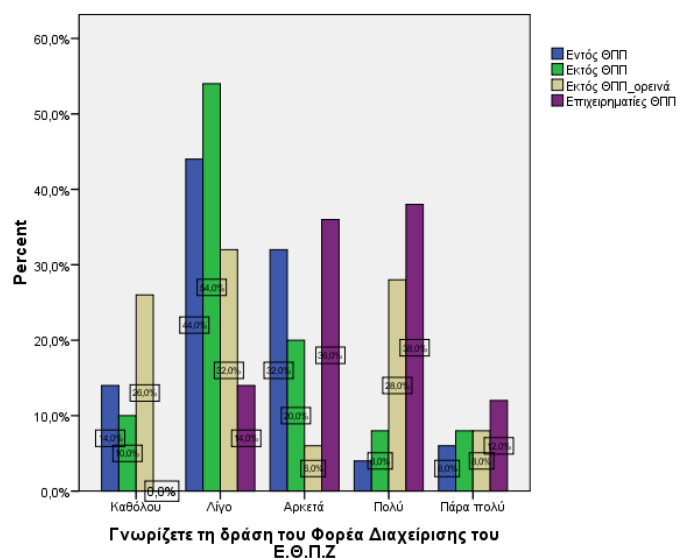
Πίνακας 11α. Αποτελεσματα του test hoc της δοκιμασίας ANOVA ($F=1,755$, $df=3$, $P>0.05$), για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «ποιος πιστεύετε ότι πρέπει να έχει την ευθύνη για την προστασία του περιβάλλοντος μιας περιοχής»

	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	Μη σημαντική			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	Μη σημαντική	Μη σημαντική		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	Μη σημαντική	Μησημαντική	Μησημαντική	

Στην ερώτησή μας σχετικά με το ποιός πιστεύετε ότι πρέπει να έχει την ευθύνη για την προστασία του περιβάλλοντος μια περιοχής, το 36,8% δήλωσε ότι πρέπει να την έχει ' Η κεντρική κυβέρνηση και τοπική αυτοδιοίκηση, το 24,9% ο Φορέας Διαχείρισης (Ε.Θ.Π.Ζ), το 18,9% η Ερωπαική ένωση, το 10,4% οι Μ.Κ.Ο και ένα μικρό ποσοστό 8,5% δήλωσε ότι πρέπει να την έχει ένα άλλο δυναμικό.

Αναλυτικότερα, εξετάστηκε η κάθε υπό ομάδα ερωτηθέντων ξεχωριστά : Αναφορικά για το δείγμα των επιχειρηματιών, έχουμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (40%)δήλωσε την κεντρική κυβέρνηση και τοπική αυτοδιοίκηση, το 28% τον Φορέα διαχείρισης, το 14% κάποιο άλλο δυναμικό, το 12% η Ε.Ε και ένα μικρό ποσοστό (6%) οι Μ.Κ.Ο. Σχετικά με το δείγμα των κατοίκων στα ορεινά το μεγαλύτερο ποσοστό (38%) απάντησε την κεντρική κυβέρνηση και τοπική αυτοδιοίκηση, το 26% ο Φορέας διαχείρισης, το 24% οι Μ.Κ.Ο και 12% η Ε.Ε. Αντίστοιχα για το δείγμα των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής το μεγαλύτερο ποσοστό (42%) δήλωσε την κεντρική κυβέρνηση και τοπική αυτοδιοίκηση, το 24% η Ε.Ε, το 22% ο Φορέας διαχείρισης και με ίσα ποσοστά 6% εμφανίζονται οι απαντήσεις οι Μ.Κ.Ο και κάποιο άλλο δυναμικό αντίστοιχα. Ομοίως για το δείγμα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης το μεγαλύτερο ποσοστό (28%) δήλωσε με ίσα αποτελέσματα στις απαντήσεις κεντρική κυβέρνηση και τοπική αυτοδιοίκηση και Ε.Ε αντίστοιχα, το 24% ο Φορέας διαχείρισης, το 14% κάποιο άλλο δυναμικό και το 6% οι Μ.Κ.Ο (Γράφημα 15).

Η σύγκριση της μέσης τιμής των απαντήσεων στην πενταβάθμια κλίμακα των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, δεν φανέρωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA ($F=1,755$, $df= 3$, $P>0.05$)). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 2,80 με τυπικό σφάλμα 0,204, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 2,50 με τυπικό σφάλμα 0,177, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινά είχαν μέση τιμή 2,22 με τυπικό σφάλμα 0,138 και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών είχαν μέση τιμή 2,44 με τυπικό σφάλμα 0,196.

Γραφημα 16. Ποσοστά εμφάνισης των ερωτηθέντων, σχετικά με την ερώτηση αν γνωρίζετε τη δράση του φορέα διαχείρισης του Ε.Θ.Π.Ζ, σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Πίνακας 12α. Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ANOVA ($F=10,082$, $df=3$, $p<0,01$), για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «Γνωρίζετε τη δράση του Φ.Δ του Ε.Θ.Π.Ζ»

	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	Μησημαντική			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	Μη σημαντική	Μη σημαντική		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	$P<0,01$	$P<0,01$	$P<0,01$	

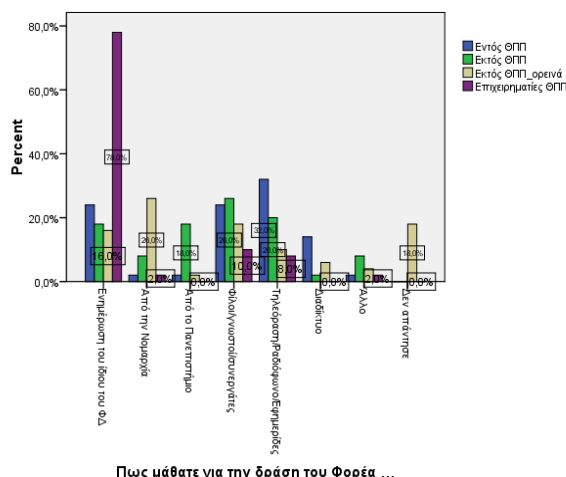
Στην ερώτηση κατά πόσο γνωρίζετε τη δράση του Φορέα Διαχείρισης του Ε.Θ.Π.Ζ, το 35,8% δήλωσε πως τη γνωρίζει λίγο, το 23,4% αρκετά, το 19,4% πολύ, το 12,4% καθόλου και το 8,5% πάρα πολύ.

Αναλυτικότερα, εξετάστηκε η κάθε υπό ομάδα ερωτηθέντων ξεχωριστά :

Σχετικά με το δείγμα των επιχειρηματιών το μεγαλύτερο ποσοστό (38%) δήλωσε ότι γνωρίζει πολύ, το 36% αρκετά, το 14% λίγο και το 12% πάρα πολύ. Αναφορικά για το δείγμα των κατοίκων στα ορεινά το μεγαλύτερο ποσοστό (32%) απάντησε ότι γνωρίζει λίγο, το 28% πολύ, το 26% λίγο, το 8% πάρα πολύ και το 6% αρκετά. Αντίστοιχα για το δείγμα των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής το μεγαλύτερο ποσοστό (54%) βρέθηκε ότι γνωρίζει λίγο, το 20% αρκετά, το 10% καθόλου και με ίσο ποσοστό 8% απάντησαν πάρα πολύ και πολύ αντίστοιχα. Ομοίως για το δείγμα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής το

μεγαλύτερο ποσοστό (44%) φάνηκε ότι γνώριζε λίγο, το 32% αρκετά, το 14% καθόλου, το 6% πάρα πολύ και το 4% πολύ (Γράφημα 16).

Η σύγκριση της μέσης τιμής των απαντήσεων στην πενταβάθμια κλίμακα μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, φανέρωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA ($F=0,082$, $df= 3$, $p<0,01$)). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 2,44 με τυπικό σφάλμα 0,140, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 2,50 με τυπικό σφάλμα 0,149, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινά είχαν μέση τιμή 2,60 με τυπικό σφάλμα 0,192 και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών είχαν μέση τιμή 2,60 με τυπικό σφάλμα 0,125. Ωστόσο, οι δοκιμασίες post hoc έδειξαν ότι οι σημαντικές διαφορές στην μέση τιμή των απαντήσεων προέρχονται κατά την σύγκριση μεταξύ των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής και των επιχειρηματιών και μεταξύ των κατοίκων που ζουν στα ορεινά με τους επιχειρηματίες (πίνακας 12α).

Γράφημα 17. Ποσοστά εμφάνισης των ερωτηθέντων, σχετικά με την ερώτηση πώς μάθατε για την δράση του Φ.Δ , σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Πίνακας 13^α. Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ANOVA ($F=14,576$, $df=3$, $p<0,01$), για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «πώς μάθατε για την δράση του Φορέα Διαχείρισης»

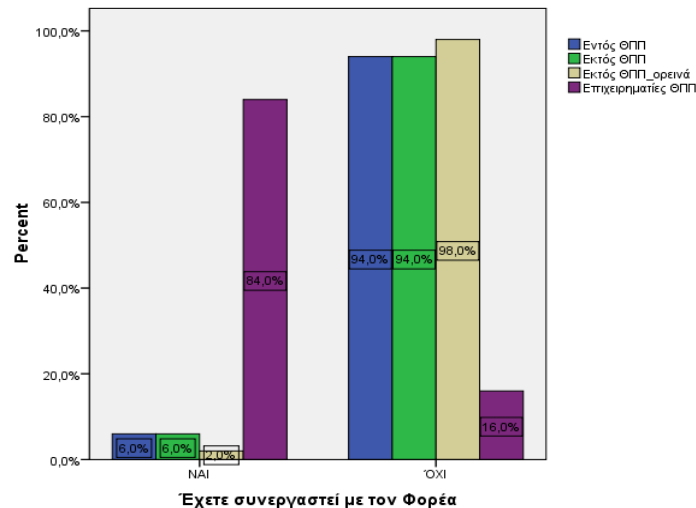
	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	Μησημαντική			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	Μη σημαντική	Μη σημαντική		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	P<0,01	P<0,01	P<0,01	

Σχετικά με την 13^η ερώτηση του ερωτηματολογίου που διατυπώνεται ως εξής : *Πώς μάθατε για την δράση του Φορέα Διαχείρισης* , το 33,8% δήλωσε ότι ενημερώθηκε για την δράση του Φορέα απο τον ίδιο τον φορέα, το 19,4% από φίλους/γνωστούς/συνεργάτες και το 17,4% από την τηλεόραση/ραδιόφωνο/εφημερίδες.

Αναλυτικότερα, εξετάστηκε η κάθε υπό ομάδα ερωτηθέντων ξεχωριστά:

Σχετικά με το δείγμα των επιχειρηματιών η πλειοψηφία με ποσοστό 78% άντλησε την πληροφορία από τον ίδιο τον Φ.Δ, το 10% από φίλους-συγγενείς, το 6% από την τηλεόραση, το 2% από την Νομαρχία και από άλλες πηγές πληροφόρησης αντίστοιχα. Αναφορικά για το δείγμα των κατοίκων στα ορεινά η πλειοψηφία με ποσοστό 26% απάντησε ότι ενημερώθηκε από την Νομαρχία, το 18% από φίλους-συγγενείς, το 16% από τον ίδιο τον Φ.Δ, το 10% από την τηλεόραση, το 8% από το διαδίκτυο, το 4% από άλλες πηγές πληροφόρησης, το 2% από το Πανεπιστήμιο ,ενώ ένα ποσοστό 18% δεν απάντησε καθόλου. Αντίστοιχα για το δείγμα των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής η πλειοψηφία με ποσοστό 26% απάντησε ότι άντλησε την πληροφορία από τους φίλους-συγγενείς, το 20% από την τηλεόραση και το ραδιόφωνο, το 18% από το πανεπιστήμιο, το 16% από τον ίδιο τον Φ.Δ, το 6% από την Νομαρχία και από άλλες πηγές πληροφόρησης, το 2% από το διαδίκτυο και το άλλο 18% δεν απάντησε καθόλου. Ομοίως για το δείγμα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής η πλειοψηφία με ποσοστό 32% δήλωσε ότι άντλησε την πληροφορία από την τηλεόραση, το 24% από τον ίδιο τον φορέα και από φίλους-συγγενείς, το 16% από το διαδίκτυο και το 2% από άλλες πηγές ενημέρωσης, το πανεπιστήμιο και την Νομαρχία αντίστοιχα (Γράφημα 17).

Η σύγκριση της μέσης τιμής των απαντήσεων στην πενταβάθμια κλίμακα μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, φανέρωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA($F=14,576$, $df= 3$, $p<0,01$)). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 3,88 με τυπικό σφάλμα 0,260, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 3,60 με τυπικό σφάλμα 0,246, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινά είχαν μέση τιμή 4,22 με τυπικό σφάλμα 0,395 και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών είχαν μέση τιμή 4,22 με τυπικό σφάλμα 0,219. Ωστόσο, οι δοκιμασίες post hoc έδειξαν ότι οι σημαντικές διαφορές στην μέση τιμή των απαντήσεων προέρχονται κατά την σύγκριση μεταξύ των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής και των επιχειρηματιών, μεταξύ των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής με τους επιχειρηματίες και μεταξύ των επιχειρηματιών με τους κατοίκους που ζουν στα ορεινά (πίνακας 13α).

Γράφημα 18. Ποσοστά εμφάνισης των ερωτηθέντων, σχετικά με την ερώτηση αν έχουν συνεργαστεί με τον Φορέα, σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Πίνακας 14α. Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ($F=115,852$, $df=3$, $p<0,01$), για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «έχετε συνεργαστεί με τον φορέα»

	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	Μη σημαντική			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	Μη σημαντική	Μη σημαντική		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	$P<0,01$	$P<0,01$	$P<0,01$	

Σχετικά με την ερώτηση αν έχουν συνεργαστεί με τον Φορέα ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό (75,1%) απάντησε αρνητικά, ενώ το (24,4%) θετικά.

Αναλυτικότερα, εντός των υποδειγμάτων, αρνητική απάντηση έδωσαν το 16,0% των επιχειρηματιών, το 98% των κατοίκων που ζουν στα ορεινά, το 94% των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής και το 94% των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής. Αντίθετα, θετικά απάντησε το 84% των επιχειρηματιών, το 2% των κατοίκων που ζουν στα ορεινά, το 6,0% των κατοίκων που ζουν εκτός της προστατευόμενης περιοχής και το 6% των κατοίκων που ζουν εντός της προστατευόμενης περιοχής (Γράφημα 18).

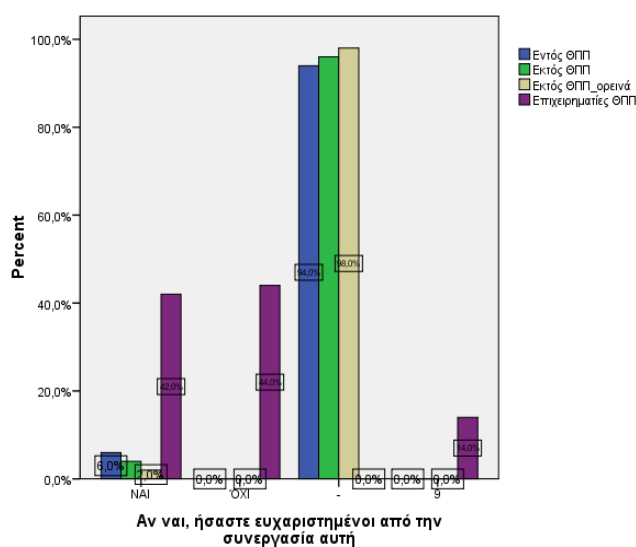
Η σύγκριση της μέσης τιμής των απαντήσεων στην πενταβάθμια κλίμακα μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, φάνερωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA ($F=115,852$, $df=3$, $p<0,01$)). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 1,94 με τυπικό σφάλμα 0,034, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 1,94 με τυπικό σφάλμα 0,034, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινά είχαν μέση τιμή 1,98 με τυπικό σφάλμα 0,020

και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών είχαν μέση τιμή 1,16 με τυπικό σφάλμα 0,052. Ωστόσο, οι δοκιμασίες post hoc έδειξαν ότι οι σημαντικές διαφορές στην μέση τιμή των απαντήσεων προέρχονται κατά την σύγκριση μεταξύ των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής και των επιχειρηματιών, μεταξύ των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής με τους επιχειρηματίες και μεταξύ των κατοίκων στα ορεινά με τους επιχειρηματίες (πίνακας 14α).

Επίσης, το 24,4% που απάντησε θετικά στην προηγούμενη ερώτηση, δήλωσε σε ποσοστό 13,4% ότι είναι ευχαριστημένοι από την συνεργασία αυτή.

Αναλυτικότερα, εξετάστηκε η κάθε υπό ομάδα ερωτηθέντων ξεχωριστά σχετικά με την παραπάνω ερώτηση και προέκυψε ότι αρνητική απάντηση έδωσαν το 44% των επιχειρηματιών, ενώ αντίθετα θετικά απάντησε το 42% των επιχειρηματιών, το 2% των κατοίκων στα ορεινά, το 4% των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής και το 6% των κατοίκων που εντός της προστατευόμενης περιοχής (Γράφημα 19).

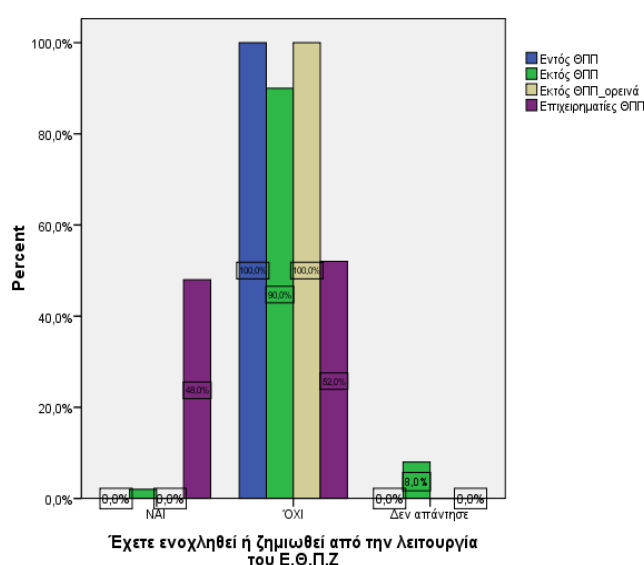
Η σύγκριση της μέσης τιμής στην πενταβάθμια κλίμακα των απαντήσεων μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, δεν φανέρωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA ($F=1,755$, $df= 3$, $p> 0,05$) μεταξύ τους. Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μια μέση τιμή 2,88 με τυπικό σφάλμα 0,068, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μια μέση τιμή 2,92 με τυπικό σφάλμα 0,056, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινα είχαν μια μέση τιμή 2,96 με τυπικό σφάλμα 0,040 και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών μια μέση τιμή 2,56 με τυπικό σφάλμα 0,377. Ωστόσο, οι δοκιμασίες post hoc έδειξαν ότι δεν έχουμε σημαντικές διαφορές στην μέση τιμή των απαντήσεων (πίνακας 15α).

Γράφημα 19. Ποσοστά εμφάνισης των ερωτηθέντων, σχετικά με την ερώτηση αν ναι, ήσαστε ευχαριστημένοι από την συνεργασία αυτή, σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Πίνακας 15α. Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ANOVA ($F=0,884, df=3, P>0,05$) για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «αν ναι, ήσαστε ευχαριστημένοι από την συνεργασία αυτή»

	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	Μησημαντική			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	Μη σημαντική	Μη σημαντική		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	Μησημαντική	Μησημαντική	Μησημαντική	

Γράφημα 20. Ποσοστά εμφάνισης των ερωτηθέντων, σχετικά με την ερώτηση αν έχουν ενοχληθεί ή ζημιωθεί από την λειτουργία του Ε.Θ.Π.Ζ, σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Πίνακας 16α. Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ANOVA ($F=8,734, df=3, p<0,01$,) για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «αν έχουν ενοχληθεί ή ζημιωθεί από την λειτουργία του Ε.Θ.Π.Ζ»

	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	P<0,05			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	Μη σημαντική	P<0,05		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	P<0,05	P<0,01	P<0,05	

Σχετικά με την ερώτηση αν έχουν ενοχληθεί ή ζημιωθεί από την λειτουργία του Ε.Θ.Π.Ζ ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό (85,1%) απάντησε αρνητικά, ενώ το (12,4%) θετικά.

Αναλυτικότερα, εξετάστηκε η κάθε υπό ομάδα ερωτηθέντων ξεχωριστά :

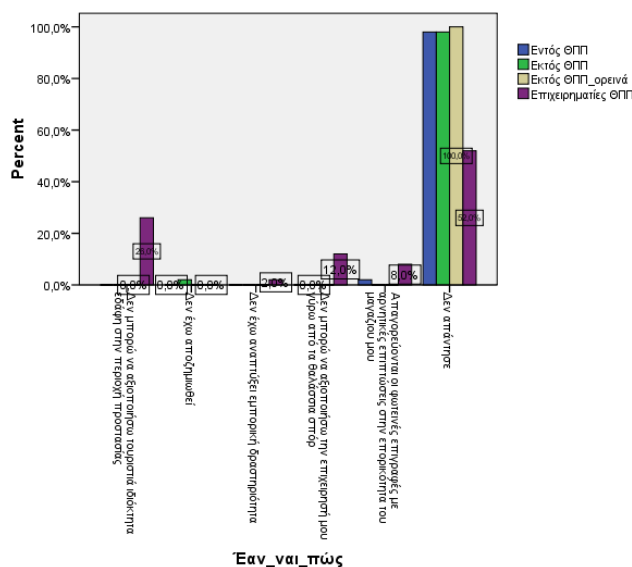
Σχετικά με την παραπάνω ερώτηση προέκυψε ότι το 52% των επιχειρηματιών απάντησε αρνητικά, το 100% των κατοίκων στα ορεινά, το 90% των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής και το 100% των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής. Ενώ θετικά απάντησαν με ποσοστό 48% οι επιχειρηματίες και με 2% οι κάτοικοι που ζουν εντός της προστατευόμενης περιοχής (Γράφημα 20).

Η σύγκριση της μέσης τιμής των απαντήσεων στην πενταβάθμια κλίμακα μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, φανέρωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA ($F=8,734$, $df= 3$, $p<0,01$)). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 2,00 με τυπικό σφάλμα 0,000, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 2,54 με τυπικό σφάλμα 0,273, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινά είχαν μέση τιμή 2,00 με τυπικό σφάλμα 0,000 και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών είχαν μέση τιμή 1,52 με τυπικό σφάλμα 0,071. Ωστόσο, οι δοκιμασίες post hoc έδειξαν ότι οι σημαντικές διαφορές στην μέση τιμή των απαντήσεων προέρχονται κατά την σύγκριση μεταξύ των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής και των επιχειρηματιών, μεταξύ των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής με τους επιχειρηματίες, μεταξύ των κατοίκων στα ορεινά με τους επιχειρηματίες και μεταξύ των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής με τους κατοίκους εκτός της προστατευόμενης περιοχής (πίνακας 16α).

Επίσης, το 12,4% που απάντησε θετικά στην προηγούμενη ερώτηση έδωσε τις εξής απαντήσεις που κατατάχθηκαν σε 7 κατηγορίες. Οι κατηγορίες αυτές ήταν οι εξής: Α. Δεν μπορώ να αξιοποιήσω τουριστικά ιδιόκτητα εδάφη στην περιοχή της προστασίας, Β. Δεν έχω αποζημιωθεί, Γ. Δεν έχω αναπτύξει εμπορική δραστηριότητα, Δ. Δεν μπορώ να αξιοποιήσω την επιχείρησή μου γύρω από τα θαλάσσια σπόρ, Ε. Απαγορεύονται οι φωτεινές επιγραφές με αρνητικές επιπτώσεις στην εμπορικότητα του μαγαζιού μου, Ζ. Άλλο, Η. Δεν απάντησε. Την μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης παρουσίασαν οι επιλογές Α, Δ, Ε με ποσοστά 6,5%, 3% και 2,5% αντίστοιχα. Οι απαντήσεις Β, Γ επιλέχθηκαν από τους ερωτηθέντες σε ποσοστό περίπου 1%, ενώ τέλος δεν απάντησε περίπου το 86,6% (Γράφημα 21).

Η σύγκριση της μέσης τιμής των απαντήσεων στην πενταβάθμια κλίμακα των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, φανέρωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA ($F=34,559$, $df= 3$, $p<0,01$)). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 8,92 με τυπικό σφάλμα 0,080, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της

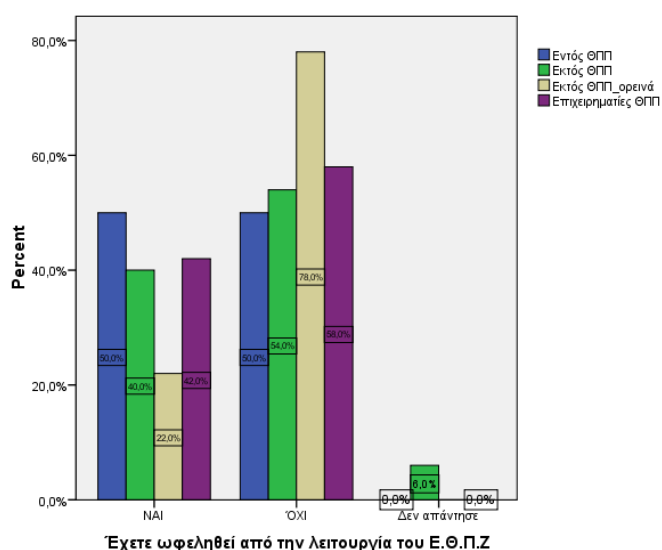
προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 8,86 με τυπικό σφάλμα 0,140, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινά είχαν μέση τιμή 9,00 με τυπικό σφάλμα 0,000 και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών είχαν μέση τιμή 5,88 με τυπικό σφάλμα 0,493. Ωστόσο, οι δοκιμασίες post hoc έδειξαν ότι οι σημαντικές διαφορές στην μέση τιμή των απαντήσεων προέρχονται κατά την σύγκριση μεταξύ των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής και των επιχειρηματιών, μεταξύ των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής με τους επιχειρηματίες και μεταξύ των κατοίκων στα ορεινά με τους επιχειρηματίες (πίνακας 17α).

Γράφημα 21. Ποσοστά εμφάνισης των ερωτηθέντων, σχετικά με την ερώτηση εάν ναι πώς, σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Πίνακας 17α. Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ANOVA ($F=34,559$, $df=3$, $p<0,01$), για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «Εάν ναι πώς»

	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	Μη σημαντική			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	Μη σημαντική	Μησημαντική		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	$P<0,01$	$P<0,01$	$P<0,01$	

Γράφημα 22. Ποσοστά εμφάνισης των ερωτηθέντων, σχετικά με την ερώτηση αν έχουν ωφεληθεί από την λειτουργία του Ε.Θ.Π.Ζ, σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Πίνακας 18α Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ANOVA ($F=2,636, df=3, p<0,05$), για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «αν έχουν ωφεληθεί από την λειτουργία του Ε.Θ.Π.Ζ»

	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	P<0,05			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	Μη σημαντική	Μησημαντική		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	Μησημαντική	Μησημαντική	Μησημαντική	

Σχετικά με την ερώτηση αν έχουν ωφεληθεί από την λειτουργία του Ε.Θ.Π.Ζ ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό (59,7%) απάντησε αρνητικά, ενώ το (38,3%) θετικά.

Αναλυτικότερα, εξετάστηκε η κάθε υπό ομάδα ερωτηθέντων ξεχωριστά :

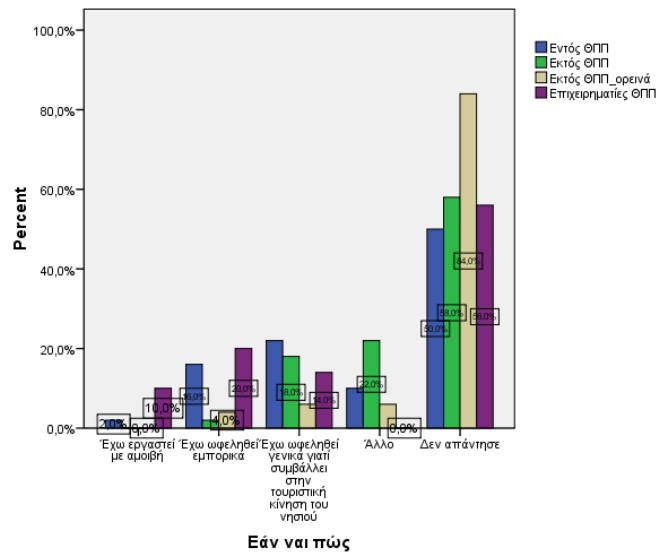
Σχετικά με την παραπάνω ερώτηση προέκυψε ότι το 58% των επιχειρηματιών απάντησε αρνητικά, το 78% των κατοίκων στα ορεινά, το 54% των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής και το 50% των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής. Ενώ θετικά απάντησαν με ποσοστό 42% οι επιχειρηματίες, το 22% των κατοίκων στα ορεινά, το 40% των κατοίκων εκτός εντος της προστατευόμενης περιοχής και το 50% των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής (Γράφημα 22).

Η σύγκριση της μέσης τιμής των απαντήσεων στην πενταβάθμια κλίμακα μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, φανέρωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA ($F=2,636, df=3, p<0,05$)). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή

1,50 με τυπικό σφάλμα 0,071, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 2,02 με τυπικό σφάλμα 0,261, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινά είχαν μέση τιμή 1,78 με τυπικό σφάλμα 0,059 και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών είχαν μέση τιμή 1,58 με τυπικό σφάλμα 0,071. Ωστόσο, οι δοκιμασίες post hoc έδειξαν ότι οι σημαντικές διαφορές στην μέση τιμή των απαντήσεων προέρχονται κατά την σύγκριση μεταξύ των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής και των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής (πίνακας 18α).

Επίσης, το 38,3% που απάντησε θετικά στην προηγούμενη ερώτηση έδωσε τις εξής απαντήσεις που κατατάχθηκαν σε 5 κατηγορίες. Οι κατηγορίες αυτές ήταν οι εξής: Α. Έχω εργαστεί με αμοιβή, Β. Έχω ωφεληθεί εμπορικά, Γ. Έχω ωφεληθεί γενικά γιατί συμβάλλει στην τουριστική κίνηση του νησιού, Δ. Άλλο, Ζ. Δεν απάντησε. Την μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης παρουσίασαν οι επιλογές Β, Γ με ποσοστά 10,4% και 14,9% αντίστοιχα. Οι απαντήσεις Α, Δ επιλέχθηκαν από τους ερωτηθέντες σε ποσοστό περίπου 3% και 9,5% αντίστοιχα ενώ τέλος δεν απάντησε περίπου το 61,7% (Γράφημα 23).

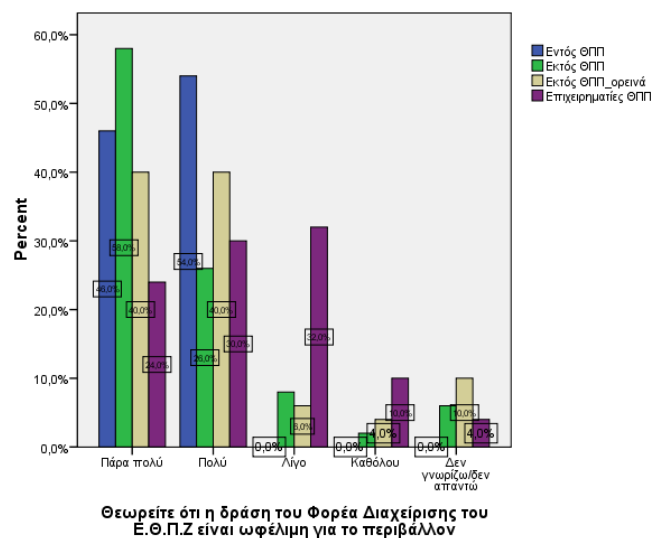
Η σύγκριση της μέσης τιμής των απαντήσεων στην πενταβάθμια κλίμακα μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, φάνέρωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA ($F=5,777$, $df=3$, $p<0,01$)). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μια μέση τιμή 5,90 με τυπικό σφάλμα 0,450, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μια μέση τιμή 6,68 με τυπικό σφάλμα 0,393, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινά είχαν μια μέση τιμή 8,06 με τυπικό σφάλμα 0,311 και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών είχαν μια μέση τιμή 5,96 με τυπικό σφάλμα 0,495. Ωστόσο, οι δοκιμασίες post hoc έδειξαν ότι οι σημαντικές διαφορές στην μέση τιμή των απαντήσεων προέρχονται κατά την σύγκριση μεταξύ των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής και των επιχειρηματιών και μεταξύ των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής με τους κατοίκους στα ορεινά (πίνακας 19α).

Γράφημα 23. Ποσοστά εμφάνισης των ερωτηθέντων, σχετικά με την ερώτηση εάν ναι πώς, σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Πίνακας 19α Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ANOVA ($F=5,777$, $df=3$, $p<0,01$), για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «εάν ναι πώς»

	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	Μησημαντική			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	$P<0,05$	Μησημαντική		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	Μησημαντική	Μησημαντική	$P<0,05$	

Γράφημα 24. Ποσοστά εμφάνισης των ερωτηθέντων, σχετικά με την ερώτηση αν θεωρούν ότι η δράση του Φ.Δ του Ε.Θ.Π.Ζ είναι ωφέλιμη για το περιβάλλον, σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Πίνακας 20α. Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ANOVA ($F=6,791, df=3, p<0,01$), για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «Θεωρείτε ότι η δράση του Φορέα διαχείρισης του Ε.Θ.Π.Ζ είναι ωφέλιμη για το περιβάλλον»

	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	Μη σημαντική			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	$P<0,05$	Μη σημαντική		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	$P<0,01$	$P<0,05$	Μησημαντική	

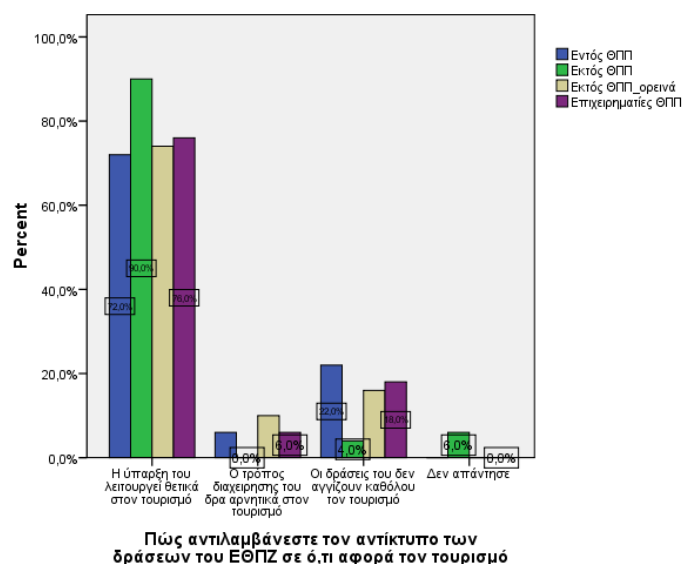
Σχετικά με την 19η ερώτηση του ερωτηματολογίου που διατυπώνεται ως εξής: *Θεωρείτε ότι η δράση του Φορέα Διαχείρισης του Ε.Θ.Π.Ζ είναι ωφέλιμη για το περιβάλλον*, περίπου το 79,1% που αποτελεί και την πλειοψηφία των ερωτηθέντων έδωσαν τις απαντήσεις 'πάρα πολύ' και 'πολύ', το 11,4% δήλωσαν 'λίγο', ενώ το μικρότερο ποσοστό απαντήσεων (9%) συγκέντρωσαν οι επιλογές 'καθόλου' και 'δεν γνωρίζω/δεν απαντώ' αντίστοιχα.

Αναλυτικότερα, εξετάστηκε η κάθε υπό ομάδα ερωτηθέντων ξεχωριστά :

Σχετικά με το δείγμα των επιχειρηματιών το μεγαλύτερο ποσοστό (32%) θεωρεί ότι είναι λίγο ωφέλιμη, το 30% πολύ, το 24% πάρα πολύ, το 10% καθόλου και το 4% δεν γνωρίζει/δεν απαντά. Αναφορικά για το δείγμα των κατοίκων στα ορεινά το μεγαλύτερο ποσοστό (40%) απάντησε ότι είναι ωφέλιμη πάρα πολύ και πολύ, το 10% δεν γνωρίζει/δεν απαντά, το 6% λίγο και το 4% καθόλου. Αντίστοιχα για το δείγμα των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής το μεγαλύτερο ποσοστό (58%) θεωρεί ότι η δράση του, είναι ωφέλιμη πάρα πολύ, το 26% πολύ, το 8% λίγο, το 6% δεν γνωρίζει/δεν απαντά και το 2% καθόλου. Ομοίως για το δείγμα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής το μεγαλύτερο ποσοστό (54%) θεωρεί ότι εφελεί πολύ και το 46% πάρα πολύ (Γράφημα 24).

Η σύγκριση της μέσης τιμής των απαντήσεων στην πενταβάθμια κλίμακα μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, φανέρωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA ($F=6,791, df=3, p<0,01$)). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 1,54 με τυπικό σφάλμα 0,071, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 1,72 με τυπικό σφάλμα 0,157, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινά είχαν μέση τιμή 2,04 με τυπικό σφάλμα 0,176

και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών είχαν μέση τιμή 2,40 με τυπικό σφάλμα 0,154. Ωστόσο, οι δοκιμασίες post hoc έδειξαν ότι οι σημαντικές διαφορές στην μέση τιμή των απαντήσεων προέρχονται κατά την σύγκριση μεταξύ των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής και των επιχειρηματιών, μεταξύ των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής με τους επιχειρηματίες και μεταξύ των κατοίκων στα ορεινά με τους κατοίκους εντός της προστατευόμενης περιοχής (πίνακας 20α).

Γράφημα 25. Ποσοστά εμφάνισης των ερωτηθέντων, σχετικά με την ερώτηση πώς αντιλαμβάνονται τον αντίκτυπο των δράσεων του Ε.Θ.Π.Ζ σε ό,τι αφορά τον τουρισμό, σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Πίνακας 21α. Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ANOVA ($F=0,164$, $df=3$, $P>0,05$) για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «πώς αντιλαμβάνεστε τον αντίκτυπο των δράσεων του Ε.Θ.Π.Ζ σε ό,τι αφορά τον τουρισμό»

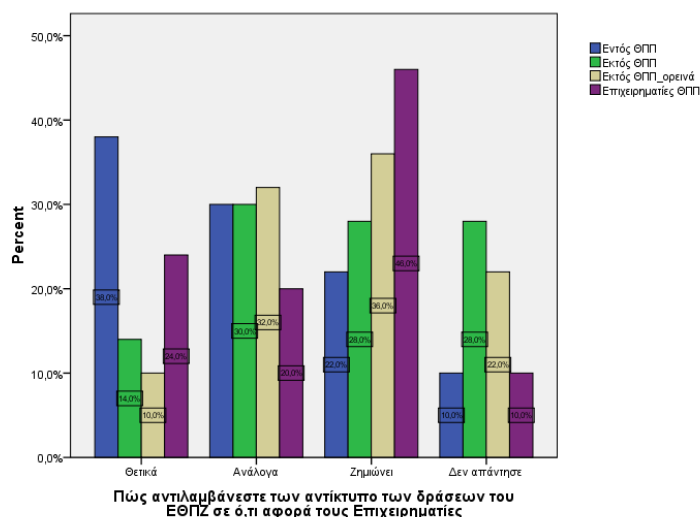
	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	Μησημαντική			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	Μησημαντική	Μησημαντική		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	Μησημαντική	Μησημαντική	Μησημαντική	

Σχετικά με την ερώτηση *πώς αντιλαμβάνεστε τον αντίκτυπο των δράσεων του Ε.Θ.Π.Ζ σε ό,τι αφορά τον τουρισμό*, οι απαντήσεις που δόθηκαν από τους ερωτηθέντες κατατάχθηκαν σε 4 κατηγορίες. Οι κατηγορίες αυτές ήταν οι εξής: Α. Η ύπαρξη του λειτουργεί θετικά στον τουρισμό, Β. Ο τρόπος διαχείρισης του δρα αρνητικά στον τουρισμό, Γ. Οι δράσεις του δεν αγγίζουν καθόλου τον τουρισμό, Δ. Δεν απάντησαν. Την μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισε η επιλογή Α με ποσοστό 77,6%. Οι απαντήσεις Β και Γ επιλέχθηκαν από τους ερωτηθέντες σε ποσοστό περίπου 5,5% και 14,9%, ενώ τέλος η συχνότητα εμφάνισης Δ δεν ξεπέρασε το 1,5% του συνόλου των απαντήσεων.

Αναλυτικότερα, εξετάστηκε η κάθε υπό ομάδα ερωτηθέντων ξεχωριστά :

Σχετικά με το δείγμα των επιχειρηματιών το μεγαλύτερο ποσοστό (76%) δήλωσε ότι η ύπαρξη του λειτουργεί θετικά στον τουρισμό, το 6% ότι ο τρόπος διαχείρισης του δρα αρνητικά στον τουρισμό και το 18% ότι οι δράσεις του δεν αγγίζουν καθόλου τον τουρισμό. Αντίστοιχα για το δείγμα των κατοίκων στα ορεινά το μεγαλύτερο ποσοστό (74%) απάντησε ότι η ύπαρξη του λειτουργεί θετικά στον τουρισμό, το 16% ότι οι δράσεις του δεν αγγίζουν καθόλου τον τουρισμό και το 12% ότι δρα αρνητικά στον τουρισμό. Ομοίως για το δείγμα των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής το μεγαλύτερο ποσοστό (90%) θεωρεί ότι η ύπαρξη του λειτουργεί θετικά στον τουρισμό, το 6% δεν απάντησε και το 4% θεωρεί ότι οι δράσεις του δεν αγγίζουν καθόλου τον τουρισμό. Τέλος σχετικά με το δείγμα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής το μεγαλύτερο ποσοστό (72%) απάντησε ότι η ύπαρξη του λειτουργεί θετικά στον τουρισμό, το 22% ότι οι δράσεις του δεν αγγίζουν καθόλου τον τουρισμό και το 6% ότι δρα αρνητικά στον τουρισμό (Γράφημα 25).

Η σύγκριση της μέσης τιμής των απαντήσεων στην πενταβάθμια κλίμακα μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, δεν φανέρωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA ($F=0,164$, $df= 3$, $P>0.05$). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 1,50 με τυπικό σφάλμα 0,119, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 1,56 με τυπικό σφάλμα 0,274, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινά είχαν μέση τιμή 1,42 με τυπικό σφάλμα 0,107 και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών είχαν μια μέση τιμή 1,42 με τυπικό σφάλμα 0,111.

Γράφημα 26. Ποσοστά εμφάνισης των ερωτηθέντων, σχετικά με την ερώτηση πώς αντιλαμβάνονται τον αντίκτυπο των δράσεων του Ε.Θ.Π.Ζ σε ό,τι αφορά τους επιχειρηματίες, σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Πίνακας 22α. Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ANOVA ($F=3,788, df=3, p<0,01$) για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «πώς αντιλαμβάνεστε τον αντίκτυπο των δράσεων του Ε.Θ.Π.Ζ σε ό,τι αφορά τους επιχειρηματίες.»

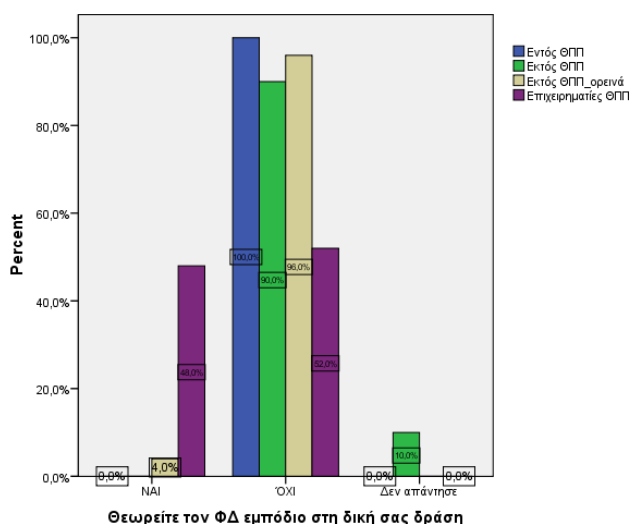
	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	P<0,01			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	Μησημαντική	Μησημαντική		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	Μησημαντική	Μησημαντική	Μησημαντική	

Σχετικά με την ερώτηση πώς αντιλαμβάνεστε τον αντίκτυπο των δράσεων του Ε.Θ.Π.Ζ σε ό,τι αφορά τους επιχειρηματίες, οι απαντήσεις που δόθηκαν από τους ερωτηθέντες κατατάχθηκαν σε 4 κατηγορίες. Οι κατηγορίες αυτές ήταν οι εξής: 1. Η ύπαρξή του λειτουργεί θετικά στους επιχειρηματίες, 2. Ο τρόπος διαχείρισης του δρα ανάλογα στους επιχειρηματίες, 3. Οι δράσεις τους ζημιώνουν οικονομικά τους επιχειρηματίες και 4. Δεν απάντησαν. Την μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισε η επιλογή 3 με ποσοστό 77,6%. Οι απαντήσεις 1 και 2 επιλέχθηκαν από τους ερωτηθέντες σε ποσοστό περίπου 21,4% και 27,9%, ενώ τέλος η συχνότητα εμφάνισης 4 με 17,4% του συνόλου των απαντήσεων.

Αναλυτικότερα, εξετάστηκε η κάθε υπό ομάδα ερωτηθέντων ξεχωριστά. Σχετικά με το δείγμα των επιχειρηματιών το μεγαλύτερο ποσοστό (46%) δήλωσε ότι η ύπαρξή του τους ζημιώνει, το 24% ότι ο τρόπος διαχείρισης του δρα θετικά σε αυτούς, το 20% ανάλογα τις δράσεις του και το 10% δεν απάντησε. Αντίστοιχα για το δείγμα των κατοίκων στα ορεινά το μεγαλύτερο ποσοστό (36%) απάντησε ότι η ύπαρξή του ζημιώνει τους επιχειρηματίες, το 32% ανάλογα τις δράσεις του, το 10%

ότι δρά θετικά στους επιχειρηματίες και το 22% δεν απάντησε. Ομοίως για το δείγμα των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής το μεγαλύτερο ποσοστό (30%) θεωρεί ότι η ύπαρξη του λειτουργεί ανάλογα για τους επιχειρηματίες, το 28% ότι τους ζημιλώνει, το 14% ότι δρά θετικά και το υπόλοιπο 28% δεν απάντησε. Τέλος σχετικά με το δείγμα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής το μεγαλύτερο ποσοστό (38%) απάντησε ότι η ύπαρξή του λειτουργεί θετικά στους επιχειρηματίες, το 30% ανάλογα τις δράσεις του, το 22% ότι τους ζημιώνει και το 10% δεν απάντησε (Γράφημα 26).

Η σύγκριση της μέσης τιμής των απαντήσεων στην πενταβάθμια κλίμακα μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, φανέρωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA ($F=3,788$, $df= 3$, $p<0,01$)). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 2,54 με τυπικό σφάλμα 0,326, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 4,10 με τυπικό σφάλμα 0,446, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινά είχαν μέση τιμή 3,80 με τυπικό σφάλμα 0,404 και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών είχαν μέση τιμή 2,92 με τυπικό σφάλμα 0,311. Ωστόσο, οι δοκιμασίες post hoc έδειξαν ότι οι σημαντικές διαφορές στην μέση τιμή των απαντήσεων προέρχονται κατά τη σύγκριση μεταξύ των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής και των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής (πίνακας 22α).

Γράφημα 27. Ποσοστά εμφάνισης των ερωτηθέντων, σχετικά με το αν θεωρούν τον Φ.Δ εμπόδιο στη δική τους δράση, σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Πίνακας 23α. Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ANOVA($F=9,928,df=3,p<0,01$) για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «αν θεωρούν τον Φ.Δ εμπόδιο στη δική τους δράση.»

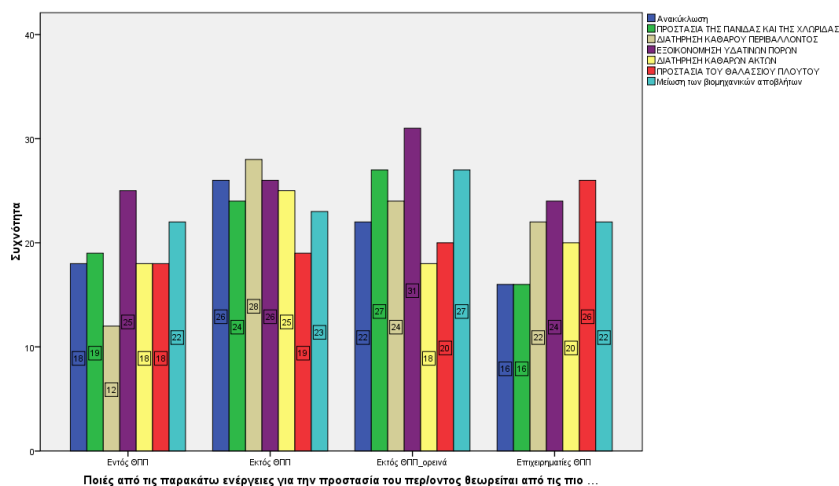
	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	P<0,05			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	Μησημαντική	P<0,05		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	Μησημαντική	P<0,01	Μησημαντική	

Σχετικά με την ερώτηση αν θεωρούν τον ΦΔ εμπόδιο στη δική τους δράση ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό (84,1%) απάντησε αρνητικά ενώ το 12,9% θετικά, το υπόλοιπο 2,5% δεν απάντησε καθόλου.

Αναλυτικότερα, εξετάστηκε η κάθε υπό ομάδα ερωτηθέντων ξεχωριστά

Σχετικά με την παραπάνω ερώτηση προέκυψε ότι το 52% των επιχειρηματιών απάντησε αρνητικά, το 96% των κατοίκων στα ορεινά, το 90% των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής και το 100% των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής. Ενώ θετικά απάντησαν με ποσοστό 48% οι επιχειρηματίες και με 4% οι κάτοικοι που ζουν εντός της προστατευόμενης περιοχής (Γράφημα 27).

Η σύγκριση της μέσης τιμής των απαντήσεων στην πενταβάθμια κλίμακα μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, φάνέρωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA ($F=9,928, df= 3, p<0,01$)). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 2,00 με τυπικό σφάλμα 0,000, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 2,70 με τυπικό σφάλμα 0,300, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινά είχαν μέση τιμή 1,96 με τυπικό σφάλμα 0,028 και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών είχαν μέση τιμή 1,52 με τυπικό σφάλμα 0,071. Ωστόσο, οι δοκιμασίες post hoc έδειξαν ότι οι σημαντικές διαφορές στην μέση τιμή των απαντήσεων προέρχονται κατά τη σύγκριση μεταξύ των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής και των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής μεταξύ των κατοίκων στα ορεινά με τους κατοίκους εκτός της προστατευόμενης περιοχής και μεταξύ των επιχειρηματιών με τους κατοίκους εκτός της προστατευόμενης περιοχής (πίνακας 23α).

Γράφημα 28. Συχνότητες εμφάνισης των ερωτηθέντων, σχετικά με την ερώτηση ποιά ενέργεια για την προστασία του περιβάλλοντος θεωρούν την πιο σημαντική, σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

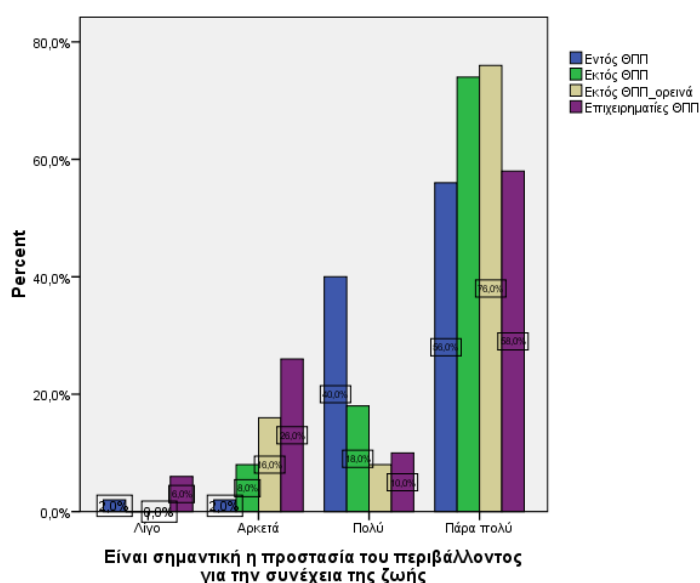
Στην 24η ερώτηση του ερωτηματολογίου: *ποιες από τις παρακάτω ενέργειες για την προστασία του περιβάλλοντος θεωρείτε ως τις πιο σημαντικές*, οι απαντήσεις που δόθηκαν από τους ερωτηθέντες συγκεντρώθηκαν σε 7 κατηγορίες. Οι κατηγορίες αυτές ήταν οι εξής: 1. Ανακύκλωση, 2. Προστασία της πανίδας και της χλωρίδας, 3. Διατήρηση καθαρού περιβάλλοντος, 4. Εξοικονόμηση υδάτινων πόρων, 5. Διατήρηση καθαρών ακτών 6. Προστασία του θαλάσσιου πλούτου και 7. Μείωση των βιομηχανικών αποβλήτων.

Σύμφωνα με το Γράφημα 28, μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης παρουσίασαν οι απαντήσεις *εξοικονόμηση υδάτινων πόρων, μείωση των βιομηχανικών αποβλήτων, προστασία της πανίδας και χλωρίδας και διατήρηση καθαρού περιβάλλοντος* με συχνότητα 106, 94, 86 και 86 αντίστοιχα. Ακολούθησαν οι απαντήσεις *προστασία του θαλάσσιου πλούτου (83)*, *ανακύκλωση (82)* και *διατήρηση καθαρού περιβάλλοντος (81)*.

Αναλυτικότερα, εξετάστηκε η κάθε υπό ομάδα ερωτηθέντων ξεχωριστά:

Σχετικά με το δείγμα των επιχειρηματιών την μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης παρουσίασαν οι απαντήσεις *προστασία του θαλάσσιου πλούτου (26)*, *εξοικονόμηση υδάτινων πόρων (24)*, με ίσες συχνότητες εμφανίζονται οι απαντήσεις *διατήρηση καθαρού περιβάλλοντος και μείωση βιομηχανικών αποβλήτων (22)*, *διατήρηση καθαρών ακτών (20)* και τέλος με συχνότητα 16 οι απαντήσεις *ανακύκλωση και προστασία της χλωρίδας και της πανίδας*. Αντίστοιχα για το δείγμα των κατοίκων στα ορεινά την μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης παρουσίασαν οι απαντήσεις *εξοικονόμηση υδάτινων πόρων (31)*, με ίσες συχνότητες εμφανίζονται οι απαντήσεις *προστασία της πανίδας και της χλωρίδας και η μείωση των βιομηχανικών αποβλήτων (27)*, ακολουθεί η *διατήρηση καθαρού περιβάλλοντος (24)*, *ανακύκλωση (22)*, *προστασία του θαλάσσιου πλούτου (20)* και *διατήρηση καθαρών ακτών (18)*. Ομοίως για το δείγμα των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής τη

μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης παρουσίασαν οι απαντήσεις διατήρηση καθαρού περιβάλλοντος (28), με ίσα αποτελέσματα εμφανίζονται οι απαντήσεις ανακύκλωση και εξοικονόμηση υδάτινων πόρων (26), διατήρηση καθαρών ακτών (25), προστασία της πανίδας και της χλωρίδας (24), μείωση των βιομηχανικών αποβλήτων (23) και προστασία του θαλάσσιου πλούτου (19). Τέλος σχετικά με το δείγμα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής τη μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης παρουσίασαν οι απαντήσεις εξοικονόμηση υδάτινων πόρων (25), μείωση των βιομηχανικών αποβλήτων (22), προστασία της πανίδας και της χλωρίδας (19), με ίσα αποτελέσματα έρχονται οι απαντήσεις ανακύκλωση, διατήρηση καθαρών ακτών και προστασία του θαλάσσιου πλούτου(18) και τέλος η διατήρηση καθαρού περιβάλλοντος (12) (Γράφημα 28).

Γράφημα 29. Ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, αν είναι σημαντική η προστασία του περιβάλλοντος για την συνέχεια της ζωής, σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Πίνακας 24 α. Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ANOVA ($F=3,416, df=3, p<0,01$) για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «αν είναι σημαντική η προστασία του περιβάλλοντος για την συνέχεια της ζωής»

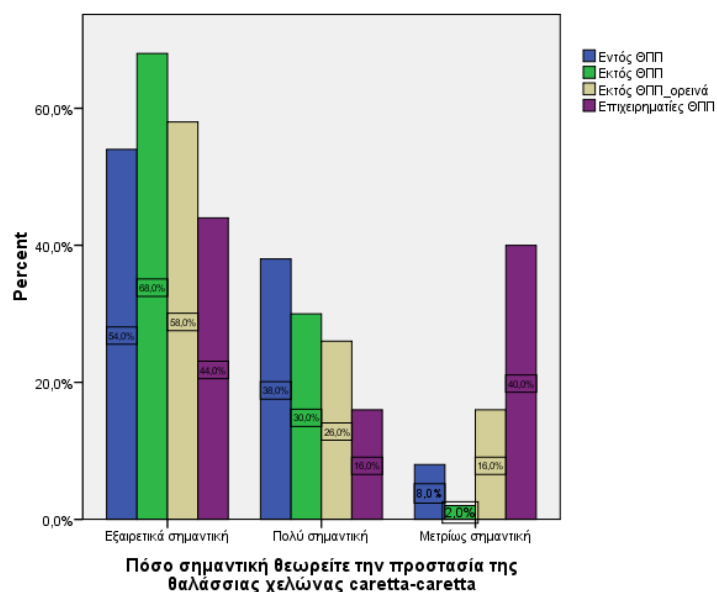
	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	Μη σημαντική			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	Μη σημαντική	Μη σημαντική		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	Μη σημαντική	$P<0,01$	$P<0,05$	

Σχετικά με την 25η ερώτηση του ερωτηματολογίου που διατυπώνεται ως εξής: *Είναι σημαντική η προστασία του περιβάλλοντος για τη συνέχεια της ζωής*, περίπου το 84,6% που αποτελεί και την πλειοψηφία των ερωτηθέντων έδωσαν τις απαντήσεις 'πάρα πολύ' και 'πολύ', το 12,9% συγκέντρωσε τις επιλογές 'αρκετά' και το 2% δήλωσαν 'λίγο'.

Αναλυτικότερα, εξετάστηκε η κάθε υπό ομάδα ερωτηθέντων ξεχωριστά :

Σχετικά με το δείγμα των επιχειρηματιών το μεγαλύτερο ποσοστό (58%) θεωρεί ότι είναι πάρα πολύ σημαντική, το 26% αρκετά, το 10% πολύ και το 6% λίγο. Αναφορικά για το δείγμα των κατοίκων στα ορεινά το μεγαλύτερο ποσοστό (76%) απάντησε ότι είναι πάρα πολύ σημαντική, το 16% αρκετά και το 8% πολύ. Αντίστοιχα για το δείγμα των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής το μεγαλύτερο ποσοστό (74%) θεωρεί ότι η δράση του, είναι πάρα πολύ σημαντική, το 18% πολύ και το 8% αρκετά. Ομοίως για το δείγμα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής το μεγαλύτερο ποσοστό (56%) θεωρεί ότι είναι πάρα πολύ σημαντική, το 40% πολύ και με 3% αρκετά και λίγο αντίστοιχα (Γράφημα 29).

Η σύγκριση της μέσης τιμής των απαντήσεων στην πενταβάθμια κλίμακα μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, φανέρωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA ($F=3,416$, $df= 3$, $p<0,01$)). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 4,50 με τυπικό σφάλμα 0,091, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 4,66 με τυπικό σφάλμα 0,089, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινά είχαν μέση τιμή 4,60 με τυπικό σφάλμα 0,107 και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών είχαν μέση τιμή 4,20 με τυπικό σφάλμα 0,146. Ωστόσο, οι δοκιμασίες post hoc έδειξαν ότι οι σημαντικές διαφορές στην μέση τιμή των απαντήσεων προέρχονται κατά τη σύγκριση μεταξύ των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής και των επιχειρηματιών και μεταξύ των κατοίκων στα ορεινά με τους επιχειρηματίες(πίνακας 24α).

Γράφημα 30. Ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση , πόσο σημαντική θεωρείτε την προστασία της θαλάσσιας χελώνας *caretta-caretta*, σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Πίνακας 25α. Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ANOVA ($F=6,322, df=3, p<0,01$) για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «πόσο σημαντική θεωρούν την προστασία της θαλάσσιας χελώνας *caretta-caretta*»

	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	Μη σημαντική			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	Μησημαντική	Μη σημαντική		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	$P<0,05$	$P<0,01$	$P<0,05$	

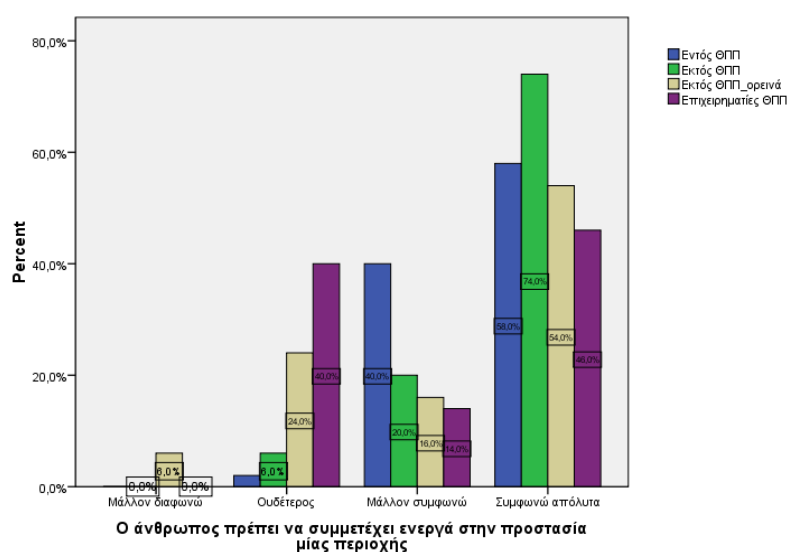
Στη συνέχεια δόθηκε η ερώτηση *πόσο σημαντική θεωρείτε την προστασία της θαλάσσιας χελώνας caretta-caretta*, το 55,7% δήλωσε ότι είναι εξαιρετικά σημαντική η προστασία της, το 27,4% πολύ σημαντική και το 16,4% μετρίως σημαντική.

Αναλυτικότερα, εξετάστηκε η κάθε υπό ομάδα ερωτηθέντων ξεχωριστά:

Σχετικά με δείγμα των επιχειρηματιών το μεγαλύτερο ποσοστό (44%) δήλωσε ότι είναι εξαιρετικά σημαντική η προστασία της, το 16% πολύ σημαντική και το 40% μετρίως σημαντική. Ομοίως για το δείγμα των κατοίκων στα ορεινά το μεγαλύτερο ποσοστό (58%) απάντησε εξαιρετικά σημαντική, το 26% πολύ σημαντική και 16% μετρίως σημαντική. Αναφορικά για το δείγμα των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής το μεγαλύτερο ποσοστό (68%) θεωρεί ότι είναι εξαιρετικά σημαντική, το 30% πολύ σημαντική και το 2% μετρίως σημαντική. Αντίστοιχα για το δείγμα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής το μεγαλύτερο ποσοστό (54%) δήλωσε ότι είναι εξαιρετικά σημαντική, 38% πολύ σημαντική και το 8% μετρίως σημαντική (Γράφημα 30).

Η σύγκριση της μέσης τιμής των απαντήσεων στην πενταβάθμια κλίμακα μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, φάνέρωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA ($F=6,322, df= 3, p<0,01$)). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 1,54 με τυπικό σφάλμα 0,091, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 1,34 με τυπικό σφάλμα 0,073, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινά είχαν μέση τιμή 1,58 με τυπικό σφάλμα 0,107 και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών είχαν μέση τιμή 1,96 με τυπικό σφάλμα 0,131. Ωστόσο, οι δοκιμασίες post hoc έδειξαν ότι οι σημαντικές διαφορές στην μέση τιμή των απαντήσεων προέρχονται κατά τη σύγκριση μεταξύ των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής και των επιχειρηματιών, μεταξύ των κατοίκων

στα ορεινά και των επιχειρηματιών και μεταξύ των επιχειρηματιών με του κατοίκους εκτός της προστατευόμενης περιοχής (Πίνακας 25α).

Γράφημα 31. Ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση , αν ο άνθρωπος πρέπει να συμμετέχει ενεργά στην προστασία του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες κατάταξής τους (Εντός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ, Εκτός της ΘΠΠ σε ορεινές περιοχές και Επιχειρηματίες στην ΘΠΠ)

Πίνακας 26α. Αποτελέσματα post hoc της δοκιμασίας ANOVA ($F=6,999, df=3, p<0,01$) για τις μέσες τιμές των απαντήσεων της ερώτησης «ο άνθρωπος πρέπει να συμμετέχει ενεργά στην προστασία του περιβάλλοντος»

	ΕΝΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΘΠΠ	Μη σημαντική			
ΕΚΤΟΣ ΟΡΕΙΝΑ	Μησημαντική	$P<0,01$		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	$P<0,01$	$P<0,01$	Μη σημαντική	

Οι απαντήσεις της ερώτησης *ο άνθρωπος πρέπει να συμμετέχει ενεργά στην προστασία μιας περιοχής*, φανέρωσαν ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων (57,7%) επέλεξε ως απάντηση το 'συμφωνώ απόλυτα' ενώ ακολουθούν οι απαντήσεις 'μάλλον συμφωνώ' και 'ουδέτερος' με ποσοστά 22,4% και 17,9% αντίστοιχα.

Αναλυτικότερα, εξετάστηκε η κάθε υπό ομάδα ερωτηθέντων ξεχωριστά: Σχετικά με το δείγμα των επιχειρηματιών, φάνηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (46%) συμφωνεί απόλυτα, το 40% έχει ουδέτερη στάση και τέλος το 14% μάλλον συμφωνεί. Αντίστοιχα, για το δείγμα των κατοίκων στα ορεινά, βρέθηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (54%) συμφωνεί απόλυτα, ενώ το 24% κρατάει ουδέτερη

στάση, το 16% μάλλον συμφωνεί και το 6% μάλλον διαφωνεί. Ομοίως, για το δείγμα των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής, δήλωσε ότι συμφωνεί απόλυτα με ποσοστό 74%, το 20% μάλλον συμφωνεί και το 6% κρατάει ουδέτερη στάση. Τέλος σχετικά με το δείγμα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής, φάνηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (58%) συμφωνεί απόλυτα, το 40% μάλλον συμφωνεί και το 2% φάνηκε να έχει ουδέτερη στάση (Γράφημα 31).

Η σύγκριση της μέσης τιμής των απαντήσεων στην πενταβάθμια κλίμακα μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που περιλαμβάνονται στην μελέτη, φανέρωσε στατιστικώς σημαντικές διαφορές (αποτελέσματα ANOVA(F=6,999, df= 3 , p<0,01). Οι απαντήσεις των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 4,56 με τυπικό σφάλμα 0,076, οι απαντήσεις των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής είχαν μέση τιμή 4,68 με τυπικό σφάλμα 0,083, οι απαντήσεις των κατοίκων στα ορεινά είχαν μέση τιμή 4,18 με τυπικό σφάλμα 0,142 και οι απαντήσεις των επιχειρηματιών είχαν μέση τιμή 4,06 με τυπικό σφάλμα 0,132.

Ωστόσο, οι δοκιμασίες post hoc έδειξαν ότι οι σημαντικές διαφορές στην μέση τιμή των απαντήσεων προέρχονται κατά τη σύγκριση μεταξύ των κατοίκων εκτός της προστατευόμενης περιοχής και των επιχειρηματιών, μεταξύ των κατοίκων στα ορεινά με τους κατοίκους εκτός της προστατευόμενης περιοχής και μεταξύ των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής με τους επιχειρηματίες (πίνακας 26α).

Πίνακας 27α. Οι σημαντικές διαφορές και η μέση διαφορά που εμφανίζεται ανάμεσα στις ομάδες που μελετάμε (ΕΠ: οι επιχειρηματίες, ΕΚ : οι κάτοικοι εκτός της θαλάσσιας προστατευόμενης περιοχής, ΕΝ : οι κάτοικοι εντός της ΘΠΠ, ΟΡ : οι κάτοικοι στα ορεινά.)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΦΟΡΑ
Α)προστασίαπεριβάλλοντος (Η προστασία του περιβάλλοντος είναι από τις πρώτες προτεραιότητες μου)	Ναι	Μ.Δ = 0,480 ΕΝ > ΟΡ Οι ΕΝ είχαν πιο θετική στάση απ'ότι των ΟΡ.
Β)καθεστώς προστασίας Γνωρίζετε τι είναι οι ΠΠ;	Ναι	Μ.Δ= 0,420 ΕΠ > ΟΡ Μ.Δ= 0,380 ΕΚ > ΟΡ Μ.Δ= 0,260 ΕΝ > ΟΡ Οι ΟΡ γνώριζαν λιγότερο.
Γ)Μέτρα προστασίας περιβάλλοντος και τοπική	Ναι	Μ.Δ= 0,1080 ΕΝ > ΟΡ

<p>οικονομία</p> <p>Τα μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να εφαρμόζονται σε ΠΠ ακόμη και αν αυτό μειώνει το εισόδημα των ντόπιων;</p>		<p>M.Δ= 0,1060 EN > ΕΠ</p> <p>M.Δ= 0,720 EN > ΕΚ</p> <p>Η μέση αντίληψη των EN φαίνεται να είναι αρκετά θετική σε σχέση με τις υπόλοιπες ομάδες που η μέση αντίληψη τους έχει ουδέτερη και αρνητική στάση.</p>
<p>Δ)Μέτρα προστασίας και κοινωνική αποδοχή</p> <p>Τα μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να εφαρμόζονται σε ΠΠ μόνο όταν οι ντόπιοι τα αποδέχονται.</p>	<p>Ναι</p>	<p>M.Δ= 0,620 ΕΚ > ΟΡ</p> <p>Οι περισσότεροι ΕΚ είχαν αρνητική στάση πάνω σε αυτή την πρόταση, ενώ οι ΟΡ διατήρησαν θετική στάση σε αυτή την πρόταση.</p>
<p>Ε)Τουρισμός και οφέλη</p> <p>Ο τουρισμός ωφελεί την πλειοψηφία των κατοίκων της περιοχής.</p>	<p>Ναι</p>	<p>M.Δ= 0,840 EN > ΟΡ</p> <p>M.Δ= 0,800 ΕΠ > ΟΡ</p> <p>M.Δ= 0,700 EN > ΕΚ</p> <p>M.Δ= 0,660 ΕΠ > ΕΚ</p> <p>Φάνηκε ότι η μέση αντίληψη των EN σε σχέση με τις υπόλοιπες ομάδες, θεωρεί ότι ο τουρισμός τους οφελεί αρκετά, ενώ οι περισσότεροι ΟΡ είχαν μια πιο ουδέτερη αντίληψη για αυτόν τον τομέα.</p>
<p>ΣΤ)Τουρισμός και θππ</p> <p>Η ΠΠ έχει αυξήσει τον τουρισμό.</p>	<p>Ναι</p>	<p>M.Δ= 0,400 EN > ΕΚ</p> <p>Οι περισσότεροι EN πιστεύουν ότι η ΠΠ συμβάλει θετικά προς την αύξηση του τουρισμού οπότε υπήρχε μια θετική στάση πάνω σε αυτή την κατηγορία,</p>

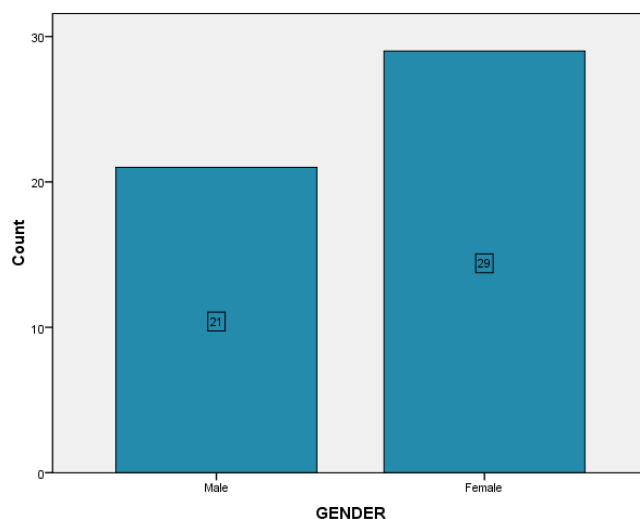
		ενώ οι περισσότεροι ΕΚ ήταν πιο επιφυλακτικοί και κράτησαν μια ουδέτερη στάση.
Ζ) Τουρισμός και θππ	Όχι	Καμία διαφορά
Η) ΜΚΟ και τουρισμός	Όχι	Καμία διαφορά
Θ) Προστασία και ευθύνη Ποιος πιστεύετε ότι πρέπει να έχει την ευθύνη για την προστασία του περιβάλλοντος μιας περιοχής;	Όχι	Καμία διαφορά
Ι) Γνώση για την θππ Γνωρίζετε τη δράση του Φορέα Διαχείρισης του Ε.Θ.Π.Ζ ;	Ναι	Μ.Δ= 1,040 ΕΠ > ΕΝ Μ.Δ= 0,980 ΕΠ > ΕΚ Μ.Δ= 0,880 ΕΠ > ΟΡ Οι ΕΠ γνώριζαν καλύτερα τη δράση απ' όλες τις ομάδες, λιγότερο γνώριζαν οι ΟΡ.
Κ) Συνεργασία με θππ 1. Έχετε ενοχληθεί ή ζημιωθεί από την λειτουργία του Ε.Θ.Π.Ζ; 2. Εάν ναι πως ;	Ναι	1. Μ.Δ= 1,020 ΕΚ > ΕΠ Μ.Δ= 0,540 ΕΚ > ΕΝ Μ.Δ= 0,540 ΕΚ > ΟΡ Οι ΕΠ απάντησαν ότι έχουν ενοχληθεί ενώ οι υπόλοιπες ομάδες εκτός από λίγους ΕΚ απάντησαν ότι δεν έχουν ενοχληθεί. 2. Μ.Δ= 3,120 ΟΡ > ΕΠ Μ.Δ= 3,040 ΕΝ > ΕΠ Μ.Δ= 2,980 ΕΚ > ΕΠ Επειδή οι ΕΠ δεν μπορούν να αξιοποιήσουν τα εδάφη τους.

<p>Λ)Ωφέλεια τοπικής κοινωνίας από θππ</p> <p>1.Έχετε ωφεληθεί από την λειτουργία του Ε.Θ.Π.Ζ ;</p> <p>2.Εάν ναι πώς ;</p>	<p>Ναι</p>	<p>1. Μ.Δ= 0,520 ΕΚ > ΕΝ</p> <p>Οι ΕΚ δεν έχουν ωφεληθεί τόσο όσο οι ΕΝ.</p> <p>2. Μ.Δ= 2,160 ΟΡ > ΕΝ</p> <p>Μ.Δ= 2,100 ΟΡ > ΕΠ</p> <p>Μ.Δ= 1,380 ΟΡ > ΕΚ</p> <p>Οι ΕΝ και οι ΕΚ έχουν ωφεληθεί γιατί συμβάλλει στην τουριστική ανάπτυξη του νησιού, οι ΕΠ επειδή έχουν ωφεληθεί εμπορικά, ενώ οι ΟΡ για άλλο λόγο.</p>
<p>Μ)Θππ και περιβάλλον</p> <p>1.Θεωρείται ότι η δράση του Φ.Δ του Ε.Θ.Π.Ζ είναι ωφέλιμη για το περιβάλλον ;</p> <p>2.Πως αντιλαμβάνεστε τον αντίκτυπο των δράσεων του Ε.Θ.Π.Ζ σε ό,τι αφορά τους επιχειρηματίες ;</p>	<p>Ναι</p>	<p>1. Μ.Δ= 0,860 ΕΠ > ΕΝ</p> <p>Μ.Δ= 0,680 ΕΠ > ΕΚ</p> <p>Μ.Δ= 0,500 ΟΡ > ΕΝ</p> <p>Οι ΕΠ είχαν αρνητική στάση απέναντι στη δράση του Φ.Δ, ενώ οι ΕΚ πολύ θετική.</p> <p>2.Μ.Δ= 1,560 ΕΚ > ΕΝ</p> <p>Μ.Δ= 1,260 ΟΡ > ΕΝ</p> <p>Μ.Δ= 1,180 ΕΚ > ΕΠ</p> <p>Οι ΕΚ με τους ΟΡ απέφυγαν να απαντήσουν αλλά οι ΕΝ απάντησαν θετικά, ενώ οι ΕΠ ότι ζημιώνονται.</p>
<p>Ν)Θππ και δράσης τοπικής κοινωνίας</p> <p>Θεωρείται τον ΦΔ εμπόδιο στη δική σας δράση ;</p>	<p>Ναι</p>	<p>Μ.Δ= 1,180 ΕΚ > ΕΠ</p> <p>Μ.Δ= 0,740 ΕΚ > ΟΡ</p> <p>Μ.Δ= 0,700 ΕΚ > ΕΝ</p> <p>Οι ΕΠ απάντησαν ότι θεωρούν εμπόδιο τον</p>

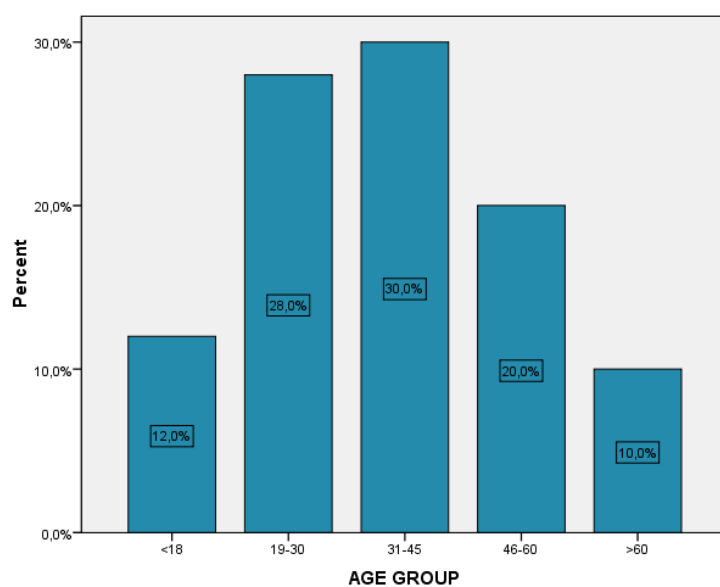
		ΦΔ, ενώ οι ΕΝ και οι ΟΡ όχι.
<p>Ξ) Προστασία του περιβάλλοντος και μέλλον</p> <p>Είναι σημαντική η προστασία του περιβάλλοντος για την συνέχεια της ζωής;</p>	Ναι	<p>Μ.Δ= 0,460 ΕΚ > ΕΠ</p> <p>Μ.Δ= 0,400 ΟΡ > ΕΠ</p> <p>Οι ΕΠ δεν θεωρούν τόσο σημαντική την προστασία του περιβάλλοντος όσο οι υπόλοιπες ομάδες.</p>
<p>Ο) Προστασία της θαλάσσιας χελώνας <i>Caretta-caretta</i></p> <p>Πόσο σημαντική θεωρείται την προστασία της θαλάσσιας χελώνας <i>Caretta-caretta</i>;</p>	Ναι	<p>Μ.Δ= 0,620 ΕΠ > ΕΚ</p> <p>Μ.Δ= 0,420 ΕΠ > ΕΝ</p> <p>Μ.Δ= 0,380 ΕΠ > ΟΡ</p> <p>Όλες οι ομάδες θεωρήσαν την προστασία της χελώνας πολύ σημαντική εκτός από κάποιους ΕΠ που την θεώρησαν μετρίως σημαντική.</p>
<p>Π) Συμμετοχή στην προστασία</p> <p>Ο άνθρωπος πρέπει να συμμετέχει ενεργά στην προστασία μίας περιοχής.</p>	Ναι	<p>Μ.Δ= 0,620 ΕΚ > ΕΠ</p> <p>Μ.Δ= 0,500 ΕΝ > ΕΠ</p> <p>Μ.Δ= 0,500 ΕΚ > ΟΡ</p> <p>Όλες οι ομάδες είχαν θετική στάση πάνω σε αυτή την πρόταση εκτός από κάποιους ΕΠ που κράτησαν μια πιο ουδέτερη στάση.</p>

4.2

ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ

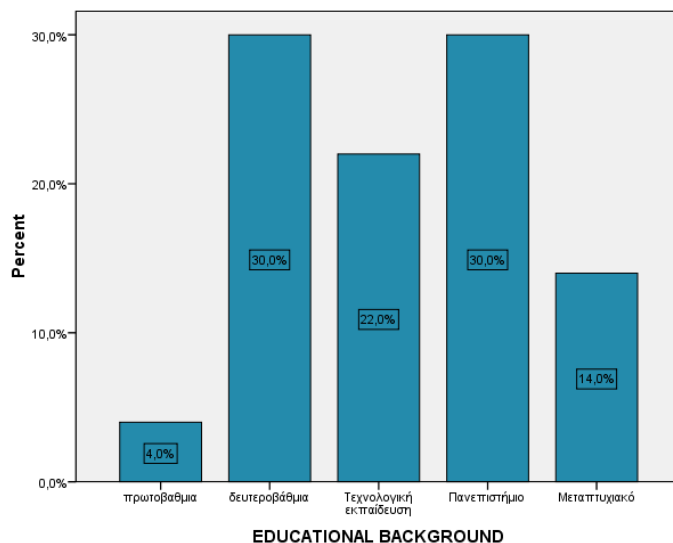

Γράφημα 1. Συχνότητες εμφάνισης των ερωτώμενων ανδρών και γυναικών

Γράφημα 2. Αριθμός ερωτηθέντων ανά ηλικιακή κλίμακα

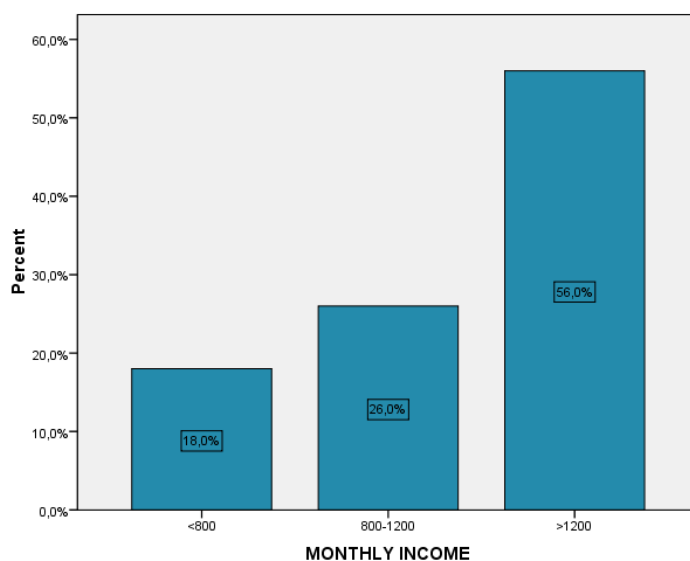
Το σύνολο του δείγματος αποτελείται από 50 άτομα εκ των οποίων το 42% είναι άνδρες, ενώ το 58% είναι γυναίκες (εικόνα 1). Επίσης, το 30% των ερωτηθέντων αντιστοιχεί στο ηλικιακό εύρος 31-45 ετών, το 28% ανήκει ανάμεσα στα 19-30 έτη, το 20% στα 46-60 έτη, το 12% ανήκει στην ηλικία κάτω των 18 και το 10% έχουν ηλικία 60 ετών και άνω.

Γραφήμα 2. Ποσοστά εμφάνισης των κατηγοριών του μορφωτικού επιπέδου στο οποίο ανήκουν οι συμμετέχοντες

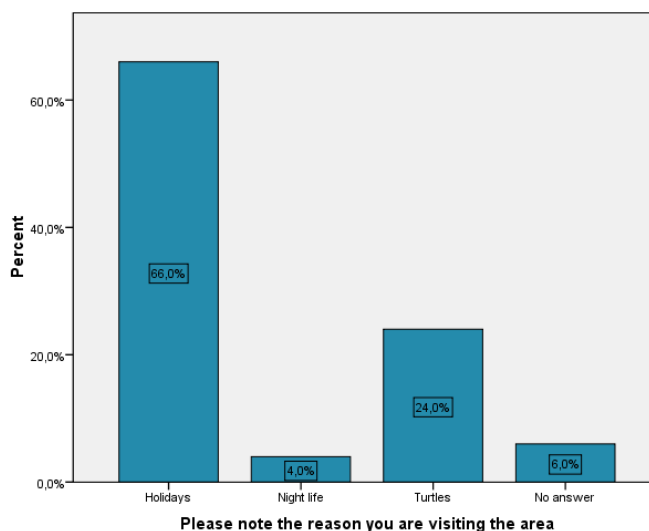
Αναφορικά με την ερώτηση που απευθύναμε στους ερωτώμενους γύρω από την απόκτηση κάποιου τίτλου σπουδών, πήραμε τις ακόλουθες απαντήσεις.

Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων 30% δηλώνουν πως είχαν τελειώσει το Λύκειο και πως είναι απόφοιτοι πανεπιστημίου. Ακολούθως, σε ποσοστό 22% δήλωσαν πως έχουν τελειώσει τεχνολογική εκπαίδευση και ένα 14% απαντά πως έχει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών.

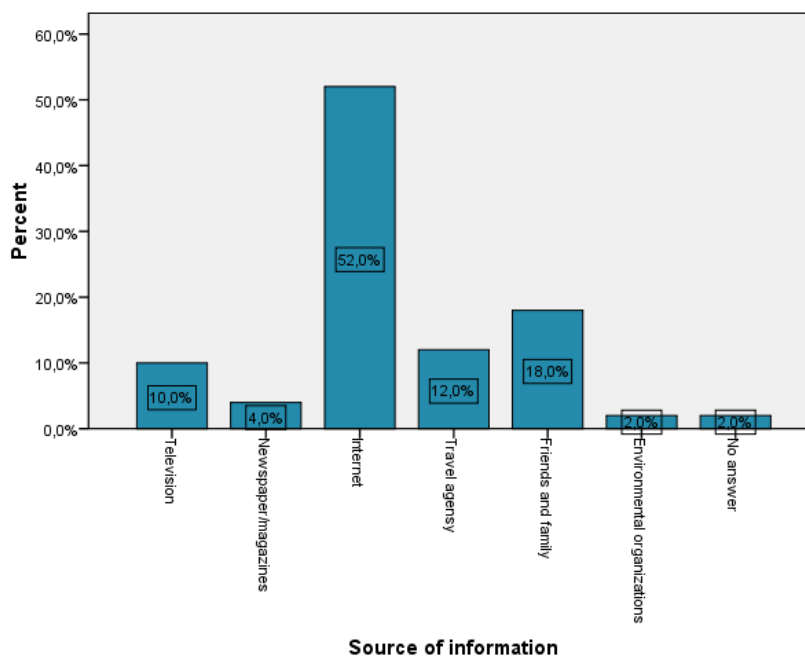
Γράφημα 3. Ποσοστά εμφάνισης σχετικά με το μηνιαίο εισόδημα

Μηνιαίο εισόδημα : Σε ποσοστό 18% των ερωτηθέντων απάντησαν ότι το μηνιαίο εισόδημά τους είναι κάτω των 800€.Ακολουθούν με 26% αυτοί που κερδίζουν 800-1200€ μηνιαίως και με 56% αυτοί που τα εισοδηματά τους αγγίζουν πάνω από 1200€.

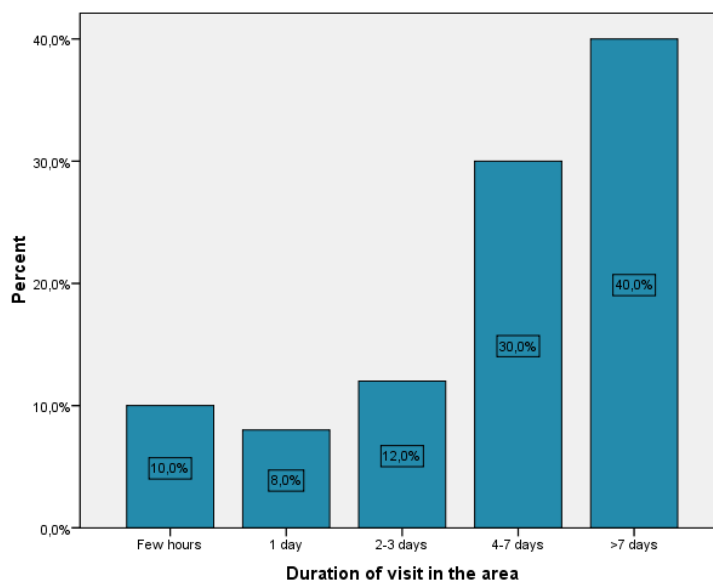
Γράφημα 4. Ποσοστά εμφάνισης για τον κυριότερο λόγο για την επίσκεψη της περιοχής

Σχετικά με την ερώτηση *ποιος ο κυριότερος λόγος επίσκεψης σας στην περιοχή*, το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων (66%) δήλωσαν ότι ο λόγος επίσκεψής τους ήταν για διακοπές, το 24% για την χελώνα, το 6% δεν απάντησε, ενώ μόλις το 4% του συνόλου ήρθε για την βραδινή ζωή.

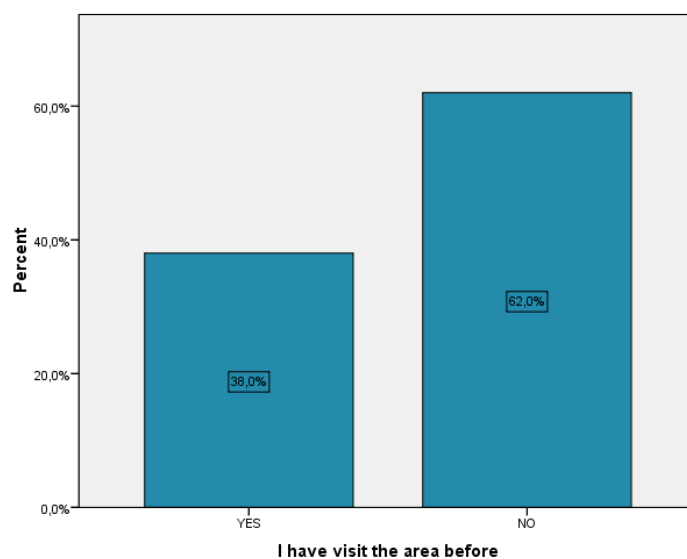
Γράφημα 5. Ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, ποιες είναι οι πηγές ενημέρωσης για την περιοχή που επισκέπτονται

Στην 2η ερώτηση του ερωτηματολογίου: *Πηγές ενημέρωσης για την περιοχή που επισκέπτεστε*, οι απαντήσεις που δόθηκαν από τους ερωτηθέντες συγκεντρώθηκαν σε 7 κατηγορίες. Οι κατηγορίες αυτές ήταν οι εξής: 1. τηλεόραση, 2. εφημερίδες /περιοδικά, 3. διαδίκτυο, 4. τουριστικό γραφείο, 5. Γνωστοί/φιλοί/συγγενείς 6. περιβαλλοντικές οργανώσεις και 7. δεν απάντησαν. Σύμφωνα με τον πίνακα 5 και γράφημα 5, μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης παρουσίασαν οι απαντήσεις *διαδίκτυο, γνωστοί-φιλοί-συγγενείς και τουριστικό γραφείο* με ποσοστά 52%, 18% και 12% αντίστοιχα. Ακολούθησαν οι απαντήσεις *τηλεόραση*(10%), *εφημερίδες/περιοδικά* (4%), ενώ σε χαμηλότερα ποσοστά εμφανίστηκε η επιλογή *περιβαλλοντικές οργανώσεις* (2%) και ένα ποσοστό 2% δεν απάντησε.

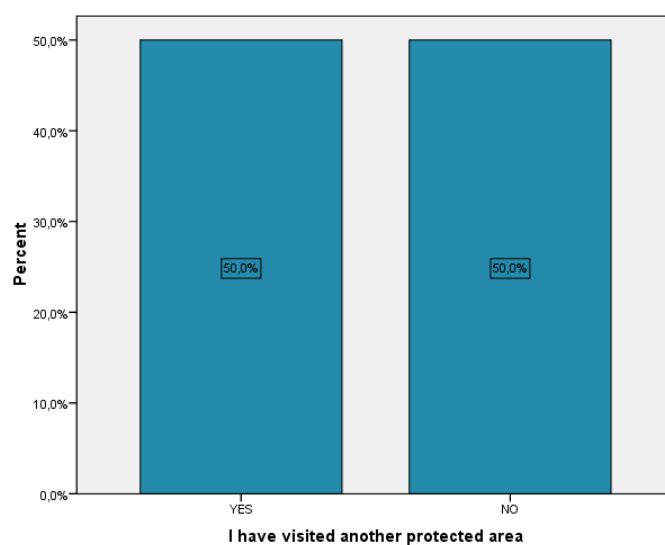
Γράφημα 6. Ποσοστά εμφάνισης για την διάρκεια παραμονής των επισκεπτών στην περιοχή

Σχετικά με την ερώτηση: *Διάρκεια παραμονής στην περιοχή*, οι προτάσεις των ερωτηθέντων κατατάχθηκαν σε 5 κατηγορίες. Οι κατηγορίες αυτές ήταν οι εξής: 1. Μερικές ώρες, 2. 1 μέρα, 3. 2-3 μέρες, 4. 4-7 μέρες και 5. Πάνω από 7 μέρες. Οι απαντήσεις *πάνω από 7 μέρες* και *4-7 μέρες* παρουσίασαν το ποσοστό 40% και 30% αντίστοιχα. Η 3 αποτέλεσε το 12% του συνόλου, ενώ τέλος οι απαντήσεις 1 και 2 δόθηκαν σε ποσοστά 10%, και 8% αντίστοιχα.

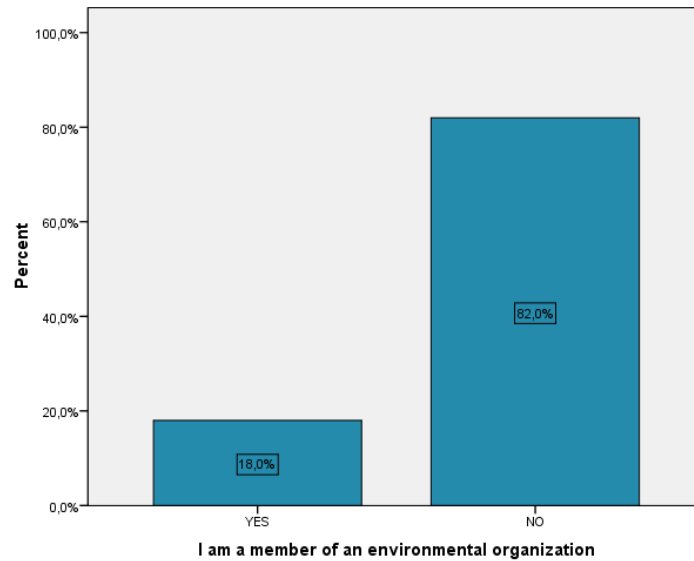
Γράφημα 8. Ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, αν έχουν ξανά επισκεφθεί την περιοχή

Σχετικά με την 4η ερώτηση του ερωτηματολογίου που διατυπώνεται ως εξής: *Έχω επισκεφθεί ξανά την περιοχή*, το 62% που αποτελεί και την πλειοψηφία των ερωτηθέντων έδωσε την απάντηση 'ναι' και 38% δήλωσαν ότι δεν έχουν ξανά επισκεφθεί την περιοχή.

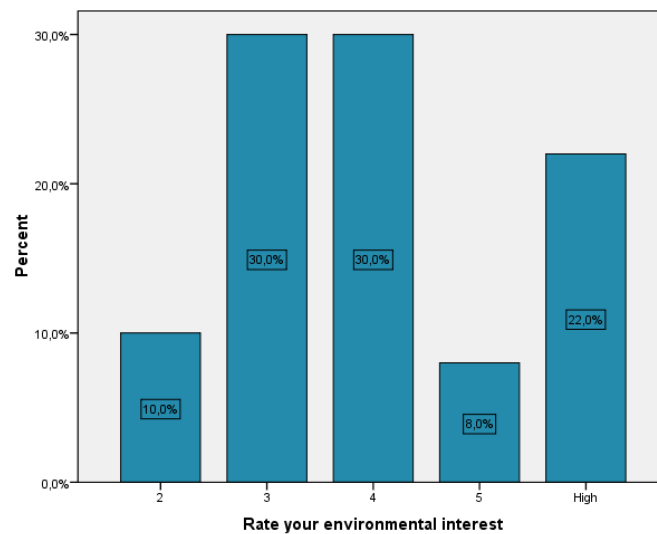
Γράφημα 9. Ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, αν έχουν επισκεφθεί κάποια άλλη προστατευόμενη περιοχή

Σχετικά με την ερώτηση *αν έχουν επισκεφθεί κάποια άλλη προστατευόμενη περιοχή*, το 50% δήλωσε ναι έχει ξανα επισκεφτεί καποια άλλη προστατευόμενη περιοχή και το 50% όχι.

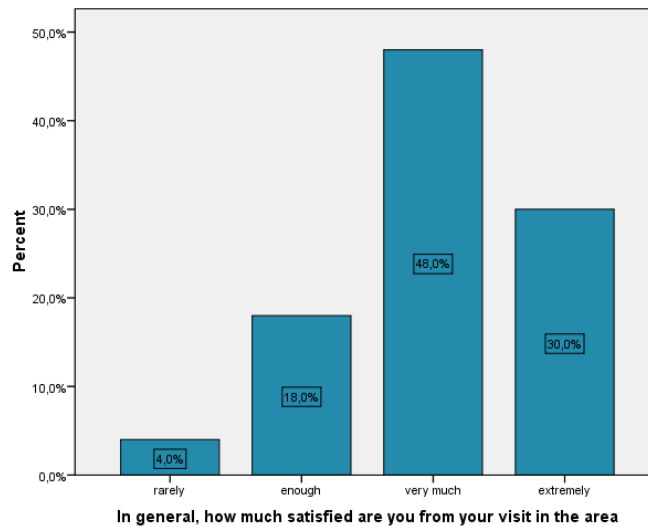
Γράφημα 10. Ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, αν είναι μέλη σε μια περιβαλλοντική οργάνωση

Σχετικά με την ερώτηση *αν είναι μέλη περιβαλλοντικής οργάνωσης*, το 18% δήλωσε ναι ενώ το 82% όχι.

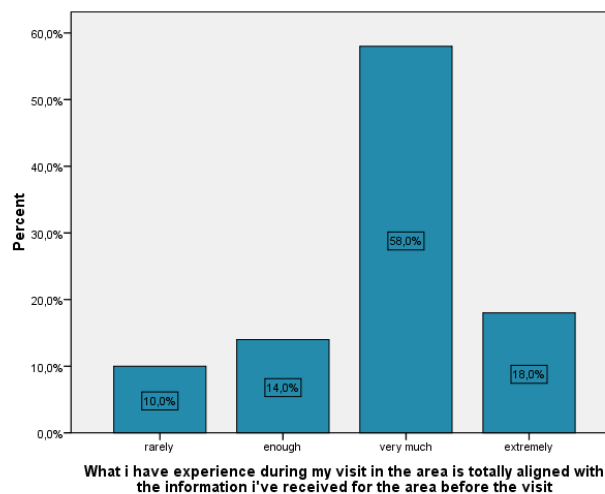
Γράφημα 11. Ποσοστά εμφάνισης για τον βαθμό περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος

Σχετικά με την ερώτηση *Σημειώστε τον βαθμό περιβαλλοντικού σας ενδιαφέροντος*, οι απαντήσεις που δόθηκαν από τους ερωτηθέντες κατατάχθηκαν σε 7 κατηγορίες. Οι κατηγορίες αυτές ήταν οι εξής: Α. χαμηλός, Β. 1, Γ. 2, Δ. 3, Ε. 4, Ζ. 5 και Η. Υψηλός. Την μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης παρουσίασαν οι επιλογές Δ,Ε με ποσοστά 30% και 30% αντίστοιχα. Οι απαντήσεις Η και Γ επιλέχθηκαν από τους ερωτηθέντες σε ποσοστό 22% και 10% αντίστοιχα, ενώ τέλος η συχνότητα εμφάνισης των επιλογών Ζ δεν ξεπέρασε το 8% του συνόλου.

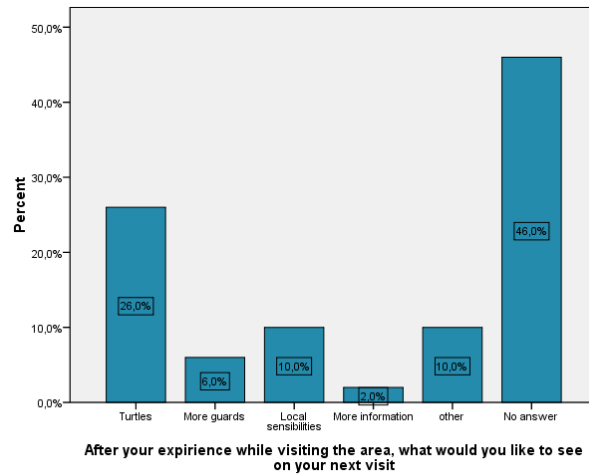
Γράφημα 12. Ποσοστά εμφάνισης για το πόσο ικανοποιημένοι είναι από την επίσκεψή τους στην περιοχή

Σχετικά με την ερώτηση, πόσο ικανοποιημένοι είναι από την επίσκεψή τους στην περιοχή, το 4% δήλωσε ότι έμεινε ικανοποιημένος ελάχιστα, το 18% αρκετά, το 30% πολύ και το 48% πάρα πολύ.

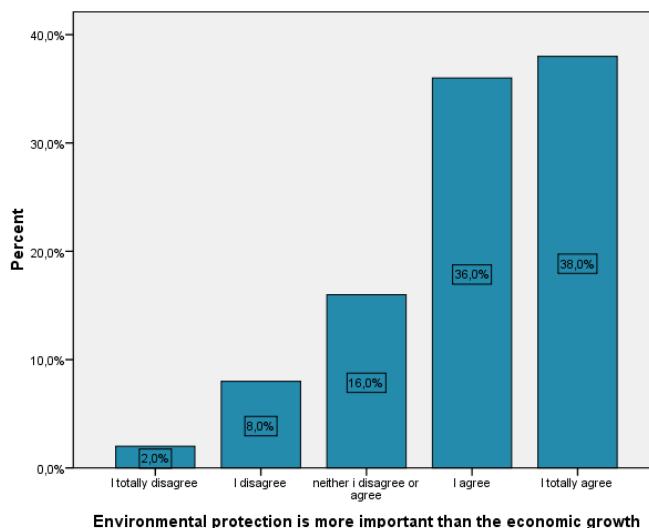
Γράφημα 13. Ποσοστά εμφάνισης για το, αν οι εμπειρίες τους κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στην περιοχή ανταποκρίνονται στην πληροφόρηση που είχαν για την περιοχή πριν την επίσκεψη.

Οι απαντήσεις της ερώτησης *Οι εμπειρίες μου κατά τη διάρκεια της παραμονής μου στην περιοχή ανταποκρίνονται στην πληροφόρηση που είχα για την περιοχή πριν την επίσκεψη*, φάνέρωσαν ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων (58%) επέλεξε ως απάντηση το 'πολύ', ακολουθούν οι απαντήσεις 'πάρα πολύ' και 'αρκετά' με ποσοστά 18% και 14% αντίστοιχα, ενώ μόνο το 10% αυτών δήλωσαν πως δεν ανταποκρίνονταν στην πληροφόρηση που είχαν.

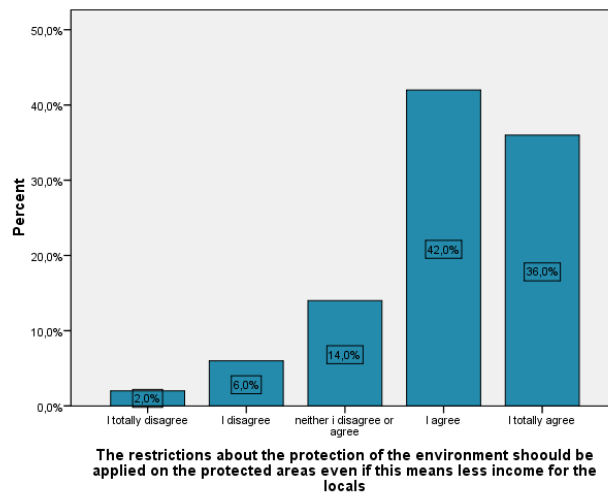
Γράφημα 14. Ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, τι πιστεύουν ότι θα ήθελαν να βρουν στην περιοχή που δεν το είδαν

Σχετικά με την ερώτηση *Μετά την επίσκεψή σας στην περιοχή τι πιστεύετε ότι θα θέλατε να βρείτε που δεν το είδατε*, οι απαντήσεις που δόθηκαν από τους ερωτηθέντες κατατάχθηκαν σε 6 κατηγορίες. Οι κατηγορίες αυτές ήταν οι εξής: 1. Χελώνες, 2. Περισσότεροι φύλακες, 3. τοπική ευαισθησία, 4. περισσότερη πληροφόρηση, 5. Άλλο και 6. Δεν απάντησαν. Την μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης παρουσίασαν οι επιλογές *δεν απάντησαν*, *χελώνες* και *τοπική ευαισθησία* με ποσοστά 46%, 26% και 10% αντίστοιχα. Οι απαντήσεις *άλλο* και *περισσότεροι φύλακες* επιλέχθηκαν από τους ερωτηθέντες σε ποσοστό περίπου 10% και 6%.

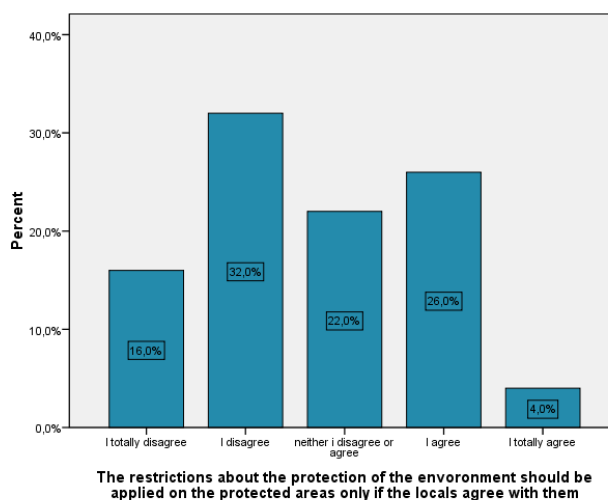
Γράφημα 15. Ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, αν η περιβαλλοντική προστασία είναι σημαντικότερη από την οικονομική ανάπτυξη

Στην περίπτωση της 10^{ης} ερώτησης του ερωτηματολογίου που αφορά στην συχνότητα της περιβαλλοντικής προστασίας αν είναι σημαντικότερη από την οικονομική ανάπτυξη, το μεγαλύτερο ποσοστό (38%) συγκέντρωσε η απάντηση 'συμφωνώ απόλυτα'. Το 36% των ερωτηθέντων δήλωσαν πως συμφωνούν, το 16% δήλωσε ότι ούτε διαφωνεί, ούτε συμφωνεί, το 8% δήλωσε ότι διαφωνεί, ενώ σε ένα μικρό ποσοστό (2%) του συνόλου ότι διαφωνεί ριζικά.

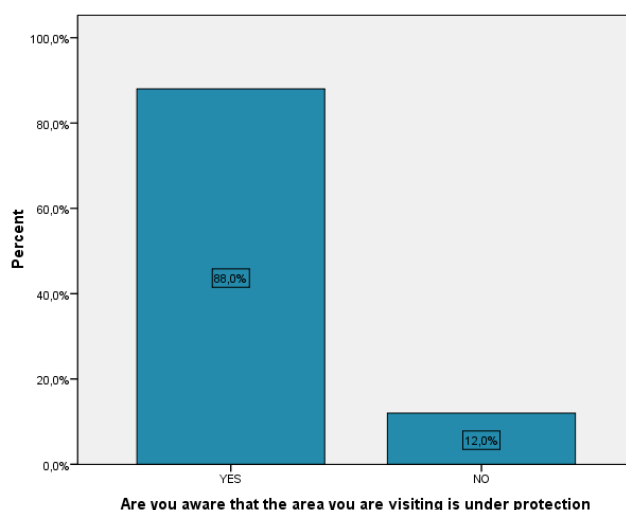
Γράφημα 16. Ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, αν τα μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να εφαρμόζονται σε ΠΠ ακόμη και όταν αυτό μειώνει το εισόδημα των ντόπιων

Στην περίπτωση της 11^{ης} ερώτησης του ερωτηματολογίου που αφορά τα μέτρα της περιβαλλοντικής προστασίας αν πρέπει να εφαρμόζονται σε προστατευόμενες περιοχές ακόμη και όταν αυτό μειώνει το εισόδημα των ντόπιων, το μεγαλύτερο ποσοστό (42%) συγκέντρωσε η απάντηση 'συμφωνώ'. Το 36% των ερωτηθέντων δήλωσαν πως συμφωνούν απόλυτα, το 14% δήλωσε ότι ούτε διαφωνεί, ούτε συμφωνεί, το 6% δήλωσε ότι διαφωνεί, ενώ σε ένα μικρό ποσοστό (2%) του συνόλου ότι διαφωνεί ριζικά.

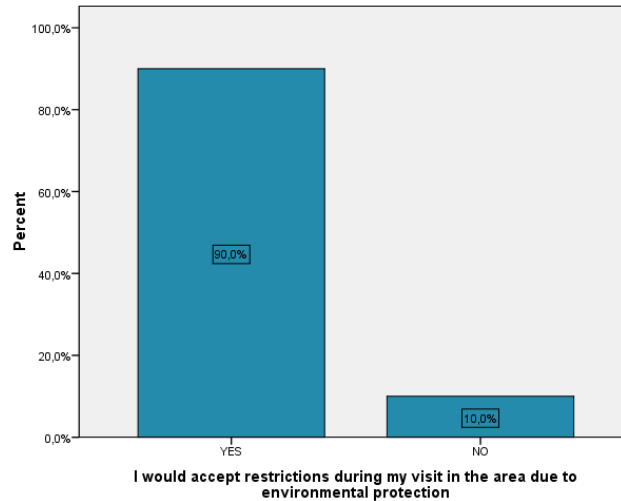
Γράφημα 17. Ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση , αν πρέπει τα μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας να εφαρμόζονται σε ΠΠ μόνο όταν οι ντόπιοι τα αποδέχονται.

Στην περίπτωση της 12^{ης} ερώτησης του ερωτηματολογίου που αφορά τα μέτρα της περιβαλλοντικής προστασίας αν πρέπει να εφαρμόζονται σε προστατευόμενες περιοχές μόνο όταν οι ντόπιοι τα αποδέχονται, το μεγαλύτερο ποσοστό (32%) συγκέντρωσε η απάντηση 'διαφωνώ '. Το 26% των ερωτηθέντων δήλωσαν πως συμφωνούν, το 22% δήλωσε ότι ούτε διαφωνεί, ούτε συμφωνεί, το 16% δήλωσε ότι διαφωνεί ριζικά, ενώ σε ένα μικρό ποσοστό (4%) του συνόλου ότι διαφωνεί.

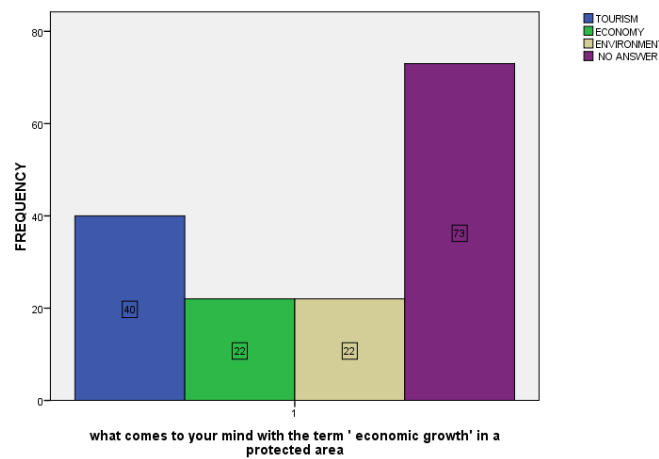
Γράφημα 18. Ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, αν γνωρίζουν ότι η περιοχή που επισκέφθηκαν είναι προστατευόμενη

Σχετικά με την 13η ερώτηση του ερωτηματολογίου που διατυπώνεται ως εξής: *Γνωρίζετε ότι η περιοχή που επισκέπτεστε είναι προστατευόμενη*, το 88% που αποτελεί και την πλειοψηφία των ερωτηθέντων έδωσε την απάντηση 'ναι' και 12% δήλωσαν ότι δεν το γνώριζαν.

Γράφημα 19. Ποσοστά εμφάνισης για την πρόταση, αν θα δέχονταν περιορισμούς κατά τη διάρκεια παραμονής τους στην περιοχή για λόγους περιβαλλοντικής προστασίας

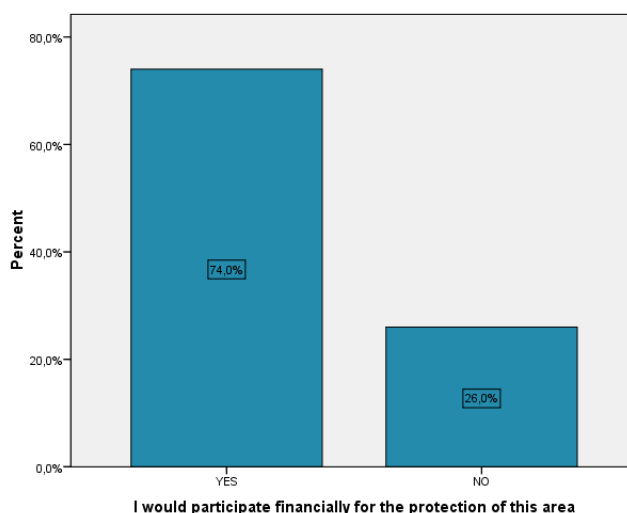
Σχετικά με την παρακάτω διατύπωση *Θα δεχόμουν περιορισμούς κατά τη διάρκεια παραμονής μου στην περιοχή για λόγους περιβαλλοντικής προστασίας.* Οι ερωτηθέντες δήλωσαν ότι το 90% θα δεχόνταν ενώ μόνο το 10% δεν θα δεχόνταν.

Γράφημα 20. Συχνότητες εμφάνισης για την ερώτηση, τι τους έρχεται στο μυαλό με τον όρο οικονομική ανάπτυξη σε μια ΠΠ

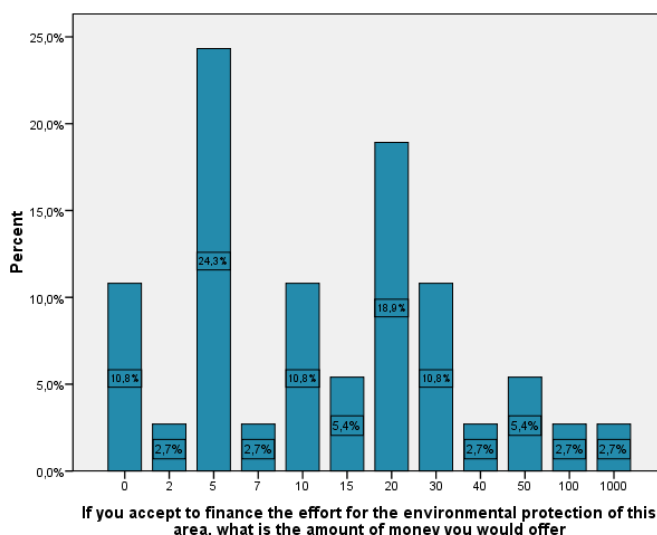
Σχετικά με την ερώτηση *τι σας έρχεται στο μυαλό με τον όρο οικονομική ανάπτυξη σε μια προστατευόμενη περιοχή,* οι απαντήσεις που δόθηκαν από τους ερωτηθέντες κατατάχθηκαν σε 4 κατηγορίες. Οι κατηγορίες αυτές ήταν οι εξής: 1. Τουρισμός 2. Οικονομία, 3. περιβάλλον και 4. Δεν απάντησαν. Την μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης παρουσίασαν οι επιλογές *δεν απάντησαν και τουρισμός* με

ποσοστά 73% και 40% αντίστοιχα. Οι απαντήσεις οικονομία και περιβάλλον επιλέχθηκαν από τους ερωτηθέντες σε ποσοστό περίπου 22% και 22%.

Γράφημα 21. Ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση , αν θα συμμετείχαν οικονομικά στην προστασία της ΠΠ

Σχετικά με την ερώτηση, αν θα συμμετείχαν οικονομικά στην προστασία της ΠΠ , το 74% δήλωσε πως ναι θα συμμετέχει ενώ το 26% όχι.

Γράφημα 22. Ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση , αν θα δέχονταν να συμμετάσχουν οικονομικά στην προστασία της ΠΠ, τι ποσό θα πρόσφεραν;

Σχετικά με την ερώτηση, αν θα δέχονταν να συμμετάσχουν οικονομικά στην προστασία της ΠΠ, τι ποσό θα πρόσφεραν, το μεγαλύτερο ποσοστό (24,3%) θα πρόσφερε 5€, το 18,9% 20€, το 10,8% 10€.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.

ΣΥΝΟΨΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Ένα από τα βασικότερα συμπεράσματα της συγκεκριμένης έρευνας έχει να κάνει με τον τομέα των γνώσεων του τοπικού πληθυσμού αναφορικά με το Ε.Θ.Π.Ζ και τον τρόπο λειτουργίας του. Το παραπάνω συμπέρασμα προκύπτει από το σύνολο των απαντήσεων οι οποίες δόθηκαν κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων.

Πιο αναλυτικά φάνηκε ότι το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο και η δύσκολη πρόσβαση στην προστατευόμενη περιοχή των κατοίκων των ορεινών περιοχών συνέβαλλε στην ανεπαρκή γνώση τους για το Ε.Θ.Π.Ζ αλλά και στη γενικότερη έλλειψη γνώσης πάνω σε περιβαλλοντικά ζητήματα. Προέκυψε ότι οι κάτοικοι εντός και εκτός της ΠΠ είχαν πολύ θετική στάση απέναντι στην προστασία του περιβάλλοντος, όπως και κάποιοι επιχειρηματίες, ενώ οι κάτοικοι στα ορεινά φάνηκαν να έχουν μια πιο ουδέτερη στάση. Επιπλέον, παρατηρείται από τα αποτελέσματα των απαντήσεων της ερώτησης, *αν γνωρίζουν τι είναι ΠΠ*, ότι οι κάτοικοι στα ορεινά ήταν αυτοί που γνώριζαν λιγότερο σε σχέση με τις υπόλοιπες κατηγορίες και αυτή την γνώση την έλαβαν από φίλους και συγγενείς ή από το διαδίκτυο.

Όσον αφορά για το αν η περιβαλλοντική προστασία είναι σημαντικότερη από την οικονομική ανάπτυξη, υπήρξαν κάποιες διαφορές στις απαντήσεις που έδωσαν οι ομάδες που μελετήθηκαν. Αυτό γιατί οι επιχειρηματίες και οι κάτοικοι στα ορεινά πιστεύουν πως η οικονομική ανάπτυξη είναι σημαντικότερη από την περιβαλλοντική προστασία, ενώ οι κάτοικοι εντός και εκτός της προστατευόμενης περιοχής πιστεύουν το αντίθετο. Επιπλέον, υποστηρίζουν ότι τα μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας δεν πρέπει να εφαρμόζονται σε προστατευόμενες περιοχές όταν αυτό μειώνει το εισόδημα των ντόπιων, αλλά θεωρούν ότι πρέπει να εφαρμόζονται μόνο όταν οι ντόπιοι τα αποδέχονται. Βέβαια σύμφωνα με τα αποτελέσματα ακριβώς αντίθετη άποψη διατύπωσαν οι κάτοικοι εντός και εκτός της προστατευόμενης περιοχής. Αναφορικά με τη γνώμη των κατοίκων εντός και εκτός της θαλάσσιας προστατευόμενης περιοχής, των επιχειρηματιών αλλά και των κατοίκων στα ορεινά, ο τουρισμός τους ωφελεί θετικά, αλλά μόνοένα μικρό ποσοστό από τις ομάδες θεωρεί ότι η ύπαρξη της ΠΠ αύξησε τον τουρισμό. Οι περισσότεροι υποστήριξαν ότι την ευθύνη για την προστασία του περιβάλλοντος μίας περιοχής πρέπει να την έχει η Κεντρική Κυβέρνηση και τοπική αυτοδιοίκηση. Ακόμη, μόνο οι επιχειρηματίες σε υψηλό ποσοστό σε σχέση με τις υπόλοιπες ομάδες ήταν αυτοί που γνώριζαν τη δράση του Φ.Δ του Ε.Θ.Π.Ζ. καλύτερα.

Όσοι είχαν συνεργαστεί με τον Φορέα, ήταν ευχαριστημένοι από τη συνεργασία αυτή, αλλά κάποιοι επιχειρηματίες θεωρούν πως έχουν ζημιωθεί οικονομικά από τα διαχειριστικά μέτρα του Ε.Θ.Π.Ζ με κύρια ζημία την μη εκμετάλλευση εδαφών τους εντός των ορίων του πάρκου. Η άποψή τους αυτή φαίνεται στην πράξη στην συνεχή αντίδρασή τους στα διαχειριστικά μέτρα του Φορέα Διαχείρισης και στην άρνησή τους να συμμορφωθούν σε τυχόν παραβάσεις.

Επιπρόσθετα, οι κάτοικοι εντός και εκτός της θαλάσσιας προστατευόμενης περιοχής αλλά και κάποιοι επιχειρηματίες δήλωσαν ότι έχουν ωφεληθεί από την λειτουργία

του Ε.Θ.Π.Ζ, επειδή η ύπαρξή του συμβάλλει στην τουριστική κίνηση του νησιού, αλλά και στην προστασία και διατήρηση των ενδιαιτημάτων ζώων και φυτών που αποτελούν σημαντικότερη φυσική κληρονομιά τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Όλες οι ομάδες θεωρούν ως πιο σημαντική ενέργεια για την προστασία του περιβάλλοντος την εξοικονόμηση υδάτινων πόρων και πιστεύουν ότι είναι πάρα πολύ σημαντική η προστασία του περιβάλλοντος για την συνέχεια της ζωής αλλά και για την συνέχεια της ζωής της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta*. Αυτό για να επιτευχθεί θα πρέπει να υπάρξει από τον άνθρωπο ενεργός συμμετοχή.

Οι τουρίστες που επισκέφτηκαν φέτος την περιοχή, έμειναν πολύ ικανοποιημένοι και ήταν πολύ ευαισθητοποιημένοι σε θέματα περιβάλλοντος, βέβαια μόνο το 24% είχε ως πρώτο λόγο επίσκεψής τους τις χελώνες *Caretta-caretta*. Σε μεγάλο ποσοστό γνώριζαν ότι η περιοχή είναι προστατευόμενη και υποστήριξαν πως τα μέτρα προστασίας πρέπει να εφαρμόζονται ακόμη και όταν μειώνει το εισόδημα των ντόπιων και όχι μόνο όταν οι ντόπιοι τα αποδέχονται. Επιπλέον, οι ίδιοι θα δέχονταν περιορισμούς κατά την διάρκεια της παραμονής τους στο νησί για την προστασία της ΠΠ και θα συμμετείχαν οικονομικά πληρώνοντας αντίτιμο εισιτηρίου σε μεγάλο ποσοστό (90% και 74% αντίστοιχα).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Ο γενικός σκοπός της ύπαρξης του Ε.Θ.Π.Ζ είναι να διαφυλάξει την αξιόλογη φυσική κληρονομιά και να διατηρήσει τις φυσικές διεργασίες στη θάλασσα και παράκτια έκταση των νησίδων του κόλπου Λαγανά και στις νήσους Στροφάδες, με παράλληλη ανάπτυξη δραστηριοτήτων που εναρμονίζονται με το σκοπό της διατήρησης της φύσης και του τοπίου στην ευρύτερη περιοχή.

Οι ειδικότεροι στόχοι της ίδρυσης του Ε.Θ.Π.Ζ είναι :

Α) η διαχρονική προστασία και διατήρηση :

- Των σημαντικότερων παραλίων ωτοκίας της θάλασσας χελώνας *Caretta caretta*, εκ των σημαντικότερων στη Μεσόγειο και του χώρου (θάλασσιου και χερσαίου) που τις περιβάλλει.
- Των βιοτόπων και του πληθυσμού της μεσογειακής φώκιας *Monachus monachus*.
- Των βιοτόπων των προστατευόμενων ειδών ορνιθοπανίδας και ιδίως της μεταναστευτικής.
- Των βιοτόπων ενδημικής χλωρίδας.
- Των παράκτιων και θαλάσσιων τύπων οικοτόπων ευρωπαϊκού και μεσογειακού ενδιαφέροντος και ιδιαίτερα των συστημάτων αμμοθινών και αλόφιλης βλάστησης και των υποθαλάσσιων λιβαδιών του φυτού *Posidonia oceanica*.
- Των αλιευτικών πόρων και εν γένει του θαλάσσιου οικοσυστήματος, τόσο από δραστηριότητες στη θάλασσα όσο και από τη ρύπανση.

Β) Η ανάπτυξη συμβατών με τα παραπάνω δραστηριοτήτων και η συστηματική παρακολούθηση της καταστάσεως και εξελίξεως όλων των στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος που αφορούν:

- Στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση και στις φυσιολατρικές δραστηριότητες του κοινού.
- Στον τουρισμό και αναψυχή σύμφωνα με τις αρχές της αειφορίας.
- Στη διαφύλαξη των παραδοσιακών χρήσεων (αλιείας, βόσκησης, γεωργίας κλπ).
- Στη διαφύλαξη του φυσικού και πολιτιστικού τοπίου.

Με βάση λοιπόν τα παραπάνω, που είναι οι βασικοί σκοποί και στόχοι του Ε.Θ.Π.Ζ πραγματοποιήθηκε η σύγκριση των απαντήσεων ανά κατηγορία κοινωνικής ομάδας που εξετάστηκε, ώστε να αποκτηθεί μια συνολική εικόνα των αντιδράσεων, στάσεων και αντιλήψεων της τοπικής κοινωνίας και των επισκεπτών για τα διαχειριστικά μέτρα. Ο πρώτος στόχος που αφορά στην προστασία και διατήρηση των σημαντικότερων παραλίων ωτοκίας της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta*, με τους αντίστοιχους τομείς του ερωτηματολογίου που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος και στην προστασία της θαλάσσιας χελώνας (Ερωτήσεις: 1. Η προστασία του περιβάλλοντος είναι από τις πρώτες προτεραιότητες μου, 2. γνωρίζετε τι είναι οι προστατευόμενες περιοχές;, 20. θεωρείτε ότι η δράση του Φ.Δ του Ε.Θ.Π.Ζ είναι ωφέλιμη για το περιβάλλον;, 25. είναι σημαντική η προστασία του περιβάλλοντος για την συνέχεια της ζωής;, 26. πόσο σημαντική θεωρείτε την προστασία της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta*);, φάνηκε ότι υπάρχει γενικά μια θετική στάση προς το περιβάλλον κυρίως από τις ομάδες εντός και εκτός των ορίων του πάρκου, αλλά η ομάδα των κατοίκων στα ορεινά πιθανώς λόγω απόστασης από την περιοχή προστασίας του πάρκου, παρουσίασε πιο ουδέτερη στάση. Παράλληλα, ελάχιστοι ήταν αυτοί που δεν γνώριζαν τι είναι προστατευόμενη περιοχή και αυτοί ήταν οι κάτοικοι στα ορεινά. Τώρα, για το πόσο ωφέλιμη βλέπουν τη δράση του Φ.Δ του Ε.Θ.Π.Ζ για το περιβάλλον, βρέθηκε από τα αποτελέσματα ότι οι κάτοικοι εντός και εκτός της προστατευόμενης περιοχής την κρίνουν πάρα πολύ ωφέλιμη, οι κάτοικοι στα ορεινά πολύ ωφέλιμη και οι επιχειρηματίες λιγότερο ωφέλιμη. Αυτή η στάση των επιχειρηματιών ενδεχομένως οφείλεται στο ότι οι περισσότεροι δεν μπορούν να αξιοποιήσουν τουριστικά ιδιόκτητα εδάφη στην περιοχή προστασίας, αλλά γενικά θεωρούν σημαντική την προστασία του περιβάλλοντος για τη συνέχεια της ζωής. Τέλος, οι κάτοικοι εκτός της προστατευόμενης περιοχής και οι κάτοικοι στα ορεινά βρίσκουν εξαιρετικά σημαντική την προστασία της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta*, ομοίως και οι κάτοικοι εντός της προστατευόμενης περιοχής την κρίνουν πολύ σημαντική, ενώ οι περισσότεροι επιχειρηματίες μετρίως σημαντική. Σύμφωνα με τα παραπάνω προκύπτει ότι τόσο ο στόχος λειτουργίας της ΠΠ αλλά και η εφαρμογή των σχετικών μέτρων από τον Φορέα Διαχείρισης σχετικά με την προστασία και διατήρηση των σημαντικότερων παραλίων ωτοκίας της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta*, αλλά και στην προστασία του περιβάλλοντος γενικότερα φαίνεται να βρίσκεται σε συμφωνία με τις στάσεις και αντιλήψεις κυρίως των κατοίκων εντός και εκτός της ΠΠ σε αντίθεση με τους επιχειρηματίες και τους κατοίκους στα ορεινά που παρουσίασαν συγκριτικά μικρότερο βαθμό αποδοχής. Άρα, προτείνεται η πληρέστερη ενημέρωση και εκπαίδευση των κατοίκων στα ορεινά αλλά και των επιχειρηματιών για την κατανόηση των μακροπρόθεσμων οικονομικών αλλά και περιβαλλοντικών ωφελειών που προκύπτουν από την βιώσιμη διαχείριση της προστατευόμενης περιοχής, ώστε να υπάρξει διατήρηση της κοινωνικής συνοχής, τόσο στο παρόν όσο και στο αόριστο μέλλον.

Ο δεύτερος στόχος αφορά στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση και στις φυσιολατρικές δραστηριότητες του ευρύτερου κοινού και της τοπικής κοινωνίας. Οι κατηγορίες των ερωτήσεων που περιλαμβάνονται για

να επιτευχθεί η σύγκριση αυτή είναι: (4. Η περιβαλλοντική προστασία είναι σημαντικότερη από την οικονομική ανάπτυξη;;, 12. γνωρίζετε τη δράση του Φ.Δ του Ε.Θ.Π.Ζ.;;, 13. πώς μάθατε για την δράση του Φ.Δ.;;, 15. ήσαστε ευχαριστημένοι από τη συνεργασία αυτή;). Αναφορικά με τα αποτελέσματα των απαντήσεων της ερώτησης αν θεωρούν την περιβαλλοντική προστασία σημαντικότερη από την οικονομική ανάπτυξη, υπήρξαν διαφορετικές απόψεις μεταξύ των απαντήσεων των κοινωνικών ομάδων που εξετάστηκαν. Οι κάτοικοι στα ορεινά είχαν εντελώς αρνητική στάση, όπως και οι περισσότεροι επιχειρηματίες, οι κάτοικοι εκτός των ορίων της προστατευόμενης περιοχής είχαν ουδέτερη στάση και οι κάτοικοι εντός της προστατευόμενης περιοχής είχαν θετική στάση. Ομοίως και οι επισκέπτες. Οι επιχειρηματίες γνώριζαν πάρα πολύ καλά τη δράση του Φ.Δ του Ε.Θ.Π.Ζ γιατί είχαν ενημερωθεί από τον ίδιο, οι κάτοικοι εντός και εκτός της προστατευόμενης περιοχής γνώριζαν λιγότερο τη δράση του, γιατί έχουν ενημερωθεί μόνο από φίλους, γνωστούς, συνεργάτες ή από την τηλεόραση και το ραδιόφωνο. Τέλος οι κάτοικοι στα ορεινά γνώριζαν από λίγο έως καθόλου τη δράση του και αυτό οφείλεται στη μη επαρκή ενημέρωση που είχε από την νομαρχία και το διαδίκτυο. Μολοταύτα μέσα από τα αποτελέσματα φάνηκε ότι, όσοι έχουν συνεργαστεί με τον Φορέα ήταν ικανοποιημένοι. Δια ταύτα, προτείνεται ενημέρωση και εκπαίδευση κυρίως των επιχειρηματιών εντός της ΘΠΠ θέτοντας ως κύριο άξονα την κατανόηση της έννοιας του Βιώσιμου τουρισμού, που θα εξασφαλίσει το ποιοτικό τουριστικό προϊόν και στο μέλλον, χωρίς την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος που αποτελεί πόλο έλξης των τουριστών.

Ο τρίτος στόχος σχετίζεται με τον τουρισμό και την αναψυχή σύμφωνα με τις αρχές της αειφορίας, οπότε εδώ θα συγκριθεί με τις ερωτήσεις: (7. Ο τουρισμός ωφελεί την πλειοψηφία των κατοίκων της περιοχής;;, 8. η προστατευόμενη περιοχή έχει αυξήσει τον τουρισμό;;, 10. οι περιβαλλοντικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή έχουν συμβάλει στην αύξηση του τουρισμού και 21. πώς αντιλαμβάνεστε τον αντίκτυπο των δράσεων του ΕΘΠΖ σε ότι αφορά τον τουρισμό;). Μέσα από τα αποτελέσματα βρέθηκε ότι όλες οι κοινωνικές ομάδες συμφωνούν στο ότι ο τουρισμός τους ωφελεί και ότι η ΠΠ έχει συμβάλει στην αύξηση του, ενώ υποστηρίζουν ότι οι περιβαλλοντικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή δεν έχουν συμβάλει και τόσο στην αύξηση του τουρισμού. Τέλος, οι κάτοικοι εκτός της προστατευόμενης περιοχής, οι επιχειρηματίες και οι περισσότεροι κάτοικοι στα ορεινά πιστεύουν ότι η ύπαρξη του Ε.Θ.Π.Ζ. λειτουργεί θετικά στον τουρισμό, ενώ οι υπόλοιποι κάτοικοι στα ορεινά θεωρούν ότι ο τρόπος διαχείρισης της ΠΠ δρα αρνητικά στον τουρισμό, ενώ η ομάδα των κατοίκων εντός της προστατευόμενης περιοχής πιστεύει ότι οι δράσεις του δεν αγγίζουν καθόλου τον τουρισμό. Ωστόσο, οι τουρίστες που επισκέφτηκαν φέτος την περιοχή, έμειναν πολύ ικανοποιημένοι και ήταν πολύ ευαισθητοποιημένοι σε θέματα περιβάλλοντος, βέβαια μόνο το 24% είχε ως πρώτο λόγο επίσκεψής τους τις χελώνες *Caretta caretta*. Σε μεγάλο ποσοστό γνώριζαν ότι η περιοχή είναι προστατευόμενη και υποστήριξαν πως τα μέτρα προστασίας πρέπει να εφαρμόζονται ακόμη και όταν μειώνεται το εισόδημα των ντόπιων και όχι μόνο όταν οι ντόπιοι τα αποδέχονται.

Επιπλέον, οι ίδιοι θα δέχονταν περιορισμούς κατά την διάρκεια της παραμονής τους στο νησί για την προστασία της ΠΠ και θα συμμετείχαν οικονομικά πληρώνοντας αντίτιμο εισιτηρίου σε μεγάλο ποσοστό. Σύμφωνα με τα παραπάνω προκύπτει ότι σύμφωνα με τα παραπάνω προκύπτει ότι τόσο ο στόχος λειτουργίας της ΠΠ αλλά και η εφαρμογή των σχετικών μέτρων από τον Φορέα Διαχείρισης σχετικά με τον τουρισμό και την αναψυχή σύμφωνα με τις αρχές της φαίνεται να βρίσκεται σε συμφωνία με τις στάσεις και αντιλήψεις κυρίως των επισκεπτών, των κατοίκων εκτός της ΠΠ και τους επιχειρηματίες σε αντίθεση με τους κατοίκους εντός της ΠΠ και τους κατοίκους στα ορεινά που παρουσίασαν συγκριτικά μικρότερο βαθμό αποδοχής. Μακροπρόθεσμα προτείνεται η πληρέστερη ενημέρωση των επιχειρηματιών αλλά και των κατοίκων εντός της ΠΠ και των κατοίκων στα ορεινά, για την κατανόηση των μακροπρόθεσμων οικονομικών ωφελειών που προκύπτουν από την βιώσιμη διαχείριση της τουριστικής δραστηριότητας, ως εναλλακτική του ανεξέλεγκτου μαζικού τουρισμού, όπως έχει αποδειχθεί σε πολλές προστατευόμενες περιοχές.

Από την παραπάνω σύγκριση και σύνοψη των αποτελεσμάτων φάνηκε ότι ενδεχομένως διαδραματίζει σημαντικό ρόλο η απόσταση των κατοίκων και των επιχειρηματιών από την προστατευόμενη περιοχή. Αυτό γιατί οι κάτοικοι στα ορεινά είχαν τελείως άλλη στάση σε θέματα περιβάλλοντος και στο κατά πόσο ωφελεί η ύπαρξη του Ε.Θ.Π.Ζ το περιβάλλον και τον τουρισμό. Οι απαντήσεις τους ίσως οφείλονται στο χαμηλό μορφωτικό επίπεδο που υπάρχει και στην ελλιπή ενημέρωση των κατοίκων εκεί. Επιπρόσθετα, συμπεραίνεται ότι οι κάτοικοι εκτός της προστατευόμενης περιοχής και οι περισσότεροι κάτοικοι εντός της προστατευόμενης περιοχής είναι αρκετά ευαίσθητοποιημένοι και ενημερωμένοι σε θέματα περιβάλλοντος και δείχνουν να έχουν τη διάθεση να συμμορφωθούν στα ανάλογα διαχειριστικά μέτρα του Φορέα Διαχείρισης του Ε.Θ.Π.Ζ. Οι επιχειρηματίες από την άλλη, ακόμα και τώρα διατηρούν μια επιφυλακτική στάση απέναντι στο Φ.Δ. του Ε.Θ.Π.Ζ, γιατί, πιστεύουν ότι η δημιουργία του λειτουργεί σαν εμπόδιο για τις επιχειρήσεις τους και ως εκ τούτου κρίνουν ότι ζημιώνονται οικονομικά από την δράση του.

Στο σύνολό τους, τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας έδειξαν να επιβεβαιώνουν τα αποτελέσματα άλλων προηγούμενων παρεμφερών μελετών. Πιο συγκεκριμένα, βρέθηκε ότι βασικό συμπέρασμα της έρευνας των Gillingham & Lee, (1999) για την περιοχή του βόρειου θέρετρου Selous στη νοτιοανατολική Τανζανία, ήταν το γεγονός ότι παρόλο που η τοπική κοινωνία υποστήριζε τη διατήρηση της φύσης και εμφάνισε φιλοπεριβαλλοντικές στάσεις, πολλοί από τους ερωτώμενους ήταν απληροφόρητοι σχετικά με τις προστατευόμενες περιοχές και το ρόλο τους. Περνώντας στη συνέχεια σε επιμέρους αποτελέσματα, παρατηρήθηκε και στην έρευνα των Erdogan & Tosum (2009), αναφορικά με το Goreme ιστορικό εθνικό πάρκο στην Τουρκία, βρέθηκε ότι οι επιχειρηματίες δεν είναι αρκετά περιβαλλοντικά ευαίσθητοποιημένοι και διατηρούν μια στοιχειώδη στάση απέναντι στο περιβάλλον. Επίσης, αρκετά κοινά σημεία εμφανίστηκαν σε σχέση με την

έρευνα των Badalamentiet. al., (2000) οι οποίοι προσπάθησαν να εξετάσουν και να καταγράψουν τα υπάρχοντα στοιχεία όσον αφορά στις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές στην Ισπανία, τη Γαλλία, την Ιταλία και την Ελλάδα. Βρέθηκε, δηλαδή, μια ιδιαίτερη αύξηση στις δραστηριότητες των τουριστών στη Μεσόγειο, αν και η διατήρηση της φύσης πρέπει να θεωρηθεί θεμελιώδης στόχος των θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών, η παραμέληση των κοινωνικών, πολιτιστικών και οικονομικών επιδράσεων, έχει οδηγήσει κατά περιόδους στη φτωχή τοπική συναίνεση, εάν όχι στην εχθρότητα προς τις θαλάσσιες ΠΠ. Οι παραπάνω ερευνητές, υποστήριξαν ότι ο προγραμματισμός και η διαχείριση των θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών πρέπει να λειτουργεί σε διεπιστημονική βάση. Στη συνέχεια, παρατηρήθηκε ότι και στην έρευνα των Baral et. al., (2006) στην Αηπαρηγηνα, Νεπάλ, οι περισσότεροι επισκέπτες θα ήταν πρόθυμοι να καταβάλουν αντίτιμο εισόδου αρκετά υψηλότερο από το τρέχον.

Κλείνοντας το κεφάλαιο της συζήτησης θα ήταν σκόπιμο να τονιστεί το γεγονός ότι προκειμένου ο θεσμός των προστατευόμενων περιοχών να είναι αποτελεσματικός εκτιμάται ότι είναι απαραίτητη η ύπαρξη ευρείας συναίνεσης και υποστήριξης. Σύμφωνα με την έρευνα των Παπαγεοργίου & Vogiatzaki (2006), αναφορικά με όλες τις προστατευόμενες περιοχές της Ελλάδας (NATURA 2000), για μια ολοκληρωμένη διατήρηση και αποτελεσματικότητα, πρέπει να δοθούν στις τοπικές κοινότητες κίνητρα (αντισταθμιστικά μέτρα). Με σωστή πληροφόρηση και ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας και των επισκεπτών από τον Φ.Δ, με την ένταξη τους σε διάφορα περιβαλλοντικά προγράμματα με ημερίδες και σεμινάρια επιμόρφωσης σε επιμέρους ζητήματα του πάρκου, με συνεργασία των διαφορετικών επαγγελματικών ομάδων του νησιού και με ανοιχτές εκδήλωσης προώθησης και ενημέρωσης των στόχων και δράσεων του πάρκου στην τοπική κοινωνία, πιθανώς να μεταστρέφει η στάση των ατόμων που ακόμη έχουν αρνητική συμπεριφορά απέναντι στον Φορέα και έτσι να κυριαρχήσει ένα φιλικό και συνεργάσιμο περιβάλλον ανάμεσα στους κατοίκους και τους επισκέπτες με τον Φ.Δ.. Το όφελος από την συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων Φορέων είναι πολλαπλό και ανυπολόγιστο, εφόσον αφορά σε ένα καλύτερο μέλλον για την θαλάσσια χελώνα αλλά και για όλα τα προστατευόμενα είδη.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ξενόγλωσση

Baral, N., Stern J. M., Bhattarai R., 2008. Contingent valuation of ecotourism in Annapurna conservation area, Nepal: Implications for sustainable park finance and local development. *Journal of ecological economics*. 66:218-227

Erdogan, N., Tosum C., 2009. Environmental performance of tourism accommodation in the protected areas: Case of Historical National Park. 28: 406 - 414.

Claudet, J., Guidetti, P., 2010. Improving assessments of marine protected areas. *Aquatic Conservation: Marine and Freshwater Ecosystems*. 20: 239–242.

Gillingham, S., Lee P. (1999), “The impact of wildlife-related benefits on the conservation attitudes of local people around the Selous Game Reserve, Tanzania”, *Environmental Conservation*, Cambridge University Press. 26: 218-228

Jones, N., Panagiotidou, K., Spilanis, I., Evangelinos, K., Dimitrakopoulos, P., 2011. Visitors’ perceptions on the management of an important nesting site for Loggerhead Sea turtle (*Caretta caretta* L.): The case of rethymno coastal area in Greece. *Ocean and coastal Management*. 54: 577-584

Papageorgiou, K., Vogiatzakis, N. I., 2006. Nature protection in Greece: an appraisal of the factors shaping integrative conservation and policy effectiveness. *Journal of environmental science and policy*. 9: 476-486

Pita C, Pierce GJ, Theodossiou I, Macpherson K (2011). An overview of commercial fishers’ attitudes towards marine protected areas. *Hydrobiologia* 670: 289–306.

Rao, K.S. et al (2003), Local Peoples’ Knowledge Aptitude and Perceptions of Planning and Management Issues in Nanda Devi Biosphere Reserve, India, *Journal of Environmental Management*, τόμος 31, σελ. 168-181.

Togridou, A., Hovardas, T., Pantis, G., 2006. Determinants of visitors’ willingness to pay for the National Marine Park of Zakynthos, Greece. Department of ecology, school of Biology, Aristotle University, Thessaloniki, Greece. 60: 308-319

IUCN (The World Conservation Union), UNEP (United Nations Environmental Programme) (2003), United Nations List of Protected Areas. Compiled by Chape Stuart, et al. Διαθέσιμο στο: <http://www.unep-wcmc.org>

Ελληνική

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ Ε., ΚΑΛΛΙΑ – ΑΝΤΩΝΙΟΥ Α., 2011. Ο νέος νόμος 3937 για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας - Νέες προσεγγίσεις στη διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος.

Καραχάλιος, Μ., 2007. Η διαχείριση των Εθνικών Δρυμών – Η περίπτωση της Πάρνηθας. Πανεπιστήμιο Πατρών, τμήμα Βολογίας, διατμηματικό πρόγραμμα Μεταπτυχιακών σπουδών στις περιβαλλοντικές επιστήμες.

Κουρούτος, Β., Μαντζάρα, Μ., Σκούλλος Μ., 2008. Περιβαλλοντική εκπαίδευση και εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη σε προστατευόμενες περιοχές. Επιμορφωτικού υλικό.

Μινώτου Χ., Παντής Ι. ; Η προστασία του Ζακυνθινού τοπίου και το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου.

Trakolis D.1 (2001), "Local people's perceptions of planning and management issues in Prespes Lakes National Park, Greece" *Journal of Environmental Management* (2001). 61 (3): 227-241

Φλωροκάπη, Ι., 2006. Αντιδράσεις, αντιλήψεις, συμπεριφορές και στάσεις του τοπικού πληθυσμού στις δράσεις που προωθούνται για τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών : η περίπτωση των υγροτόπων Δέλτα Νέστου – Λίμνης Βιστωνίδας, Λίμνη Ισμαρίδας. Πανεπιστήμιο Αιγαίου τμήμα περιβάλλοντος.

Pavlikakis E.G., Tsihrintzis A.V. (2003), "A quantitative method for accounting human opinion, preferences and perceptions in ecosystem management", *Journal of Environmental Management* 68: 193–205

Σπίνου, Χ., 2005. Διαχείριση προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα – περίπτωση μελέτης : Ε.Θ.Π.Ζ.. Πτυχιακή εργασία Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Τμήμα Οικιακής οικονομίας και οικολογίας.

Νόμος 1650/1986 «Για την προστασία του περιβάλλοντος» (ΦΕΚ Α' 160/15-16.10.1986).

Ιστότοποι

<http://www.nmp-zak.org>

<http://www.archelon.gr>

<http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=236&language=el-GR>

[\[lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31992L0043:EL:HTML\]\(http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31992L0043:EL:HTML\)](http://eur-</p></div><div data-bbox=)

L

[\[lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31979L0409:EL:HTML\]\(http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31979L0409:EL:HTML\)](http://eur-</p></div><div data-bbox=)

L

http://www.ornithologiki.gr/page_cn.php?tID=1059&aID=10

<http://www.wwf.gr/areas/protected-areas>

<http://www.mio-ecsde.org/epeaek09/book.html>

<http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE>

<http://www.greek-airports.gr/greek/airports/zakynthos/zakinth.html>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι : ΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΜΕ ΤΑ ΠΟΣΟΣΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΡΩΤΗΣΗ ΞΕΧΩΡΙΣΤΑ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ 1. Συνολική συχνότητα εμφάνισης και ποσοστά της κατανομής του φύλου των συμμετεχόντων στην έρευνα.

	συχνότητα	Ποσοστό (%)
Άνδρας	98	48,8
Γυναίκα	102	50,7
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 2. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά της κατανομής των ηλικιακών κλάσεων του δείγματος των ερωτώμενων

Ηλικία	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
<18	15	7,5
19-30	42	20,9
31-45	63	31,3
46-60	53	26,4
>60	27	13,4
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 3. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά επί του συνόλου των διαφορετικών κατηγοριών του επιπέδου εκπαίδευσης των ερωτηθέντων για το σύνολο του δείγματος

Μορφωτικό Επίπεδο	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Πρωτοβάθμια	26	12,9
Δευτεροβάθμια	94	46,8
Τεχνολογική εκπαίδευση	52	25,9
Πανεπιστήμιο	27	13,4
Μεταπτυχιακό	1	0,5
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 4. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά επί του συνόλου του μηνιαίου εισοδήματος των ερωτηθέντων του δείγματος

Εισόδημα	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
<800	85	42,3
800-1200	72	35,8
>1200	34	16,9
Δεν απάντησε	9	4,5
Σύνολο	200	100

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΗΣΗ

ΕΡΩΤΗΣΗ 5. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά επί του συνόλου των απαντήσεων στην πρόταση της προστασίας του περιβάλλοντος ως πρώτη προτεραιότητα

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Διαφωνώ απόλυτα	1	0,5
Μάλλον διαφωνώ	6	3,0
Ουδέτερος	67	33,3
Μάλλον συμφωνώ	64	31,8
Συμφωνώ	62	30,8

απόλυτα		
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 6. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά επί του συνόλου για την ερώτηση αν γνωρίζουν τι είναι ΠΠ

	Συχνότητα	Ποσοστά (%)
Ναι	157	78,1
Όχι	43	21,4
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 7. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης σχετικά με τους παράγοντες που συνέβαλαν στη δημιουργία του ενδιαφέροντος για την προστασία του περιβάλλοντος.

	Συχνότητα	Ποσοστό(%)
ΜΜΕ	18	9,0
Σπουδές/Σχολείο	29	14,4
Διαδίκτυο	28	13,9
Φίλοι-συγγενείς	35	17,4
Ενημέρωση-Σεμινάριο	21	10,4
Οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης-κυβερνητικοί φορείς	2	1,0
Άλλο	26	12,9
Δεν απάντησε	41	20,4
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 8. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση αν η περιβαλλοντική προστασία είναι σημαντικότερη από την οικονομική ανάπτυξη

	Συχνότητα	Ποσοστά
Διαφωνώ ριζικά	26	12,9
Διαφωνώ	38	18,9
Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ	60	29,9
Συμφωνώ	51	25,4
Συμφωνώ απόλυτα	25	12,4
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 9. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση αν τα μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να εφαρμόζονται σε ΠΠ ακόμη και αν αυτό μειώνει το εισόδημα των ντόπιων

	Συχνότητα	Ποσοστό
Διαφωνώ ριζικά	14	7,0
Διαφωνώ	56	27,9
Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ	66	32,8
Συμφωνώ	47	23,4
Συμφωνώ απόλυτα	17	8,5
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 10. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση αν τα μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να εφαρμόζονται σε ΠΠ μόνο όταν οι ντόπιοι τα αποδέχονται

	Συχνότητα	Ποσοστό(%)
Διαφωνώ ριζικά	12	6,0
Διαφωνώ	56	27,9
Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ	41	20,4
Συμφωνώ	73	36,3

Συμφωνώ απόλυτα	18	9,0
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 11. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση αν ο τουρισμός ωφελεί την πλειοψηφία των κατοίκων

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Διαφωνώ ριζικά	0	0
Διαφωνώ	17	8,5
Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ	31	15,4
Συμφωνώ	78	38,8
Συμφωνώ απόλυτα	74	36,8
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 12. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση αν η ΠΠ έχει αυξήσει τον τουρισμό

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Διαφωνώ ριζικά	0	0
Διαφωνώ	7	3,5
Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ	53	26,4
Συμφωνώ	119	59,2
Συμφωνώ απόλυτα	21	10,4
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 13. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση αν οι επισκέπτες έρχονται λόγω της ΠΠ

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Διαφωνώ ριζικά	68	33,8
Διαφωνώ	61	30,3
Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ	50	24,9
Συμφωνώ	19	9,5
Συμφωνώ απόλυτα	2	1,0
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 14. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση αν οι περιβαλλοντικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή έχουν αύξηση τον τουρισμό.

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Διαφωνώ ριζικά	11	5,5
Διαφωνώ	60	29,9
Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ	64	31,8
Συμφωνώ	58	28,9
Συμφωνώ απόλυτα	7	3,5
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 15. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση ποιος πιστεύετε ότι πρέπει να έχει την ευθύνη για την προστασία του περιβάλλοντος μιας περιοχής

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Ο φορέας διαχείρισης	50	24,9

Η κεντρική κυβέρνηση και τοπική αυτοδιοίκηση	74	36,8
Μη κυβερνητικοί οργανισμοί	21	10,4
Η ευρωπαϊκή ένωση	38	18,9
Άλλο	17	8,5
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 16. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, αν γνωρίζετε τη δράση του Φ.Δ του Ε.Θ.Π.Ζ

	Συχνότητα	Ποσοστό(%)
Καθόλου	25	12,4
Λίγο	72	35,8
Αρκετά	47	23,4
Πολύ	39	19,4
Πάρα πολύ	17	8,5
Σύνολο	200	100

Πινάκας 17. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, πώς μάθατε για την δράση του Φορέα Διαχείρισης

	Συχνότητα	Ποσοστό(%)
Ενημέρωση του ίδιου του φορέα	68	33,8
Από την Νομαρχία	19	9,5
Από το πανεπιστήμιο	11	5,5
Φίλοι/γνωστοί/συνεργάτες	39	19,4
Τηλεόραση/ραδιόφωνο/Εφημερίδες	35	17,4
Διαδίκτυο	11	5,5

Άλλο	8	4,0
Δεν απάντησε	9	4,5
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 18. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, αν έχετε συνεργαστεί με τον φορέα

	Συχνότητα	Ποσοστό
Ναι	49	24,4
Όχι	151	75,1
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 19. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, αν ναι, ήσαστε ευχαριστημένοι από την συνεργασία αυτή.

	Συχνότητα	Ποσοστό(%)
Ναι	27	13,4
Όχι	22	10,9
Δεν απάντησε	151	75,7
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 20. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, αν έχουν ενοχληθεί ή ζημιωθεί από την λειτουργία του Ε.Θ.Π.Ζ

	Συχνότητα	Ποσοστό(%)
Ναι	25	12,4
Όχι	171	85,1
Δεν απάντησε	4	2
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 21. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, εάν ναι πώς

	Συχνότητα	Ποσοστό(%)
Δεν μπορώ να αξιοποιήσω τουριστικά ιδιόκτητα εδάφη στην περιοχή προστασίας	13	6,5
Δεν έχω αποζημιωθεί	1	0,5
Δεν έχω αναπτύξει εμπορική δραστηριότητα	1	0,5
Δεν μπορώ να αξιοποιήσω την επιχείρησή μου γύρω από τα θαλάσσια σπορ	6	3,0
Απαγορεύονται οι φωτεινές επιγραφές με αρνητικές επιπτώσεις στην εμπορικότητα του μαγαζιού μου	5	2,5
Άλλο	-	
Δεν απάντησε	174	86,6
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 22. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση ,αν έχουν ωφεληθεί από την λειτουργία του Ε.Θ.Π.Ζ

	Συχνότητα	Ποσοστό(%)
Ναι	77	38,3
Όχι	120	59,7
Δεν απάντησε	3	1,5
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 23. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση ,εάν ναι πώς

	Συχνότητα	Ποσοστό(%)
Έχω εργαστεί με αμοιβή	6	3,0
Έχω ωφεληθεί εμπορικά	21	10,4
Έχω ωφεληθεί γενικά γιατί συμβάλλει στην τουριστική ανάπτυξη	30	14,9
Άλλο	19	9,5
Δεν απάντησε	124	61,7
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 24. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση , αν θεωρούν ότι η δράση του Φ.Δ του Ε.Θ.Π.Ζ είναι ωφέλιμη για το περιβάλλον

	Συχνότητα	Ποσοστό(%)
Πάρα πολύ	84	41,8
Πολύ	75	37,3
Λίγο	23	11,4
Καθόλου	8	4,0
Δεν γνωρίζω/δεν απαντώ	10	5,0
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 25. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση ,πώς αντιλαμβάνονται τον αντίκτυπο των δράσεων του Ε.Θ.Π.Ζ σε ότι αφορά τον τουρισμό

	Συχνότητα	Ποσοστό(%)
Η ύπαρξη του λειτουργεί θετικά στον τουρισμό	156	77,6

Ο τρόπος διαχείρισης του δρα αρνητικά στο τουρισμό	11	5,5
Οι δράσεις του δεν αγγίζουν καθόλου τον τουρισμό	30	14,9
Δεν απάντησε	3	1,5
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 26. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση , πως αντιλαμβάνονται τον αντίκτυπο των δράσεων του Ε.Θ.Π.Ζ σε ότι αφορά τους επιχειρηματίες.

	Συχνότητα	Ποσοστό(%)
Θετικά	43	21,4
Ανάλογα	56	27,9
Ζημιώνει	66	32,8
Δεν απάντησε	35	17,4
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 27. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση ,αν θεωρούν τον Φ.Δ εμπόδιο στη δική τους δράση

	Συχνότητα	Ποσοστό(%)
Ναι	26	12,9
Όχι	169	84,1
Δεν απάντησε	5	2,5
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 28. Συχνότητες εμφάνισης για την ερώτηση ,ποιες από τις παρακάτω ενέργειες για την προστασία του περιβάλλοντος θεωρούν ως τις πιο σημαντικές

	Συχνότητα
Ανακύκλωση	82
Προστασία της πανίδας και της χλωρίδας	86
Διατήρηση καθαρού περιβάλλοντος	86
Εξοικονόμηση υδάτινων πόρων	106
Διατήρηση καθαρών ακτών	81
Προστασία του θαλάσσιου πλούτου	83
Μείωση των βιομηχανικών αποβλήτων	94

ΕΡΩΤΗΣΗ 29. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση , αν είναι σημαντική η προστασία του περιβάλλοντος για την συνέχεια της ζωής.

	Συχνότητα	Ποσοστό(%)
Καθόλου	0	
Λίγο	4	2,0
Αρκετά	26	12,9
Πολύ	38	18,9
Πάρα πολύ	132	65,7
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 30. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, πόσο σημαντική θεωρούν την προστασία της θαλάσσιας χελώνας *Caretta-caretta*

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Εξαιρετικά	112	55,7

σημαντική		
Πολύ σημαντική	55	27,4
Μετρίως σημαντική	33	16,4
Λίγο σημαντική	0	0
Καθόλου σημαντική	0	0
Σύνολο	200	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 31. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, αν ο άνθρωπος πρέπει να συμμετέχει ενεργά στην προστασία του περιβάλλοντος.

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Διαφωνώ απόλυτα	0	0
Μάλλον διαφωνώ	3	1,5
Ουδέτερος	36	17,9
Μάλλον συμφωνώ	45	22,4
Συμφωνώ απόλυτα	116	57,7
Σύνολο	200	100

ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ 1. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης των ερωτώμενων ανδρών και γυναικών

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Άνδρας	21	42
Γυναίκα	29	58
Σύνολο	50	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 2. Αριθμός ερωτηθέντων ανά ηλικιακή κλίμακα

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
<18	6	12,0
19-30	14	28,0
31-45	15	30,0
46-60	10	20,0
>60	5	10,0
Σύνολο	50	100,0

ΕΡΩΤΗΣΗ3. Ποσοστά εμφάνισης σχετικά με το επίπεδο εκπαίδευσης

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Πρωτοβάθμια	2	4,0
Δευτεροβάθμια	15	30,0
Τεχνολογική εκπαίδευση	11	22,0
Πανεπιστήμιο	15	30,0
μεταπτυχιακό	7	14,0
Σύνολο	50	100

ΕΡΩΤΗΣΗ4. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης του μηνιαίου εισοδήματος των ερωτηθέντων

	Συχνότητα	Ποσοστό(%)
<800	9	18
800-1200	13	26
>1200	28	56
Δεν απάντησε	0	0
Σύνολο	50	100

ΕΡΩΤΗΣΗ5. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για τον κυριότερο λόγο για την επίσκεψη της περιοχής

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Holidays	33	66
Night life	2	4
Turtles	12	24
No answer	3	6
Total	50	100

ΕΡΩΤΗΣΗ6. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, ποιές είναι οι πηγές ενημέρωσης για την περιοχή που επισκέπτονται

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Television	5	10,0
Newspaper/magazines	2	4,0
Internet	26	52,0
Travelagency	6	12,0
Friendsandfamily	9	18,0
Environmentalorganizations	1	2,0
No answer	1	2,0
Total	50	100

ΕΡΩΤΗΣΗ7. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την διάρκεια παραμονής των επισκεπτών στην περιοχή

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Few hours	5	10,0
1 day	4	8,0
2-3 days	6	12,0
4-7 days	15	30,0
>7 days	20	40,0
Total	50	100

ΕΡΩΤΗΣΗ 8. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση , αν έχουν ξανά επισκεφθεί την περιοχή

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
YES	19	38,0
NO	31	62,0
TOTAL	50	100,0

ΕΡΩΤΗΣΗ 9. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, αν έχουν επισκεφθεί κάποια άλλη προστατευόμενη περιοχή

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
YES	25	50,0
NO	25	50,0
TOTAL	50	100,0

ΕΡΩΤΗΣΗ 10. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, αν είναι μέλη σε μια περιβαλλοντική οργάνωση

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
YES	9	18,0
NO	41	82,0
TOTAL	50	100,0

ΕΡΩΤΗΣΗ 11. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για τον βαθμό περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Low	0	0,0
1	0	0,0
2	5	10,0
3	15	30,0
4	15	30,0
5	4	8,0
high	11	22,0

Total	50	100
-------	----	-----

ΕΡΩΤΗΣΗ 12. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για το πόσο ικανοποιημένοι είναι από την επίσκεψη τους στην περιοχή

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Not at all		
Rarely	2	4,0
Enough	9	18,0
Very much	24	48,0
Extremely	15	30,0
Total	50	100,0

ΕΡΩΤΗΣΗ 13. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για το , αν οι εμπειρίες τους κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στην περιοχή ανταποκρίνονται στην πληροφόρηση που είχαν για την περιοχή πριν την επίσκεψη

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Not at all	0	0,0
Rarely	5	10,0
Enough	7	14,0
Very much	29	58,0
Extremely	9	18,0
Total	50	100,0

ΕΡΩΤΗΣΗ 14. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, τι πιστεύουν ότι θα ήθελαν να βρουν στην περιοχή που δεν το είδαν

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Turtles	13	26,0
Moreguards	3	6,0
Localsensibilities	5	10,0
Moreinformation	1	2,0

other	5	10,0
Noanswer	23	46,0
Total	50	100,0

ΕΡΩΤΗΣΗ 15. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση , αν η περιβαλλοντική προστασία είναι σημαντικότερη από την οικονομική ανάπτυξη

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
I totally disagree	1	2,0
I disagree	4	8,0
Neither I disagree or agree	8	16,0
I agree	18	36,0
I totally agree	19	38,0
Total	50	100,0

ΕΡΩΤΗΣΗ 16. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, αν τα μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να εφαρμόζονται σε ΠΠ ακόμη και όταν αυτό μειώνει το εισόδημα των ντόπιων

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
I totally disagree	1	2,0
I disagree	3	6,0
Neither I disagree or agree	7	14,0
I agree	21	42,0
I totally agree	18	36,0
Total	50	100,0

ΕΡΩΤΗΣΗ 17. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση , αν πρέπει τα μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας να εφαρμόζονται σε ΠΠ μόνο όταν οι ντόπιοι τα αποδέχονται.

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
I totally disagree	8	16,0
I disagree	16	32,0
Neither I disagree or agree	11	22,0
I agree	13	26,0
I totally agree	2	4,0
Total	50	100,0

ΕΡΩΤΗΣΗ 18. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, αν γνωρίζουν ότι η περιοχή που επισκέφθηκαν είναι προστατευόμενη

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
YES	44	88,0
NO	6	12,0
TOTAL	50	100,0

ΕΡΩΤΗΣΗ 19. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την πρόταση, αν θα δέχονταν περιορισμούς κατά τη διάρκεια παραμονής τους στην περιοχή για λόγους περιβαλλοντικής προστασίας

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
YES	45	90,0
NO	5	10,0
TOTAL	50	100,0

ΕΡΩΤΗΣΗ 21 . Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, αν θα συμμετείχαν οικονομικά στην προστασία της ΠΠ

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
YES	37	74,0
NO	13	26,0
TOTAL	50	100,0

ΕΡΩΤΗΣΗ 22. Συχνότητες εμφάνισης και ποσοστά εμφάνισης για την ερώτηση, αν θα δέχονταν να συμμετάσχουν οικονομικά στην προστασία της ΠΠ, τι ποσό θα πρόσφεραν;

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
0	4	8,0
2	1	2,0
5	9	18,0
7	1	2,0
10	4	8,0
15	2	4,0
20	7	14,0
30	4	8,0
40	1	2,0
50	2	4,0
100	1	2,0
1000	1	2,0
Total	37	74,0
Missing system	13	26,0
TOTAL	50	100,0

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ : ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΡΟ/ΚΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ : ΣΕΒΑΣΤΗ ΚΑΠΟΤΑ

Αγαπητέ/ ή συνάδελφε,

Το ερωτηματολόγιο, που ακολουθεί, αποτελεί μέρος της έρευνας στα πλαίσια των υποχρεώσεων της πτυχιακής εργασίας για την ολοκλήρωση προπτυχιακού προγράμματος σπουδών.

Προσωπικά Στοιχεία

1.Φύλο

- A. Άνδρας
- B. Γυναίκα

2.Τι ηλικία έχετε;

- A. Κάτω από 18
- B. 19-30
- Γ. 31-45
- Δ. 46-60
- E. Πάνω από 60

3. Τόπος διαμονής

4. Επίπεδο εκπαίδευσης

- A. Πρωτοβάθμια (Δημοτικό)
- B. Δευτεροβάθμια (Γυμνάσιο-Λύκειο)

Γ. Τεχνολογική Εκπαίδευση (Τ.Ε.Ι - ΤΕΕ)

Δ. Πανεπιστήμιο

Ε. Μεταπτυχιακό

5. Σημερινό Επάγγελμα

6. Μηνιαίο εισόδημα

Α. <800 €

Β. 800-1200 €

Γ. >1200 €

Περιβαλλοντική συνειδητοποίηση

7. Η προστασία του περιβάλλοντος είναι από τις πρώτες προτεραιότητές μου (αποτελεί θέμα πρωτεύουσας σημασίας).

Α. Διαφωνώ απόλυτα

Β. Μάλλον Διαφωνώ

Γ. Ουδέτερος

Δ. Μάλλον Συμφωνώ

Ε. Συμφωνώ απόλυτα

8. Γνωρίζετε τι είναι οι προστατευόμενες περιοχές (π.χ. περιοχές που εντάσσονται στο δίκτυο ΦΥΣΗ (Natura) 2000, Εθνικοί Δρυμοί κλπ.);

Α. ΝΑΙ

Β. ΟΧΙ

9. Αν ναι, από πού αντλήσατε τη γνώση αυτή;

Α. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

Β. Σπουδές/Σχολείο

Γ. Διαδίκτυο

Δ. Φίλοι-συγγενείς

Ε. Ενημέρωση-Σεμινάριο

Ζ. Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης – Κυβερνητικοί φορείς

Η.Άλλο (παρακαλώ διευκρινίστε)

10. Η περιβαλλοντική προστασία είναι σημαντικότερη από την οικονομική ανάπτυξη;

- A. Διαφωνώ ριζικά
- B. Διαφωνώ
- Γ. Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ
- Δ. Συμφωνώ
- Ε. Συμφωνώ απόλυτα

11. Τα μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να εφαρμόζονται σε προστατευόμενες περιοχές ακόμη και όταν αυτό μειώνει το εισόδημα των ντόπιων;

- A. Διαφωνώ ριζικά
- B. Διαφωνώ
- Γ. Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ
- Δ. Συμφωνώ
- Ε. Συμφωνώ απόλυτα

12. Τα μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να εφαρμόζονται σε προστατευόμενες περιοχές μόνο όταν οι ντόπιοι τα αποδέχονται.

- A. Διαφωνώ ριζικά
- B. Διαφωνώ
- Γ. Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ
- Δ. Συμφωνώ
- Ε. Συμφωνώ απόλυτα

13. Ο τουρισμός ωφελεί την πλειοψηφία των κατοίκων της περιοχής.

- A. Διαφωνώ ριζικά
- B. Διαφωνώ
- Γ. Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ
- Δ. Συμφωνώ
- Ε. Συμφωνώ απόλυτα

14. Η προστατευόμενη περιοχή έχει αυξήσει τον τουρισμό.

- A. Διαφωνώ ριζικά
- B. Διαφωνώ
- Γ. Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ
- Δ. Συμφωνώ
- Ε. Συμφωνώ απόλυτα

15. Οι περισσότεροι επισκέπτες έρχονται λόγω της προστατευόμενης περιοχής;

- A. Διαφωνώ ριζικά
- B. Διαφωνώ
- Γ. Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ
- Δ. Συμφωνώ
- Ε. Συμφωνώ απόλυτα

16. Οι περιβαλλοντικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή έχουν συμβάλει στην αύξηση του τουρισμού

- A. Διαφωνώ ριζικά
- B. Διαφωνώ
- Γ. Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ
- Δ. Συμφωνώ
- Ε. Συμφωνώ απόλυτα

17. Ποιός πιστεύετε ότι πρέπει να έχει την ευθύνη για την προστασία του περιβάλλοντος μιας περιοχής;

- A. Ο Φορέας Διαχείρισης; (Ε.Θ.Π.Ζ)
- B. Η Κεντρική Κυβέρνηση και τοπική αυτοδιοίκηση;
- Γ. Μη κυβερνητικοί οργανισμοί;
- Δ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση;
- Ε. Άλλο;

18. Γνωρίζετε τη δράση του Φορέα Διαχείρισης του Ε.Θ.Π.Ζ;

- A. ΚΑΘΟΛΟΥ
- B. ΛΙΓΟ

Γ. ΑΡΚΕΤΑ

Δ. ΠΟΛΥ

Ε. ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

19. Πώς μάθατε για την δράση του Φορέα Διαχείρισης;

A. Ενημέρωση του ίδιου του ΦΔ

B. Από την Νομαρχία

Γ. Από το Πανεπιστήμιο

Δ. Φίλοι/γνωστοί/συνεργάτες

Ε. Τηλεόραση/ραδιόφωνο/Εφημερίδες

Z. Internet

H. Άλλο

20. Έχετε συνεργαστεί με τον Φορέα?

A. ΝΑΙ

B. ΟΧΙ

21. Αν ναι, ήσαστε ευχαριστημένοι από τη συνεργασία αυτή;

A. ΝΑΙ

B. ΟΧΙ

22. Έχετε ενοχληθεί ή ζημιωθεί από την λειτουργία του Ε.Θ.Π.Ζ;

A. ΝΑΙ

B. ΟΧΙ

23. Εάν ναι πως;(περισσότερες από μία απαντήσεις)

A. Δεν μπορώ να αξιοποιήσω τουριστικά ιδιόκτητα εδάφη στην περιοχή προστασίας.

B. Δεν έχω αποζημιωθεί.

Γ. Δεν έχω αναπτύξει εμπορική δραστηριότητα.

Δ. Δεν μπορώ να αξιοποιήσω την επιχείρησή μου γύρω από τα θαλάσσια σπόρ

Ε. Απαγορεύονται οι φωτεινές επιγραφές με αρνητικές επιπτώσεις στην εμπορικότητα του μαγαζιού μου.

Z. Άλλο τι (διευκρινίστε).....
.....

24. Έχετε ωφεληθεί από την λειτουργία του Ε.Θ.Π.Ζ ;

A.ΝΑΙ

B.ΟΧΙ

25. Εάν ναι πως;

A. Έχω εργαστεί με αμοιβή

B. Έχω ωφεληθεί εμπορικά

Γ. Έχω ωφεληθεί γενικά γιατί συμβάλλει στην τουριστική κίνηση του νησιού.

Δ. Άλλο (διευκρινίστε).....

.....

26. Θεωρείτε ότι η δράση του Φορέα Διαχείρισης του Ε.Θ.Π.Ζ είναι ωφέλιμη για το περιβάλλον;

A Πάρα πολύ

B Πολύ

Γ Λίγο

Δ Καθόλου

E Δεν γνωρίζω / δεν απαντώ

27. Πώς αντιλαμβάνεστε τον αντίκτυπο των δράσεων του Ε.Θ.Π.Ζ. σε ό,τι αφορά τον τουρισμό;

A Η ύπαρξη του λειτουργεί θετικά στον τουρισμό

B Ο τρόπος διαχείρισής του δρα αρνητικά στον τουρισμό

Γ Οι δράσεις του δεν αγγίζουν καθόλου τον τουρισμό

28. Πώς αντιλαμβάνεστε τον αντίκτυπο των δράσεων του Ε.Θ.Π.Ζ. σε ό,τι αφορά τους επιχειρηματίες;

.....

.....

29. Θεωρείτε τον ΦΔ εμπόδιο στη δική σας δράση;

A. Ναι

B. Όχι

30. Ποιες από τις παρακάτω ενέργειες για την προστασία του περιβάλλοντος θεωρείται ως τις πιο σημαντικές;

A. Ανακύκλωση

Β. Προστασία της Πανίδας και της Χλωρίδας

Γ. Διατήρηση καθαρού περιβάλλοντος

Δ. Εξοικονόμηση υδάτινων πόρων

Ε. Διατήρηση καθαρών ακτών

Ζ. Προστασία του θαλάσσιου πλούτου

Η. Μείωση των βιομηχανικών αποβλήτων

31. Είναι σημαντική η προστασία του περιβάλλοντος για την συνέχεια της ζωής;

Α. ΚΑΘΟΛΟΥ

Β. ΛΙΓΟ

Γ. ΑΡΚΕΤΑ

Δ. ΠΟΛΥ

Ε. ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

32. Πόσο σημαντική θεωρείτε την προστασία της θαλάσσιας χελώνας caretta-caretta;

Α. Εξαιρετικά σημαντική

Β. Πολύ σημαντική

Γ. Μετρίως σημαντική (ουδέτερος, δεν έχω γνώμη)

Δ. Λίγο σημαντική

Ε. Καθόλου σημαντική

33. Ο άνθρωπος πρέπει να συμμετέχει ενεργά στην προστασία μίας περιοχής.

Α. Διαφωνώ απόλυτα

Β. Μάλλον Διαφωνώ

Γ. Ουδέτερος

Δ. Μάλλον Συμφωνώ

Ε. Συμφωνώ απόλυτα

Σας ευχαριστώ πολύ για την συνεργασία σας

Με τιμή Σεβαστή Καποτά

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ : ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ

ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΡΟ/ΚΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ : ΣΕΒΑΣΤΗ ΚΑΠΟΤΑ

Αγαπητέ/ ή συνάδελφε,

Το ερωτηματολόγιο, που ακολουθεί, αποτελεί μέρος της έρευνας στα πλαίσια των υποχρεώσεων της πτυχιακής εργασίας για την ολοκλήρωση προπτυχιακού προγράμματος σπουδών.

Προσωπικά Στοιχεία

1. Φύλο

A. Άνδρας

B. Γυναίκα

2. Τι ηλικία έχετε;

A. Κάτω από 18

B. 19-30

Γ. 31-45

Δ. 46-60

E. Πάνω από 60

3. Τόπος διαμονής

4. Επίπεδο εκπαίδευσης

A. Πρωτοβάθμια (Δημοτικό)

B. Δευτεροβάθμια (Γυμνάσιο-Λύκειο)

Γ. Τεχνολογική Εκπαίδευση (Τ.Ε.Ι - ΤΕΕ)

Δ. Πανεπιστήμιο

Ε. Μεταπτυχιακό

5. Σημερινό Επάγγελμα

6. Μηνιαίο εισόδημα

Α. <800 €

Β. 800-1200 €

Γ. >1200 €

7. Σημειώστε τον κυριότερο λόγο για την επίσκεψή σας στην περιοχή

8. Πηγές ενημέρωσης για την περιοχή που επισκέπτεστε

Τηλεόραση	
Εφημερίδες/περιοδικά	
Διαδίκτυο	
Τουριστικό γραφείο	
Γνωστοί/φίλοι/συγγενείς	
Περιβαλλοντικές οργανώσεις	

9. Διάρκεια παραμονής στην περιοχή

Μερικές ώρες	
1 μέρα	
2-3 μέρες	
4-7 μέρες	
>7 μέρες	

10. Έχω επισκεφθεί ξανά την περιοχή:

Α. Ναι

Β. Όχι

11.Έχω επισκεφθεί κάποια άλλη προστατευόμενη περιοχή:

A.Ναι

B.Όχι

12.Είμαι μέλος περιβαλλοντικής οργάνωσης:

A.Ναι

B.Όχι

13.Σημειώστε τον βαθμό περιβαλλοντικού σας ενδιαφέροντος

Χαμηλός 1 2 3 4 5 Υψηλός

14.Γενικά, πόσο ικανοποιημένος/η είστε από την επίσκεψή σας στην περιοχή;

Καθόλου Ελάχιστα Αρκετά Πολύ Πάρα πολύ

15.Οι εμπειρίες μου κατά τη διάρκεια της παραμονής μου στην περιοχή ανταποκρίνονται στην πληροφόρηση που είχα για την περιοχή πριν την επίσκεψη

Διαφωνώ
ριζικά Διαφωνώ Ούτε
διαφωνώ,
ούτε
συμφωνώ Συμφωνώ Συμφωνώ
απόλυτα

16.Μετά την επίσκεψή σας στην περιοχή τι πιστεύετε ότι θα θέλατε να βρείτε που δεν το είδατε;

-

17.Η περιβαλλοντική προστασία είναι σημαντικότερη από την οικονομική ανάπτυξη

Διαφωνώ
ριζικά Διαφωνώ Ούτε
διαφωνώ,
ούτε
συμφωνώ Συμφωνώ Συμφωνώ
απόλυτα

18. Τα μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να εφαρμόζονται σε προστατευόμενες περιοχές ακόμη και όταν αυτό μειώνει το εισόδημα των ντόπιων

Διαφωνώ
Ριζικά

Διαφωνώ

Ούτε
διαφωνώ,
ούτε
συμφωνώ

Συμφωνώ

Συμφωνώ
απόλυτα

19. Τα μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να εφαρμόζονται σε προστατευόμενες περιοχές μόνο όταν οι ντόπιοι τα αποδέχονται

Διαφωνώ
Ριζικά

Διαφωνώ

Ούτε
διαφωνώ,
ούτε
συμφωνώ

Συμφωνώ

Συμφωνώ
απόλυτα

20. Γνωρίζετε ότι η περιοχή που επισκέπτεστε είναι προστατευόμενη;

A. Ναι

B. Όχι

21. Συμφωνείτε ή διαφωνείτε με την παρακάτω διατύπωση:

«θα δεχόμουν περιορισμούς κατά τη διάρκεια παραμονής μου στην περιοχή για λόγους περιβαλλοντικής προστασίας.»

A. Ναι

B. Όχι

22. Συμφωνείτε ή διαφωνείτε με την παρακάτω διατύπωση:

«Θα συμμετείχα οικονομικά στην προστασία της προστατευόμενης περιοχής.»

A. Ναι

B. Όχι

23. Τι σας έρχεται στο μυαλό με τον όρο οικονομική ανάπτυξη σε μια προστατευόμενη περιοχή;

1) _____

2) _____

3) _____

**24.Αν δέχεστε να συμμετάσχετε οικονομικά
στην προστασία της προστατευόμενης περιοχής,
τι ποσό θα προσφέρατε;**

_____ Ευρώ

Σας ευχαριστώ πολύ για την συνεργασία σας

Με τιμή Σεβαστή Καποτά

**TECHNOLOGICAL EDUCATIONAL INSTITUTION OF IONIAN ISLANDS
UNDERGRADUATE STUDENT: SEVASTI KAPOTA**

Dear Sir/Madam, the following questionnaire, is an essential part of dissertation research, in order to fulfill an obligatory requirement of an undergraduate course degree.

PersonalDetails

1. Gender

- A. Male
- B. Female

2. Age group

- A. below 18
- B.19-30
- C.31-45
- D.46-60
- E.above 60

3. Place of residence

4. Educational background

- A. High school
- B. College
- C. Undergraduate Degree
- D. Postgraduate degree

5. Current Employment

6.Monthly Income

- A. <800 €
- B. 800-1200 €
- Γ. >1200 €

7. Please note the reason you are visiting the area.

8. Source of information

- A. Television
- B. Newspaper/magazines
- C. Internet
- D. Travel Agency
- E. Friends & Family
- F. Environmental Organizations

9. Duration of visit in the area

- A. Few hours
- B. 1 day
- C. 2-3 days
- D. 4-7 days
- E. >7 days

10. I have visited the area before:

- A. Yes
- B. No

11. I have visited another protected area

- A. Yes
- B. No

12. I am a member of an environmental organization:

- A. yes
- B. No

13. Rate your environmental interest

Low 1 2 3 4 5 High

14. In general, how much satisfied are you from your visit in the area?

Not at all rarely enough very much extremely

--	--	--	--	--

15. What I have experienced during my visit in the area is totally aligned with the information I've received for the area before the visit

Not at all rarely enough very much extremely

--	--	--	--	--

16. After your experience while visiting the area, what (extra) would you like to see on your next visit?

17. Environmental protection is more important than the economic growth:

I totally disagree I disagree neither I disagree I agree I totally agree

Oagree

--	--	--	--	--

18. The restrictions about the protection of the environment should be applied on the protected areas even if this means less income for the locals

I totally disagree I disagree neither I disagree I agree I totally agree

Oagree

--	--	--	--	--

19. The restrictions about the protection of the environment should be applied on the protected areas only if the locals agree with them.

I totally disagree I disagree neither I disagree I agree I totally agree

Oagree

--	--	--	--	--

20. Are you aware that the area you are visiting is under protection?

A. YES

B. NO

21. Do you agree with the following sentence?

“I would accept restrictions during my visit in the area due to environmental protection”

A. YES

B. NO

22. What comes to your mind with the term 'economic growth' in a protected area?

A) _____

B) _____

C) _____

23. Do you agree or disagree with the following sentence?

“I would participate financially for the protection of this area”

A. YES

B. NO

If you accept to finance the effort for the environmental protection of this area, what is the amount of money you would offer?

_____euro

Thank you for your cooperation
Best Regards

